

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV IN JE NAMENJEN ZGOLJ ZA INTERNO RABO, ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJE. NJEGOVE VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

JULIJ 2018

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtv slo.si/varuh: 10. 8. 2018

Končna redakcija: 10. 8. 2018

Pripravili: Ilinka Todorovski, Anja Nab Huš

Delovodnik, statistika: Ana Jarc

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za julij 2018

Julij so zaznamovali odzivi na oddajo Intervju, v kateri je Jože Možina gostil Jožeta Dežmana (22. 7. 2018 na TV SLO1). Gledalci so se najprej odzivali na vsebino, kasneje pa komentirali javno polemiko ali sodelovali v njej, ob tem pa podajali ne le mnenja o oddaji, ampak tudi o povojni zgodovini in današnjih družbenih razmerah.

Varuhinja je o zadevi pripravila enoto poročilo z mnenjem in priporočili, s katerim je odgovorila na vse vsebinsko povezane odzive. Do priprave poročila o zadevi je prejela 133 odzivov, podajanje mnenj pa se nadaljuje tudi v avgustu.

Ostali odzivi so bili razpršeni, nekaj več pripomb kot običajno je bilo na jezikovno kulturo, nadaljevale pa so se pritožbe zaradi zatemnitve tujih TV med svetovnim nogometnim prvenstvom ter kritike komentiranja prenosov tekem na Televiziji Slovenija.

Metodološka pojasnila

Od 1. januarja 2018 se pri vodenju dnevnika odzivov upošteva dejanska organizacija RTV Slovenija (programsko-produkcijske enote, organizacijske enote, uredniško-produkcijske enote, vodstvo, programski svet itd.). V poročilu se gledalce, poslušalce, bralce in druge uporabnike RTV podpisuje z začetnicami, razen v primerih uradnih dopisov. V statistiko odzivov se všttevajo vsi pisni ali ustni odzivi, zabeleženi v delovodniku, medtem, ko je v mesečnem poročilu objavljen izbor. Od 1. januarja 2018 se v statistiki ločeno vodi seznam zavrženih pritožb.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA	4
I. INFORMATIVNI PROGRAM	4
Zadeva Intervju/Dežman	4
Napovedovanje Intervjuja	6
Spominska slovesnost na Menini planini	7
Napaka v grafičnem zapisu	7
Gost v Odmevih: kolumnist ali pogajalec SDS	8
S hrvaškim gostom v hrvaščini	8
O Lipi sprave v Odmevih	9
Nemški notranji ali zunanji minister?	10
Prenosi na TV SLO3 in neslišna vprašanja novinarjev	10
Kje je Studio City?	11
Medijski doseg parlamentarnega programa	12
Objektivno poročanje o migrantih v Beli krajini	13
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	13
Pričevalci na sporedu prepozno	13
Težko berljivi napisi v Spominih	14
Nerazumljiva Fani Okič	14
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	14
Kdo je bil kralj Matjaž?	14
IV. ŠPORTNI PROGRAM	15
Evropsko mladinsko prvenstvo v rokometu	15
Komentiranje tekem svetovnega nogometnega prvenstva, drugič	16
V. PROGRAM PLUS	17
Z audijem po Afriki	17
VI. REGIONALNI CENTER MARIBOR, Studio za madžarski program v Lendavi	18
Zahteva za popravek – MMR	18
VII. REGIONALNI CENTER KOPER	18
Poročanje o italijanski narodni skupnosti na Hrvaškem	18
VIII. SPLOŠNO	19
Poletne ponovitve	19
Predlog za oddajo o planinstvu	21
Stik z uredniki	21
RADIO SLOVENIJA	21
I. RADIO PRVI	21
Promocija Hrvaške v nočnem programu?	21
Spominska slovesnost na Menini planini II	22

Objektivno poročanje o migrantih v Beli krajini, II	23
II. VAL 202.....	23
O prenosih: MMS in Exit.....	23
MMC.....	24
I. VSEBINA.....	24
Komentiranje na spletnem mestu rtvslo.si	24
Preveč o hrvaškem nogometnem slavju	24
Zavarujte nas pred propagando	25
Kje je Jan? V Afriki	26
Ukinjen horoskop	27
II. STORITVE	27
RTV 4D registracija in Pričevalci	27
Gledanje TV SLO3 v živo	28
RTV SLOVENIJA	28
I. JEZIKOVNA KULTURA.....	28
Slovenščina gledalcev, ki kličejo v program.....	29
Gospa Dubravka	29
Inomost oz. Innsbruck	30
Tožilnik besede mati.....	30
Naslavljanje bivših predsednikov	31
II. OGLAŠEVANJE.....	31
Oglas za Zagrebški maraton.....	31
III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAMI.....	32
Dobro jutro – izbor brez podnapisov za gluhe in naglušne	32
Ko se mora obvezno registrirati slepi gledalec	33
IV. SPLOŠNO.....	34
Zatemnitev tekem svetovnega nogometnega prvenstva na tujih programih, drugič.....	34
PRILOGE	35
Priloga 1: Poročilo v zadevi Intervju/Dežman	35
Priloga 2: Priloga k Poročilu o zadevi Intervju/Dežman	43
STATISTIKA.....	71

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Zadeva Intervju/Dežman

Več gledalcev se je odzvalo na vsebino in potek oddaje Intervju, v kateri je voditelj **Jože Možina** gostil zgodovinarja **Jožeta Dežmana** (22. julij 2018, TV SLO1.) Sprva so prevladoval kritike in protesti, po objavi odprtega pisma **ZZB NOB** in odgovora generalnega direktorja RTV Slovenija **Igorja Kadunca** ter javni polemiki o zadevi, pa so na varuhov naslov prihajale predvsem pohvale oddaji in pisma podpore avtorju Intervjuja.

Varuhinja je na vse povezane odzive odgovorila z enotnim poročilom o zadevi, ki je v celoti objavljeno kot PRILOGA 1 na str. 35. Priloga k poročilu, ki vsebuje odprto pismo ZZB NOB, odgovor generalnega direktorja RTV Slovenija, pojasnilo in razmišljanje odgovorne urednice Informativnega programa TV Slovenija ter dokument avtorja Intervjuja je objavljena kot **PRILOGA 2** (na str. 43).

V tem poglavju je objavljen krajši povzetek s poudarki iz odzivov ter mnenja in priporočila varuhinje.

»Takšen intervju s človekom, ki naj bi bil zgodovinar, pač ne sodi na nacionalno televizijo. Ne samo potvarjanje zgodovine med 2. Svetovno vojno, tudi žalitve in nesramnosti brez primere.« (N. P.)

»Že dlje časa razmišljava z ženo, da bi prenehala plačevati RTV prispevek za vašo "javno" televizijo, ki vse bolj tone v privatne sfere delovanja "vaših" specialistov in manipulantov z zgodovino slovenskega naroda, predvsem z manipulacijo razlage o kolaborantih in partizanih med drugo svetovno vojno...« (D. V. Ž.)

»Ostro nasprotujem proti pogromu Tita Turnška na gospoda Jožeta Možino, ki je imel intervju z gospodom Jožetom Dežmanom. Resnica je neizprosna in se je ne da zatuškati s protestnimi notami nekega društva.« (M. K.)

»Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji. Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica.« (iz tipskega pisma)

MNENJE VARUHINJE

1. *(O pluralnosti programov javne RTV)* Menim, da v programskih vsebinah javne radiotelevizije ne sme biti prepovedanih gostov ali tabu tem. Takšna pričakovanja, kakor tudi a priorne pritožbe zoper izbor gosta in vsebino oddaje (kdo sme javno govoriti, o čem se sme javno govoriti v javnem mediju) so neupravičene in v nasprotju s poslanstvom RTV Slovenija. (...) Menim, da oddaja ni bila zasnovana in izpeljana tako, da bi RTV Slovenija z njo prispevala k strpnemu družbenemu dialogu o travmatični preteklosti, s polnim zavedanjem odgovornosti in poslanstva, da ne pogloblja razdorov in nestrpnosti, ampak pomaga pri ustvarjanju soglasja, razumevanju in spravi.

2. *(O odgovornosti uredništev)* Menim, da javnost upravičeno pričakuje, da bodo uredništva tematike, ki delijo tako stroko kot javnost, ki sprožajo čustvene odzive in netijo spore, v

programe umeščala posebej premišljeno, tenkočutno in pietetno ter tako, da se zagotovi argumentirano, dialoško, natančno, strpno predstavitev različnih mnenj in pogledov. Menim, da pristojno uredništvo tega ni storilo.

3. (*O žanru, oddaji, dosedanjih priporočilih*) Menim, da uredništvo za obravnavo zgodovinskih nesoglasij o polpretekli zgodovini, o povojnih pobojih in spravi ni izbralo ustreznega žanra (intervju) in da oddaja Intervju že po zasnovi ni primerna za razčiščevanje strokovnih tem ali poglavij iz travmatične preteklosti.

4. (*O vodenju oddaje*) Menim, da voditeljem pogovornih oddaj na RTV Slovenija ni mogoče oporekati pravice do sodelovanja v dialogu, podajanja mnenj, logičnega sklepanja in sploh stilno zaznamovanega moderiranja pogovora na podlagi lastnega znanja, informacij, izkušenj, strokovnih znanj. Morebitna akademska specializiranost voditeljev je lahko vsebinska dodana vrednost. Menim tudi, da voditeljeve nepristranskosti ni mogoče enačiti s popolno nevtralnostjo, prav tako vloge voditelja ni mogoče skrčiti na suhoparnega in nezainteresiranega izpraševalca. Takšna pričakovanja so neupravičena. To velja zlasti za pogovore o življenjski poti, opusu, pogledih ali nazorih intervjuvanca.

Menim pa tudi, da se morajo voditelji vedno in še posebej pri aktualnih in kakor koli kontroverznih tematikah izogibati enosmernim in sugestivnim vprašanjem (ki napeljujejo k odgovoru ali že vsebujejo odgovor), predvsem pa morajo v imenu javnosti intervjuvancu zastaviti vsa vprašanja in podvprašanja, s katerimi se razčisti kategorične ali dvoumne, ki niso (dovolj) podkrepljene z dejstvi, ki so v nasprotju z znanimi dejstvi ali širokim družbenim/strokovnim soglasjem. Voditelj z odnosom do sogovornika ne sme izkazovati osebne ali vsebinske naklonjenosti ali pristranskosti. Voditelj obravnavane oddaje Intervju v konkretnem primeru ni ravnal tako. (...)

Menim, da bi se moral voditelj distancirati od žaljivih in posmehljivih, česar ni storil, prav tako ni vztrajal pri spoštljivejšem besednjaku in stopil v bran osebni in poklicni integriteti posameznikov in skupin, ki jih je intervjuvanec izpostavil, a jih ni bilo v studiu, da bi se same.

5. (*O javni polemiki, napadih in diskreditacijah*) Menim, da javno izrečenih ali zapisanih kritik o programskih vsebinah ni mogoče enačiti z napadi na uredniško avtonomijo ali na novinarsko neodvisnost. (...) Menim pa tudi, da je v kulturnem dialogu in javni komunikaciji nasploh popolnoma nesprejemljivo izrekanje ali zapisovanje osebnih žaljivk, podajanje pavšalnih, neargumentiranih in podcenjujočih sodb o programskih vsebinah, programskih ustvarjalcih in drugih zaposlenih na RTV Slovenija, še zlasti pa so zavržne grožnje drugače mislečim in njihovo blatenje. (...)

Menim, da uredniške in kadrovske politike RTV Slovenija ne moreta krojiti ulica ali politika, ampak so za uresničevanje javnega interesa pristojni z zakonom predvideni organi ter odgovorne osebe. Kot varuhinja ostro zavračam poskuse instrumentalizacije, sovražni govor in grožnje.

PRIPOROČILA VARUHINJE:

Na podlagi zapisanega mnenja **vodstvu RTV Slovenija priporočam**, da z odgovornimi uredniki in vodji enot opravi notranjo razpravo o odgovornosti v uveljavljanju Programskih standardov in Poklicnih meril in načel novinarske etike, tako v programskem načrtovanju kot v izvedbi. Vodstvu tudi priporočam, da razmisli o načinu odzivanja na različne oblike protestov in zaščiti

zaposlenih. Programski ustvarjalci so dolžni upoštevati Poklicna merila in načela novinarske etike, vodstvo pa jih je dolžno zaščititi pred diskreditacijami.

Vsem uredništvom priporočam notranjo razpravo o varuhovem mnenju in načinu obravnave pomembnih, a kontroverznih tematik, strokovno razpravo o Poklicnih merilih in načelih novinarske etike ter žanrskih zakonitostih splošno in v konkretnem primeru, pa tudi takšno organizacijo dela, bo zagotavlja spoštovanje Programskih standardov. Urednikom priporočam, da sodelavcem natančno pojasnijo načine sodelovanja z varuhom.

Uredništvu Informativnega programa TV Slovenija priporočam vnovičen razmislek o zasnovi nedeljske pogovorne oddaje Intervju, kakor tudi o takšnem načrtovanju programa, ki omogoča strpne in pluralne debate o kompleksnih temah (omenjam možnosti nadgradnje dokumentarnih oddaj z debatnimi omizji ali daljše pogovorne oddaje, namenjene umirjenemu dialogu in strokovnemu dialogu).

Vsem zaposlenim in sodelavcem RTV Slovenija priporočam takšno poklicno in osebno delovanje, ki bo prispevalo k verodostojnosti javnega medija in izpolnjevanju javnega interesa.

Pri pisanju poročila za julij so upoštevani odzivi do priprave poročila (2. 8. 2018), medtem ko so statistiko vključeni le odzivi, ki so prispeli do konca julija.

Zadeva se z odgovori na odgovor in podajanjem mnenj o delu varuhinje v odzivih pritožnikov, medijih in spletnih omrežjih nadaljuje v avgustu.

Napovedovanje Intervjuja

Pritožba gledalca **A. S.** se je nanašala na napovedovanje Intervjuja z Jožetom Dežmanom v sporedih.

»Kot rednega gledalca oddaje Intervju me zanima, ali ima voditelj Jože Možina kakšen poseben razlog, da pri vsakem pisanju povzetka intervjuja, ki ga vodi, nekajkrat preseže dolžino besedila, ki ga običajno zapišejo ostali avtorji in avtorice. Pri vsaki njegovi oddaji količina zapisanega povzetka znatno odstopa od ostalih voditeljev in voditeljic, tako da gledalcu in gledalki skoraj ni potrebno gledati intervjuja, saj si lahko že prej prebere skoraj celoten pogovor. Tudi sami se lahko prepričate glede dolžine njegovih preteklih povzetkov; jutrišnji pa je celo najdaljši do sedaj.«

Pritožnik je na prošnjo pisarne varuhinje podrobneje pojasnil svojo pritožbo:

»...povzetek oddaje Intervju z dne 22. 7. 2018 je bil objavljen v programski shemi programa SLO1, do katere lahko dostopajo npr. naročniki Telemacha in na teletekstu (s tem, da je tam povzetek odrezan, saj je za objavo na voljo le ena stran). Vsebina povzetka je bila v celoti enaka kot na MMC-jevi strani, s tem da je bila spletna verzija objavljena šele 22. 7. 2018 ob 7.24, ostale verzije pa že prej. Odrezano verzijo (poudarjam, ne skrajšano) lahko preverite tudi na vašem spletnem sporedu in še kje drugje (npr. www.napovedniki.si). Gre za to, da imajo vse ostale oddaje kratek (zaključen) povzetek, verzije voditelja Jožeta Možine pa so dolge nekaj strani (da jih morajo teletekst in spletni sporedi celo avtomatično odrezati). Zadnji Intervju ni izjema, saj voditelj enako pretirava z dolžino povzetka tudi pri prejšnjih Intervjuih.«

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija **Manica J. Ambrožič:**

»Novinarji in uredniki oddaj Informativnega programa pripravijo povzetke svojih oddaj, ki jih nato vnesemo v poseben program. Načelno velja, da so ti povzetki kratki, a natančne dolžine nismo nikoli določili. V dogovoru s PR službo RTV Slovenija bomo dogovorili nekoliko enotnejšo podobo teh povzetkov.«

Spominska slovesnost na Menini planini

Gledalka in poslušalka **E. A.** se je pritožila nad spregledom dogodka v programih javne radiotelevizije, in sicer spominske slovesnosti na Menini planini 7. julija.

»Žalostno je, da smo prišli v čas, ko se vse bolj omalovažuje boj partizanov v NOB. Zakaj je to potrebno predvsem s strani nacionalne televizije, ki jo vsi državljani financiramo, dela pa pri objavah takšne razlike. Tudi osamosvojitve Slovenije ne bi bilo, če se Slovenski narod ne bi uprl okupatorju. Koliko rodoljubov je padlo med NOB in počivajo po neznanih grobovih v Slovenskih gozdovih. Do njih ni pošten tako aroganten odnos RTV SLO. Bom groba in napisala, da pri vaših programskih gospodih nismo vsi Slovenci enako vredni.«

Pritožnica je prejela pojasnilo odgovornega urednika Prvega Andreja Stoparja (glej poglavje Radio Slovenija, Prvi, str. 22) in odgovor odgovorne urednice Informativnega programa TV Slovenija **Manice J. Ambrožič:**

»... za poročanje o dogodkih (se) odločamo glede na vse aktualno dogajanje v državi in v svetu, prilagajamo pa se tudi kadrovskim možnostim.
Pomenu in izročilu NOB redno namenjamo programski čas - o proslavi ob 70-letnici Zveze združenj borcev smo 1. julija poročali v Dnevniku Televizije Slovenija, zvečer pa smo na prvem sporedu TVS objavili posebno daljšo reportažo s proslave.
Prav zdaj se pripravljamo na poročanje o 75. obletnici osvoboditve taborišča na Rabu, ki bo septembra.
Proslavo na Rabu pripravlja Taboriščni odbor Rab-Gonars pri Zvezi združenj borcev.«

Napaka v grafičnem zapisu

Gledalec **J. Š.** je opozoril na napako v grafičnem zapisu ob napovedi prispevka v Dnevniku TV Slovenija, 26. julija.

»Včeraj, v četrtek 26. julija ste v osrednjem dnevniku ob sliki, na kateri je bil na levi strani Junker, na desni pa Trump v podnapisu napisali SREČANJE TRUMP - PUTIN. No Putin je menda nek drugi stric, ki vlada v Rusiji in ne v Evropski uniji.«

Nataša Rijavec Bartha, urednica Dnevnoinformativnega programa:

»Do napake je najverjetneje prišlo zaradi stiske s časom, ki je v Informativnem programu velikokrat prisotna. Ob pisanju naslova je novinarka naredila napako in kljub številnim, ki navadno preberejo in preverijo vse, kar gre v oddajo, tokrat te napake ni nihče opazil. Šlo je za zelo opazen lapsus in zanj se iskreno opravičujemo.«

Odgovor na odgovor:

»Oprostite, vsakokrat mi odgovorite-sedaj že tretjič, da je napaka nastala v naglici in da ste veseli, da vas gledamo, Ampak če moram na silo plačati naročnino, potem pričakujem kvalitetno opravljeno delo, sicer pa denar nazaj.«

Gost v Odmevih: kolumnist ali pogajalec SDS

Varuhinja je bila seznanjena s korespondenco voditelja Odmevov Igorja E. Berganta in gledalca **P. M.**, ki je imel pripombo glede gosta v Odmevih 17. julija.

»Zanima pa me, kako lahko za kvazi objektivno politično mnenje v studio vabite človeka, ki niti slučajno, niti od daleč ni nepristranski in objektivni, ampak celo uradno naveden kot pogajalec SDS pri sestavi vlade?«

Iz odgovora **Igorja E. Berganta**:

»Prof. dr. Tomšič je še vedno politični analitik in kolumnist. Pristojne urednice in uredniki, ki so minuli torek prof. Tomšiča (brez posvetovanja z menoj kot voditeljem, kar je v primeru vabljenja t.i. analitikov sorazmerno pogosta praksa) povabili v studio Odmevov, so za njegovo uvrščenost v pogajalsko ekipo SDS sicer vedeli, a so ocenili, da to ni ovira za tokratni nastop. V danih razmerah sem kot voditelj seveda vztrajal, da z informacijo o sodelovanju v pogajalski skupini (ki se sicer še z nikomer o ničemer še ni mogla niti pogajati, gledalke in gledalce med pogovorom seveda seznanim(o) ter s tem komentarje gosta umestimo v ustrezen kontekst. Seveda pa se strinjam, da je sodelovanje t.i. "neodvisnih" komentatork in komentatorjev v televizijskih oddajah ter na javnih radiotelevizijah, kot je naša, predstavlja sorazmerno velik problem, saj je pojem "neodvisnosti" zlasti v tako majhnih (v več pomenih besede) okoljih, kot je slovensko, precejšen izziv oziroma problem... V kolikšni meri so neodvisni nekdanji ministri, vodje kampanj, svetovalke in svetovalci ipd.? Ali pa kandidati posameznih strank na volitvah, ki nastopajo kot strokovnjaki?

Mislím, da seveda moramo biti odprti za različna mnenja, seveda z jasno opredelitvijo, kdo je gost in kaj predstavlja (oziroma je predstavljal), hkrati pa si (precej bolj) jasno postaviti meje profesionalnega, demokratičnega, kulturnega in nasploh civiliziranega v javnih razpravah. V tem je gostovanje prof. Tomšiča, ki po mojem mnenju sicer povsem ustreza v prejšnjem odstavku predstavljenim kriterijem, seveda ponovna možnost za premislek. V vsakem primeru pa moramo rešitve najti sami (najslabše bi bilo, da bi jih namesto nas reševali kje drugje, v politiki na primer) ter jih znati tudi strokovno in prepričljivo utemeljiti.«

S hrvaškim gostom v hrvaščini

Varuhinja je prejela dve pritožbi (eno v vednost in eno telefonsko) glede uporabe hrvaškega jezika v pogovoru s hrvaškim gostom v Odmevih 12. julija.

»v včerajšnjih Odmevih je g. Igor Bergant bil na zvezi z hrvaškim RTL in nekim njihovim gospodom. Vsa vprašanja, ki mu jih je zastavil so bila v hrvaškem jeziku – a smo res taki loleki, da jim še tako lezemo v r... A nismo Slovenci s svojim jezikom – bi mu kdo iz hrvaške oddaje postavljaj vprašanja v slovenščini? Prva novica v poročilih je rezultat tekme, kjer igrajo Hrvati. Najbrž so lani, ko smo bili mi evropski prvaki v košarki, tudi to imeli za prvo novico.«

Iz odgovora **Igorja E. Berganta**:

»Najprej k neposrednemu pojasnilu, zakaj smo se ob pogovoru s kolegom Šprajcem odločili za vprašanja v hrvaščini:

1) G. Šprajc slovenščine ne obvlada aktivno, saj se je ni nikoli učil. Ne glede na podobnost jezikov bi v kratkem in dinamičnem pogovoru zaradi tega lahko prišlo do nesporazumov, ki vsekakor ne bi bili v prid želeni vsebini pogovora;

2) Pogovori v tujih jezikih so tudi v Odmevih praviloma podnaslovljeni v slovenščino, tako da je tudi za naše gledalke in gledalce, od katerih seveda ne moremo in ne smemo pričakovati, da razumejo hrvaško, primerno poskrbljeno;

3) in navsezadnje: hrvaščino kot voditelj obvladam v tolikšni meri, da sem lahko s tem prispeval svoj delež k dodatni avtentičnosti in dinamičnosti intervjuja.

Skratka – z vidika omenjene avtentičnosti in s tem informacijske vrednosti – smo se po premisleku odločili za pogovor v jeziku, v katerem se gost najbolje izraža ter v katerem vprašanja tudi najbolje razume, precej bolje, kot bi jih, če bi bila zastavljena v slovenščini. In, seveda, zagotovili smo kakovosten slovenski prevod s podnapisi. (...)

Pomembna pa je tudi načelnost. Bi bilo prav, če bi npr. angleškega ali nemškega govorca (čtetudi z obmejnih področij Avstrije) spraševali v slovenščini, ki je ne razume? In hrvaškega? Čeprav je tudi ne razume v podrobnostih? In zakaj bi pričakovali, da bi 25 let po razpadu skupne države nekdo samodejno moral razumeti naš jezik? Vaše stališče bi lahko kdo (verjetno napačno) tolmačil, da izhajate iz predpostavke, da gre pri slovenščini in hrvaščini v bistvu za en jezik..., češ, Hrvat naj govori hrvaško, Slovenec pa slovensko... Prav to bi bila nekakšna simbolna degradacija (in samozanikanje pomena) slovenščine, da o navideznosti (in praznosti) takšnega izražanja nekakšnega ponosa sploh posebej ne razpravljam... Mar naj bi našim gledalkam in gledalcem ter kolegu Šprajcu dokazoval, da znam slovensko? Ali pa, da znanja hrvaščine ne želim uporabiti v korist bolj zanimivega pogovora?«

O Lipi sprave v Odmevih

Predsednik društva Združeni ob Lipi sprave **Janez Juhant** je varuhinji posredoval sporočilo, sprva namenjeno odgovorni urednici in voditelju Odmevov, v katerem je zapisal, da je v Odmevih 14. junija pogrešal celovito informacijo.

»Ob ogledu oddaje Odmevi 14. 6. , v kateri poročate o prireditvi, na kateri je predsednik Republike položil venec in spregovoril, sem pogrešal sporočilo in tudi prikaz (v sliki in besedi), da sem v imenu Društva spregovoril o še nepopravljenih krivicah in opozoril na nujnost celostne rehabilitacije žrtev ter opozoril slovensko javnost na to, da moramo agotavljati temelje, iz katerih bomo živeli, po besedi nemškega ustavnega teoretika , *»da je **problem preživetja družbe, če ne zagotavlja duhovnih, demokratičnih, človeških, solidarnostnih temeljev, iz katerih bomo živeli.** Ravno politika mora delovati za tako pravičnost tudi in predvsem zaradi teh in vseh drugih žrtev.*«

Na moj govor se je namreč odzval gospod predsednik Pahor in izpostavil Lipo, ki v svoje okrilje vabi Slovence in vse državljane, da bi imeli domovinsko pravico v tej svoji državi.«

Odgovor odgovorne urednice **Manice J. Ambrožič** .:

»O prireditvi ob Lipi sprave smo poročali v vesti v Odmevih. V njej smo izpostavili besede najvišjega predstavnika države, torej predsednika Republike Slovenije.

Odločitev za to, kako v naših oddajah pokrivamo najpomembnejše dogodke dneva, je seveda odvisna od aktualnega dogajanja, novinarji in uredniki pa so pri svojih odločitvah avtonomni.

Gospodu Juhantu se zahvaljujem za besedilo govora. V Informativnem programu TVS se zavedamo pomena sprave in pomena te teme za slovenski prostor in za našo prihodnost.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Kot razumete, tudi v tem primeru ne morem ničesar posebej dodati, saj kot varuh nikakor ne smem nastopati v vlogi morebitnega nad-urednika ali posegati v uredniško avtonomijo. V bistvu bi lahko odgovorila skoraj enako kot v zadevi Maša za domovino (junij).«

Odgovor na odgovor:

»Strinjam se z Vami, da nad- urednikovanje ni mogoče, seveda pa imam kljub temu pomisleke, ki pa jih bo seveda treba še v marsikaterem okviru izpostavljati in vesel sem in menim, da še kak gledalec/poslušalec, da imam(o) razumevanje vsaj pri Vas . Rekel bi: Pot je odprta!«

Nemški notranji ali zunanji minister?

Gledalec **J. Š.** je opozoril na napačno navedeno funkcijo ministra v nemški vladi v Dnevniku 10. julija.

»Včeraj, v sredo 11. julija ste v osrednjem dnevniku TV SLOVENIJE namreč na ekranu zapisali, NEMŠKI ZUNANJI MINISTER SEEHOFER, vaš vodja dnevnika pa je dejal, da je nemški zunanji minister Seehofer ...,kar seveda ni res in je velika laž, pravi fake news. Horst SEEHOFER je namreč BUNDES-INNENMINISTER ali po slovensko Zvezni minister za notranje zadeve, lahko tudi, če želite nemški notranji minister, vsekakor pa ne nemški zunanji minister, kot ste vi objavili.«

Manica J. Ambrožič, odgovorna urednica:

»V TV Dnevniku v torek 10. julija (in ne v sredo 11. julija, kot je gospod pomotoma zapisal) se nam je zgodila napaka, ki jo kot odgovorna urednica iskreno obžalujem. Gospodu Seehoferju smo pripisali funkcijo gospoda Maasa. Napaka se ni zgodila zato, ker naši ustvarjalci TV Dnevnika ne bi vedeli, na katerem položaju je gospod Seehofer, pač pa se je zgodila v časovni tiski, pri vesti o načrtih Nemčije glede vračanja prosilcev za azil pa sta sodelovali dve kolegici. Bi pa rada dodala, da smo samo v oddaji TV Dnevnik v juliju nemškega notranjega ministra doslej omenili ali podpisali osemkrat. Ne gre torej za to, da bi ne poznali ministrov nemške vlade, pač pa za nenamerno napako, ki se nam je zgodila v sinočnji oddaji. Zanj se opravičujem.«

Gledalec se je zahvalil za hiter odgovor in »pisno potrdilo, da so na TV Sloveniji šlampasti novinarji in ste na to celo ponosni.«

Prenosi na TV SLO3 in neslišna vprašanja novinarjev

Gledalka **J. Š.** je pisala zaradi programa TV SLO3. Opazila je pomanjkljivosti v prenosih sej Državnega sveta. Zanimalo jo je tudi, zakaj se v posnetkih s tiskovnih konferenc včasih ne sliši vprašanj novinarjev.

»spremljanje sej DS je oteženo, kadar predavatelji uporabljajo tudi power point prezentacijo, ki je kamera ne pokaže in gledalci za tv zaslone ne vemo, na kaj se njegov komentar nanaša.(..tule vidimo levi stoplec...kot kaže ta graf...ipd). Povprašala sem tehnično službo DS, od koder so mi posredovali posnetke sej, zgledno slikovno opremljene tudi s pp sličicami. Povedali so mi, da se moram z mojim opozorilom obrniti na Vašo hišo. Prosim torej naj se tehnično uredi prenos sej (odborov DZ in DS) tako, da jih bomo lahko spremljali tudi od doma.

Druga moja prošnja se nanaša na posnetke izjav politikov na novinarskih konferencah. Redno se dogaja, da vprašanja novinarjev niso slišna in gledalci ne vemo, na kaj se nanaša podani odgovor. Ali se lahko prosim kako drugače uredi postavljanje vprašanj novinarjev, da jih bomo slišali tudi mi, gledalci?»

Pojasnilo **Jadranke Rebernik**, urednice TV SLO3:

»Ta težava je prisotna le ob prenosih/posnetkih iz dvorane Državnega sveta (MDŠ), ker ta ni opremljena s stacionarnimi kamerami. Če imajo govorniki tudi video-prezentacijo, je ta na platnu običajno slabo vidna (sploh pri grafih), zato se snemalec sproti odloča, ali jo dati v kader ali ne. Ni torej res, da teh prezentacij nikoli ne prikažemo ob komentarju govornika. V vseh ostalih dvoranah te težave ni, saj ima realizator možnost prezentacijo dati neposredno v kader.«

Pojasnilo **Manice J. Ambrožič**, odgovorne urednice Informativnega programa:

»Tudi druga težava je povezana s tehničnimi omejitvami. Govorniki na tiskovnih konferencah imajo mikrofona, ki so povezani z našo kamero. Novinarji na tiskovni konferenci praviloma nimajo mikrofonov - te občasno, ob konferencah v večjih prostorih z več udeleženci, zagotovijo organizatorji. Včasih je zato ton res slab in razumevanje nekoliko okrnjeno. V interesu javnosti pa seveda je, da prenašamo čim več tiskovnih konferenc.«

Gledalka je bila nad odgovorom razočarana: »Z njunima odgovoroma seveda nisem zadovoljna, saj zgolj lakonično ponovita vsebino moje pritožbe, PRAV NIČ PA NE POVESTA, KAJ BODO UKRENILI v njunih oddelkih, DA SE TEŽAVE ODPRAVIJO. Takšna nezavzetost in obrambna nastrojenost me žalostijo in dajo vedeti, da se s temi temami ne ukvarjajo.«

Iz odgovora **pisarne varuhinje**: »Kot ste lahko prebrali, so nekatere programske pomanjkljivosti, na katere opozarjate, na žalost povezane tudi s tehničnimi omejitvami. Na nekatere RTV Slovenija nima vpliva, je pa zagotovo dobrodošlo, da nanje opozarjate. Verjemite, da dela na RTV Slovenija ogromno zavzetih ljudi različnih profilov. Varuhinja s posredovanjem odzivov, kot je vaš, skrbi, da redno prejemajo opozorila, pritožbe, pripombe gledalcev, poslušalcev, bralcev in uporabnikov RTV storitev in da nanje odgovarjajo ter seveda izboljšajo stanje, če je to mogoče.«

Kje je Studio City?

Gledalec **D. C.** na spletu ni našel posnetka oddaje Studio City.

»Zadnja oddaja, ki jo da iskanje, ima datum 18. 6. Prosim za odgovor, kaj bi lahko slo narobe. Upam, da oddaje niste niti ukinili niti cenzurirali.«

Pojasnilo urednice oddaje **Alenke Kotnik**:

"Zadnja oddaja je bila na sporedu 18.6.. V ponedeljek 25. 6. je odpadla zaradi državnega praznika, pozneje pa zaradi uvedbe poletne sheme na Televiziji Slovenija. Oddaja bo ponovno na sporedu 27. 8."

Gledalec je v odgovoru izrazil pomisleke glede poletne programske sheme:

»Kot razumem, uredništvo RTV Slovenije ocenjuje, da oddaja v času poletja, to je približno 70 dni, ne zasluži mesta v programu. Dovolite mi, da izrazim svoje nestrinjanje s takšno odločitvijo.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»... razumem vaše mnenje, tudi sama si želim vse dni v letu gledati in poslušati sveže, ažurne in kakovostne programe nacionalne RTV. Hkrati razumem, da gremo vsi zaposleni kdaj pa kdaj na oddih (tudi sama odhajam na dopust sredi julija), in da se takrat delovni proces upočasni ali- v nekaterih pogonih - celo ustavi, v nekaterih oddelkih pa je počitniški poletni čas, ko se spremljanje programov zmanjša na minimum, tudi čas, ko se v ozadju kreativno snujejo ideje za prihodnost.

Vodstvo Televizije Slovenija redno seznanjam z nestrinjanji oz. pritožbami, kakršna je vaša. Seveda bom to storila (v anonimizirani obliki) tudi v vašem primeru.

Med argumenti, ki jih navajajo odgovorni uredniki posameznih programov, ko pojasnjujejo poletni premor za posamezne oddaje, je tudi dejstvo, da poleti ne odidejo na dopust le gledalci in ustvarjalci programov, ampak tudi potencialni sodelujoči. Kot nekdanja novinarka in urednica lahko temu argumentu pritrdim tudi iz lastnih izkušenj: v poletnih mesecih je velikokrat izjemno težko napolniti že televizijske Dnevnik in Odmeve (če hočeš dobre zgodbe, dobre izjavljavce in dobre goste), kaj šele mozaične, polemične ali dialoške oddaje. Vseeno pa tudi sama menim, da je 70 dni kar (pre)dolgo obdobje. Upam, da bo vodstvo RTV Slovenija pri snovanju Programsko-produkcijskega načrta za prihodnje leto to obdobje uspelo skrajšati.«

Medijski doseg parlamentarnega programa

V imenu Odbora za demokracijo enakih možnosti je **Gašper Ferjan** podal nekaj predlogov glede programske sheme TV SLO3.

»**Naš medijski doseg** kljub pogostemu pojavljanju na RTVSLO3 **ostaja dokaj nizek**, kar je posledica več pomanjkljivosti tega medija (...) za izboljšave RTVSLO3 gledanosti in tudi izboljšave demokratičnosti tega sistema je potrebno:

- **medijsko informativno na daljši rok vzgajati aktivno državljanstvo** med državljani v povezavi s cilji odpravljanja pretiranih ovir glede obličnosti dajanja podpor na UE ter glede odprave kvoruma pri referendumih, saj si je oblast tako pričela seštevati glasove indiferentnih volilcev na svoji strani in ima neprimerno večjo medijsko moč vplivanja na udeležbo na referendumu kot katerakoli druga stran. Minimalni standard poštene tekme bi bil postavljen z upoštevanjem odločbe US glede upravičenosti do črpanja proračunskih sredstev za kampanijo le tedaj, ko oblast predstavlja tako razloge za podporo kot proti na splošno v volilnem pravu. To pomeni tudi odpravo diskriminatornega financiranja oblastnih strank nasproti neoblastnih, ki dobijo drobtinice (1-4%) ali pa celo nič (<1%), s čimer se v povezavi s siceršnjimi medijskimi oblastni nagnjenji perpetuirajo zaprti sistem, v katerega smejo vstopiti le privilegirani ljudje, torej s tako ali drugačno podporo oblastnikov, nihče drug in to ne glede na privlačnost volilnega programa ipd. siceršnje razlike med kandidati;
- **omogočiti na tem kanalu medijski glas neparlamentarcem** glede na to, da gre za uporabo proračunskih sredstev/javnih dajatev v smislu odločbe Ustavnega sodišča, saj gre za bistvo demokracije, da so podani vsaj približno enake možnosti vsem strankam, zato je vsako medijsko zatiranje politične ponudbe ustavnopravno sporno. Omogočiti je potrebno kandidiranje na javna mesta pod enakimi pogoji za vse po mednarodnih paktih oz. pravu.«

Manica J. Ambrožič, odgovorna urednica Informativnega programa:

»S predstavniki **Odbora za demokracijo enakih možnosti** smo o teh temah pred dnevi govorili na sestanku na TV Slovenija, na katerem je sodeloval tudi gospod Ferjan. Naj poudarim, da o aktualnem in pomembnem dogajanju v Sloveniji in v svetu v Informativnem programu Televizije Slovenija poročamo v dnevnoinformativnih oddajah, v aktualnih tedenskih oddajah in analitičnih oddajah, ki sežejo na področje dokumentaristike.

Menimo, da z odgovornim, vsebinskim in analitičnim delom in uporabo različnih novinarskih žanrov pomagamo pri razvoju aktivnega državljanstva v Sloveniji.

Tretji parlamentarni program ima svojo zakonsko opredeljeno vlogo, v pogovornih oddajah tega programa pa redno predstavljamo široko in pluralno paleto mnenj o družbi in njenih ključnih temah.

Predstavljati široko paleto mnenj pomeni tudi odpirati družbeni in mnenjski prostor; a hkrati si ob tem prizadevamo zagotoviti konstruktiven, dostojen in strpen nivo komunikacije.

Odločitve o oddajah, temah in gostih pa ostajajo v rokah avtonomne in samostojne novinarske in uredniške presoje.«

Objektivno poročanje o migrantih v Beli krajini

Gledalka **M. M.** je pozvala k objektivnemu poročanju o »stanju glede migracij ob Kolpi«.

»Poglejte si na soc. omrežju izjave ljudi, ki tam živijo in ne zavajajte javnost. Da ne boste kmalu morala odgovarjati narodu, kajti 95% ljudi je PROTI migrantom.«

Manica J. Ambrožič, odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija:

»V Informativnem programu TVS o begunski krizi in razmerah na mejnih področjih Slovenije redno poročajo naši dopisniki, ki dobro poznajo razmere na terenu. Prav tako imamo v zunanje- in notranjepolitični redakciji Informativnega programa TVS novinarje, ki že od samega začetka nastanka begunske krize spremljajo njen razvoj in vse razsežnosti te tragedije našega časa. Zunanjepolitični kontekst te krize je še kako pomemben in v njem je pomemben dejavnik tudi naša država.

Medijsko krajino in razpoloženje v javnosti pa tudi v Sloveniji (in ne le v naši državi) krojijo tudi zapisi in dezinformacije na spletu in družbenih omrežjih, ki krepijo strah in nestrpnost med ljudmi, poročanje o tej temi pa sproža tudi številne odzive gledalcev. Vse naše informacije temeljijo na uradnih podatkih, ne objavljamo dezinformacij, govoric in natolcevanj...

Begunska kriza je tema, ki bo še kako krojila prihodnost medijske in politične krajine v Evropi, in prav zato je pomembno nepristransko in celovito poročanje. Predvsem ta takšno, ki temelji na podatkih, in ne na govoricah in strahovih.«

Odgovor odgovornega urednika Prvega, Andreja Stoparja, je objavljen v poglavju Objektivno poročanje o migrantih v Beli krajini, II na str. 23.

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Pričevalci na sporedu prepozno

Gledalki **A. L.** in **D. S.** je zanimalo, zakaj je oddaja Pričevalci na sporedu v poznih večerih urah.

»Menim, da bi oddaja morala znotraj programa rtv SLO zavzemati zgodnejše večerne ure, kjer bi jo lahko gledalo večje število uporabnikov. S tem bi tudi Vi, kot nosilci državne televizije prispevali delež, k jasnejšemu pogledu, kako je bilo nekoč. (Oddaja še pomnite tovariši...je bila na sporedu ponavadi v nedljo dopoldne...če se ne motim in smo jo poslušali doooooolga, predolga leta.)« (A. L.)

»Tudi sicer je oddaja na rednem sporedu ob zelo nekrščanski polnočni uri.« (D. S.)

Iz odgovora **varuhinje**:

»Glede večerne ali včasih že kar nočne ure predvajanja oddaj Pričevalci in Spomini je gospa urednica (Živa Emeršič, op. a.) že pojasnjevala, da jih je zaradi obsega (včasih trajajo tudi po dve uri) in žanra (pogovorno-feljtonsko-memoarske oddaje) težko uvrščati v zgodnejše termine. In da bi bilo v tem primeru težko ohranjati stabilnost programske sheme (ki npr. terja, da so Odmevi vsak večer na sporedu ob 22h, kar je tudi pričakovanje večine gledalcev). Vendar pa se s ponovitvami (na TV SLO3 in TV Maribor) nekako skuša doseči tudi publiko, ki zvečer počiva ali ji je ura prepozna.«

Težko berljivi napisi v Spominih

Gledalka **B.** je po telefonu pohvalila oddajo Spomini in avtorja Janeza Lombergarja, izrazila pa razočaranje, ker so predstavitvena besedila napisana z belimi črkami na beli podlagi, zaradi česar so nečitljiva.

»Nemogoče je prebrati do konca, čepela sem pred zaslonom, vendar ne gre. Sem zdravnica, vem, kaj zmore človeško oko. To je nezaslišano. To je narobe. Saj vendar delate za gledalce!«

Varuhinja je s pritožbo seznanila avtorju in mu predlagala, da razmisli o morebitnih popravkih.

Nerazumljiva Fani Okič

Gledalki **A. Č.** in **A. J. M.** sta se telefonsko pritožili nad tonom v oddaji Fani Okič: Polepšali ste mi dan (TV SLO2, 23. 7.). Prosili sta za ponovitevno predvajanje s podnapisi, da bi lahko razumeli protagonistko.

Marko Vogrinc, vodja skupine za ton na TV Slovenija je pojasnil, da je oddaja nastala v zunanji produkciji, zato težko pove, kaj vse bi lahko bilo narobe.

»Oddajo sem si ogledal. Zvok se mi zdi tehnično sicer korekten, a je govor gospe Okičeve nerazumljiv kot piše gledalka. Podnapisi bi bili zelo na mestu.«

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Kdo je bil kralj Matjaž?

Gledalec **B. B.** je pisal glede potopisne oddaje Čez planke o kralju Matjažu: »Ali mi lahko prosim posredujete informacije kdo (če sploh) je naročnik in plačnik ponovitve oddaje Čez planke (o kralju Matjažu) z dne 06.07.2018 ob 20.uri na prvem programu RTV.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Konkretna oddaja z naslovom Mit o kralju Matjažu je nastala avgusta lani, ko je bil na čelu uredništva odgovorni urednik Mario Galunič (podrobnosti o ekipi in odgovornih osebah si lahko preberete v končni špici oddaje, ki je na voljo tudi v RTV spletnem arhivu: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/cez-planke/174487951>). V programsko-produkcijskem načrtu je predvideno snemanje štirih oddaj na leto, ki se po premiernem predvajanju še nekajkrat ponovijo. Programske vsebine se sicer v medije RTV Slovenija uvrščajo v skladu s programsko-produkcijskimi načrti, ki jih vodstvo RTV pripravi v sodelovanju z uredništvu, potrjena pa programski in nadzorni svet.«

Gledalca je v odgovoru na odgovor zanimalo, kdo je določil termin ponovitve v sklopu poletne televizijske sheme. Odgovor v. d. pomočnice direktorja TV Slovenija **Natalije Gorščak**:

»Vsako leto poletno shemo pripravljamo drugače, letos smo se odločili, da bomo oddajo Čez planke uvrstili v petkov termin na TV SLO 1, ki je tudi sicer termin UPE Razvedrilnega programa, saj smo narodno zabavne oddaje iz arhiva dali na TV SLO 2, saj na TV SLO 1 ne sodijo, s premiernimi narodno zabavnimi oddajami pa začnemo šele konec avgusta. V ponedeljkove termine, ki so sicer termini informativnega programa, smo letos namesto oddaj Čez planke uvrstili dokumentarno oddajo Dolga alpska transversala, v kateri nastopa Slovenka in je po žanru primernejša za ta termin kot Čez planke, ki bolj sodijo v termin razvedrilnega programa. Tudi sicer poletno shemo izkoristimo za testiranje različnih žanrov v različnih terminih, tako da za umestitvijo oddaje Čez planke ni nobenega načrta, oddaja o Kralju Matjažu se je tam znašla glede na seznam, ki so ga pripravili v uredništvu razvedrilnega programa.«

Gledalec je varuhinji pojasnil, da ga ti podatki zanimajo, ker meni, da vsebuje oddaja netočna dejstva o kralju Matjažu in da datum ponovitvenega predvajanja morda ni naključno izbran, saj sovpada z razstavo, ki je po njegovem mnenju prav tako vsebinsko sporna. Posredoval ji je tudi lansko korespondenco z nekdanjim odgovornim urednikom Razvedrilnega programa na TV Slovenija in avtorico oddaje glede kralja Matjaža.

Varuhinja se je je pritožniku zahvalila, a mu pojasnila, da »nisem ne etnologinja ne antropologinja in ne literarna zgodovinarica, da bi o literarnih in - ali ljudskih junakih podajala strokovno mnenje ali polemizirala s splošno sprejetimi stališči stroke do takšnih vprašanj.«

IV. ŠPORTNI PROGRAM

Evropsko mladinsko prvenstvo v rokometu

Gledalec **A. Š.** se je pritožili, da je TV Slovenija premalo obsežno poročala o dosežku slovenske ekipe na evropskem rokometnem prvenstvu za mladince.

»Če pogledate vsa **tri spodnja športna poročila** na naši nacionalki, potem boste takoj spoznali politiko športnega uredništva tega medija, ki ga plačujemo vsi državljani Slovenije. Po njihovem kriteriju je namreč "**vaški**" **fusbal naše prve lige bolj pomemben** kot pa osvojitev (sicer mladinskega) naslova evropskih rokometnih prvakov. Ne mor's verjet!!«

Marjeta Hočevar, Športni program, TV Slovenija:

»Pravice za evropsko prvenstvo mladincev je imela druga televizijska hiša (konkretno Sportklub), zato smo v informativnem programu o dogodku poročali v skladu z zakonodajo, ki

nam omogoča enkratno uporabo posnetkov medijske hiše, ki dogodek neposredno prenaša (ZaVMS, 33. člen, pravica do kratkega poročanja).

Nikakor ne drži navedek, da je bilo v nedeljo ob 19.45, ko so bila na sporedu naša prva večerna poročila, tekma končana že uro in pol. Srečanje se je začelo ob 17.30, brez prekinitev tekma traja 1 uro, upoštevati je treba še premor med polčasoma. Ker smo imeli na terenu novinarko, ki je s finala pripravljala prispevek za našo zadnjo večerno informativno oddajo, in ker nam zakon dovoljuje enkratno objavo posnetkov lastnika pravic, ki je dovoljena po zaključku tekmovanja, posnetkov tekme ob 19.45 nismo mogli pokazati. Smo jih pa v večerji oddaji, ob 21.50, vključno z odzivi glavnih akterjev. Ker je šlo ga velik uspeh slovenskega športa, pri čemer ne smemo spregledati dejstva, da gre vendarle za mladinsko in ne člansko kategorijo, smo nekaj trenutkov slavja, posnetkih z našo kamero (kar smo ob določilih, ki nam prepovedujejo snemanje, lahko posneli) in izjavo, pokazali tudi v naši oddaji ob 13h naslednji dan.

V Športnem programu imamo sicer tudi dogovorjeno, kako poročamo o mladinskih tekmovanjih, rezultate objavimo, ko posameznik ali ekipa osvoji medaljo, a smo v tem primeru že tako ali tako naredili izjemo (ker je šlo za domač dogodek in visoka pričakovanja) - o dogodku smo pred tekmovanjem pripravili prispevek, vestično poročali ob zaključku skupinskega dela, uvrstitvi v polfinale in polfinalu, s finala pa pripravili tonski prispevek.«

Gledalec z odgovorom ni bil zadovoljen, prepričan je, da uredništvo novic v oddaje ne umešča objektivno:

»In ne me prepričevate, da so domače **članske** nogometne tekme bolj pomembne od **mladinskega** evropskega rokometnega prvenstva in celo **zlate medalje** naših fantov. Ob tem pa bi morali upoštevati tudi interes občinstva, ki je bil za finale mladinskega EP 2018 izjemen. V dvorani Zlatorog se je namreč zbralo in bučno navijalo več kot 5.000 gledalcev. Vsa ta dejstva pa so očitno premalo prepričljiva ali celo nepomembna za vaše športno uredništvo!?»

Komentiranje tekem svetovnega nogometnega prvenstva, drugič

Tudi julija se je več odzivov nanašalo na komentiranje tekem svetovnega nogometnega prvenstva; gledalci so posebej izpostavljali moteče odkašljevanje komentatorja Andreja Stareta. Zadeva se navezuje na poglavje Komentiranje tekem svetovnega nogometnega prvenstva v junijskem poročilu na str. 12. Primer pritožbe:

»Spoštujem starejše ljudi, zato ni moj namen pisanja, da se komentatorja Andreja Stareta odslovi, ampak, da ga pošljete na zdravljenje (psihološko ali fiziološko), da se mu ne bo več treba v petih minutah komentiranja več kot 50 krat odkašljevati.« (F. S.)

Gledalcem je bilo posredovano pojasnilo odgovornega urednika Športnega programa **Gregorja Peternela**, ki je bilo objavljeno v junijskem poročilu (str. 13) in dodatno pojasnilo odgovornega urednika:

»Z Andrejem Staretom se bom pogovoril o njegovem odkašljevanju. Upam, da se najde rešitev za težavo in da boste še naprej lahko uživali v športnih prenosih z njegovim komentarjem.«

Gledalec **L. P.** je izrazil mnenje, da je komentiranje tekem, na katerih nastopa hrvaška ekipa, navijaško.

»Vem da bo moje pisanje brez vsakega efekta, pa vseeno. Športni komentatorji, vseeno kdo je, komentirajo katerikoli tekmo ki jo igra hrvaška, so tako navijaško pristranski hrvaški da se človek vpraša kje živimo. Navijaško se tako vživijo v to prelepo hrvaško da je to noro. Da ne omenjam Iva Milovanoviča ki je komentator nogometa, rokometu, pa še kaj in to že blizu 50 let in to po vzoru severno korejske napovedovalke o moči in pokončnosti te države. Drugi dan po hrvaški zmagi je v Sloveniji pri poročilih to udarna novica. Upravičeno se lahko sprašujem kje živim, na mojo žalost pa sem še dolžan plačevati take in drugačna Milovanoviče z obveznim RTV prispevkom.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Tekmo Hrvaška - Anglija si je samo na TV Slovenija ogledalo pol milijona ljudi. Takšne gledanosti zlepa ne dosežejo ne razvedrilne ne politične ne kulturne oddaje. Težko bi si bilo predstavljati, da bi dnevnoinformativne oddaje ob prerezu dnevnega dogajanja prezrle tak dogodek.

Vašo opazko o navijaštvu težko komentiram, vsekakor jo bom posredovala gospodu odgovornemu uredniku Gregorju Peternelu, ki bo seveda ob koncu prvenstva analiziral tako izvedbo projekta, kakor odzive.

Tekmo je sicer komentiral uveljavljeni komentator mlajše generacije Urban Laurenčič, v komentatorski ekipi tega prvenstva pa so bili še Aleš Potočnik, Tomaž Hudomalj, Andrej Stare in Ivo Milovanović. Gospod Milovanović je tako rekoč poslovilno stopil pred mikrofona, saj odhaja v zasluženi pokoj.«

V. PROGRAM PLUS

Z audijem po Afriki

Gledalka **M. Č.** se je pritožila nad vsebino oddaje Avtomobilnost, katere ponovitev je spremljala 5. julija. Vznemiril jo je prispevek o vožnji z razkošnim avtomobilom v siromašnih delih Afrike.

»Z avtomobilom ste se vozili po delih Afrike, kjer imajo ljudje precej nizki življenjski standard ter avtomobil slikali z otroci, ki so se vračali iz šole. Zraven ste tudi komentirali iz kako revnega okolja izhajajo ti otroci (pa so vendarle nasmejani!). Zdelo se mi je, da vam ti otroci predstavljajo zgolj objekte, ki so vam omogočali pridobitev dobrih posnetkov in fotografij, saj je bila njihova temna koža odločen kontrast belini spoliranega Audija! Kakšna hinavščina!«

Miha Merljak, avtor oddaje:

»Seveda mi je žal, da je prispevek v vaših očeh izpadel samovšečno in brez empatije, kar nikakor ni bil namen. Pravzaprav prav nasprotno, ideja se mi je porodila prav zaradi odprtosti in dobrovoljnosti, ki so mi jo namenili prav vsi nastopajoči, s katerimi sem se spustil v debato, ko so me ustavili med vožnjo po njihovih ulicah. Bolj kot razmišljam, bolj sem prepričan, da tisti hip niti eden izmed njih mojega fotografiranja ni jemal negativno. Kvečjemu so bili hvaležni, da jim je nekdo izmed mimoidočih ustavil in jim namenil nekaj časa. Žal so namreč tam doli bolj običajne boleče situacije, da je bogati delavec za volanom, črnski delavec pa se pelje na kesonu. Hkrati ne vem, kako naj razumem dejstvo, da ste prvi v množici komentarjev na ta prispevek, ki ste pomislili, da je prispevek belsko večvreden, vsi drugi komentarji so bili izključno in močno pozitivni. Ne vem, ali naj to jemljem kot problem naše družbe ali kot izguba mojega občutka. Kakorkoli že, iskrena hvala, da ste me spodbudili. Bom v prihodnje še posebej pozoren na to. Vsekakor pa upam, da vas tokratna zgodba ne bo odgnala in boste

ostali naša gledalka. In glede na to, da redno organiziramo vozniško izobraževalne dogodke, morda pa se kdaj srečava in v živo poklepetava.«

VI. REGIONALNI CENTER MARIBOR, Studio za madžarski program v Lendavi

Zahteva za popravek – MMR

Varuhinja je bila seznanjena z zahtevo za popravek **A. K.**, ki jo je prejelo uredništvo Pomurskega madžarskega radia MMR glede poročanja o 17. redni seji MSNSOD v oddaji Terepjáró 29. 06. 2018, in odgovorom odgovornega urednika Jozsefa Vegija. Pisarna varuhinje je pošiljatelja seznanila, da glede objave popravkov varuhinja nima pristojnosti.

VII. REGIONALNI CENTER KOPER

Poročanje o italijanski narodni skupnosti na Hrvaškem

Gledalca **I. B.** je zanimalo, zakaj je bila v oddaji "Istria e ... dintorni" Televizije Koper-Capodistria pozornost posvečena italijanski narodni skupnosti v hrvaški Istri.

»Morda sem v zadnjih desetletjih kaj izpustil in nisem opazil, da je Istra skupen prostor in da slovenski TV studia mora -- ali pa kar tako hoče -- posvečati toliko pozornosti dogodkom v sosednji državi. Morda bi bilo smotno, da bi iz TV studio Reka pokrivali "svoje" Italijane, slovenski TV Koper pa italijanski manjšino, ki prebiva v Sloveniji. Konec koncev, pripadniki italijanske manjšine na hrvaškem ne placujejo slovenskega RTV prispevka.«

Antonio Rocco, pomočnik generalnega direktorja za RA in TV za avtohtono italijansko narodno skupnost:

»Oddaja "Istria e ... dintorni" je redna tedenska kulturno-informativna oddaja o dogodkih in zanimivostih mest na območju Istre in njenih sosednjih pokrajin Slovenije, Italije in Hrvaške. Urednica in voditeljica oddaje Monika Bertok, skupaj z novinarji kulturnega uredništva, pripravlja prispevke o različnih prireditvah, krajih zgodovinskega in arhitekturnega pomena z njihovimi arheološkimi odkritji ter prispevke o znanih osebnostih na področju umetnosti, politike, novinarstva in znanosti. V poletnem času, v okviru oddaje "Istria e ... dintorni estate", predvajamo izbor najbolj zanimivih prispevkov, ki smo jih pripravili v pretekli sezoni. Oddaja je zelo priljubljena pri gledalcih in je umeščena v programski shemi v osrednjem terminu, ob nedeljah ob 20.30 uri. V zadnji oddaji, ki je bila predvajana 22. julija 2018, (<https://capodistria.rtv slo.si/archivio/istria-e-dintorni/174553340>) smo predvajali prispevek o starem istrskem narečju v južni Istri, prispevek o tradicionalni prireditvi "Vonj po Istri" v Krkavčah (Koper), prispevek o mednarodnem glasbenem festivalu "Risuonanze" v Vidmu

(Italija) in daljši prispevek o specifičnosti jesenskega časa, ki je bil posnet v Trnovskem gozdu, na Krasu (v Sloveniji in Italiji) in v Vipavski dolini.

Oddajo "Istria e ... dintorni" predvajamo v skladu s programsko-produkcijskim načrtom za leto 2018 in v skladu s programsko zasnovo kjer smo, med ostalim, zapisali, da "oddaje informativnega značaja morajo zagotoviti gledalcu objektivno in poglobljeno informacijo tako o aktualnih dogajanjih doma in po svetu, kot o življenju in delu italijanske narodne skupnosti in njenih ustanov ter o vseh dogodkih, ki so pomembni tudi za narodno skupnost na območjih, kjer je manjšina prisotna in s katerimi je kulturno povezana".«

Gledalcu je pisarna varuhinje posredovala tudi pojasnilo, da je program za avtohtono italijansko (in madžarsko) narodno skupnost opredeljen v Zakonu o RTV. Gledalec z odgovorom in pojasnilom ni bil zadovoljen.

VIII. SPLOŠNO

Poletne ponovitve

Varuhinja je prejela dve pisni in dve telefonski pritožbi glede poletnih ponovitev. Primera pritožb:

»Razmislite o tem, da julija/avgusta gledalcem ne bi zaračunali naročnine! Vse to kar ponujate smo že 1x plačali.! Ob ponovnem x-kratnem kazanju, [n.pr.](#) M. Mavec, kuharskih, vrtnarskih itd. "zanimivih" oddaj pa nam gredo lahko samo lasje pokonci, kam naša javna TV meče naš denar!!

Kaj bo novega v teh 2 mesecih?? Razen aktualnega "Tednika" in dnevnih 1urnih poročil (z obveznimi 15 minutnimi reklamami) 0 od 0!!!« (B. V.)

»Vsako leto se ponavlja isto. Ko nastopi poletje, se najkasneje z julijem začnejo ponavljati oddaje iz prejšnjih obdobij. Ponavlja se dobro jutro, ponavljajo se nadaljevanka, kot je modna hisa Velvet, vikend paket in podobno ter zvečer filmi, ki so že vsi prežvečeni. Edino poročila in druga obvestila so aktualna. Sprasujem se ali gredo na RTV vsi istočasno na dopust ali premalo delajo ali pa celo nočejo delati? Mislim, da je treba pritrditi tistim, ki pravijo, da je treba naročnino ukiniti, saj ni kaj gledati. Sem sicer upokojenka, imam več casa, kot tisti, ki hodijo v službo, pa zato rada pogledam TV. Kaj pa naj gledam, spoštovana gospa? Veliko stvari bi bilo treba v tej dragi mi Sloveniji spremeniti, zlasti pa nagnati lenuhe iz dobro plačanih služb.« (B. K.)

Odgovor v. d. pomočnice direktorja TV Slovenija **Natalije Gorščak**:

»Televizija Slovenija je po zakonodaji zavezana k temu, da mora spoštovati kvote evropskih AV-del, kvote slovenske produkcije in kvote slovenske neodvisne produkcije, zato je oblikovanje programske sheme na TV SLO mnogo zahtevnejše kot na katerikoli drugi televiziji.

Poleti je v Sloveniji pred ekrani v povprečju četrtr milijona gledalcev manj kot v ostalem delu leta, zato večina televizij ponavlja oddaje, ki so nastale čez leto, medtem ko smo na javni televiziji zavezani, da imamo v t.i. prime- timeu, torej v osrednjem televizijskem času določeno število premier.

Letos so na sporedu premierno vse informativne oddaje in nove dokumentarne oddaje, obenem pa je vedno premieren tudi osrednji filmski program in seveda športni program na TV SLO 2. Od 9.7. dalje bo vsak dan vse poletje na sporedu nanizanka Umor, je napisala, obenem pa opozarjamo na sobotne premierne nadaljevanke – Iz pozabe in Deklino zgodbo ter odlične sredine filme tedna.

Poletje je čas, ko v na terenu in v studiih snemamo oddaje, ki si jih lahko potem ogledate skozi leto, največ je produkcije otroških oddaj, snemamo namreč Ribiča Pepeta in Firbcologe, na terenu pa dokumentarne in izobraževalne oddaje. Obenem je to čas, ko v studiih TV Slovenija poleti študentje AGRFT snemajo kratke študentske filme.

Od srede junija do konca tega tedna kolegi iz športa spremljajo Svetovno prvenstvo v nogometu s študijskimi oddajami pred, med in po tekmah, ravnokar poteka Kolesarska dirka po Franciji, v avgustu pa se začne tudi domača nogometna liga, tako da bo premiernih športnih oddaj obilo.

Ustvarjalci na RTV Slovenija, 12,75€ namreč pomeni plačilo 3 osrednjih TV-programov TV SLO 1,2,3 in dveh regionalnih TV KP/Ca in TV Mb, osmih radijskih postaj, treh glasbenih sestavov, glasbene založbe in spletnega mesta rtvslo.si, imamo toliko dopusta kot ostali delavci v javnem sektorju in večino ga porabimo poleti - podobno kot vsi ostali zaposleni ne samo v Sloveniji, temveč v vsej Evropi. Naše plače niso višje od ostalih plač zaposlenih v javnem sektorju, so pa mediji specifično delovno okolje, posebej še javna RTV. Mimogrede, od 12,75€ je TV Slovenija namenjenih 6,28 EUR na mesec (v to je všteti ustrezen delež skupnih stroškov na RTV Slovenija), za programe POP TV, Kanal A, Planet TV, Brio, Športklub in Šport, ki v tem času razen informativnih oddaj zares predvajajo samo ponovitve in tuj program, plačujete 8,20 EUR na mesec.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Strinjam se z vašo željo, da bi bilo lepo, če bi lahko nenehno, vse dni v letu, tudi med počitnicami, spremljali samo izvorni televizijski program. Hkrati pa ne poznam nobene svetovne televizije (bodisi javne bodisi zasebne bodisi splošne bodisi specializirane bodisi revne bodisi bogate), ki ne bi predvajala ponovitev, zlasti v obdobjih, ko je pred ekrani bistveno manj gledalcev, torej med poletnimi počitnicami. Tako je tudi na Televiziji Slovenija. Razlika med javno in zasebnimi televizijami pri nas - ki je žal niste opazili - pa je ta, da TV Slovenija vendarle objavlja številne premiere, medtem ko gredo komercialne dejansko na dopust. Podrobnejše pojasnilo je pripravila pomočnica direktorice TV Slovenija Natalija Gorščak - kopiram ga spodaj.

Dodajam še, da imajo po delovno-pravni zakonodaji tudi zaposleni na RTV Slovenija ne le pravico, ampak tudi dolžnost, da izkoristijo letni dopust (mimogrede: tudi sama bom šla prihodnji teden na dopust. V času moje odsotnosti boste pritožniki prejeli le najnujnejše odgovore. Zamujeno bom nadoknadila po vrnitvi.) Menim tudi, da bi bilo krivično in žaljivo, če bi zaposlenim na RTV Slovenija rekli lenuhi. Vsi radijski in televizijski programi oddajajo brez prekinitve 24 ur na dan, brez predaha delujejo tudi druge enote, od teleteksta in novinarskega portala MMC do oddajnikov in zvez. Novinarske ekipe so povsod, kjer morajo biti.

Menim, da je včasih koristno narediti primerjavo z drugimi inštitucijami, na primer: vse knjižnice so odprte tudi čez poletje, a s skrajšanim delovnim časom, številne zasebne zdravstvene ustanove so del počitnic zaprte, medtem ko zdravstvo deluje nepretrgano, le zahtevnejših vnaprej načrtovanih posegov ne opravljajo ves čas, učitelji zasebnih in javnih šol

ne poučujejo, ampak so na počitnicah ali pa se pripravljajo na novo šolsko leto, spremenjen delovni čas imajo številne banke in trgovine itd.

Iskreno upam, da boste ta odgovor in odgovor gospe Gorščak razumeli kot poskus pojasnila in ne kot apriorno zavrnitev vašega mnenja. Kot rečeno, razumem vašo nejevoljo in jo velikokrat čutim tudi sama. Želela bi si, da bi imela TV Slovenija dovolj velike ekipe, ki bi lahko čez leto - ob sprotne delu - ustvarjale tudi na zalogo ter pripravile dovolj najboljšega, najbolj gledljivega, najbolj kakovostnega programa za vse dni v letu.«

Predlog za oddajo o planinstvu

Gledalec **F. M.** bi bil vesel oddaje o pohodništvu.

»Naša aktivna leta hribolazenja so minila, vseeno pa radi spremljamo mlade, ki brusijo svoje izkušnje na sebi izviren način.

Ne zamerite, si pač domišljam, da imamo gledalci tudi prav in da naše pobude tudi nekaj štejejo.

Menim, da se skozi poletje lahko prevetrijemo nove ideje in vsekakor apeliram, da vaš uredniški odbor preuči možnost sodelovanja s kakšnimi personami pohodništva in da skozi poznavanje naše tradicije (narava, etnologija, kulinarika, arhitektura...) podkrepite domoljubje in nacijo.«

Varuhinja je predlog posredovala vodstvu Televizije in uredništvom.

Stik z uredniki

Varuhinja je preko **J. J.** prejela pismo **I. P.**, ki je na dan pisanja želel vzpostaviti stik z odgovornimi uredniki in uredniki na TV Slovenija:

»...kljub večkratnemu trudu sodelavcev te hiše in končno njihovemu prijaznemu zagotovitvi, da mi bodo ta kontakt omogočili, se to doslej ni zgodilo.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Med naslovniki pisma, ki sem ga prejela, nisem opazila televizijski odgovornih urednikov. Menim, da bi bilo smiselno, če bi svoje vsebinske programske pobude naslavljali nanje; vse stike najdete na tej povezavi: <http://www.rtv slo.si/strani/notranje-organizacijske-enote/342>. Dodajam, da kot varuhinja ne morem posegati v uredniško avtonomijo in uredništvom kakor koli sugerirati, kaj naj objavijo oz. česa naj ne objavijo. Pravi naslov za to so uredniki oddaj, programov, uredništev in – predvsem odgovorni uredniki.«

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

Promocija Hrvaške v nočnem programu?

Poslušalec **J. R.** se je pritožil nad oddajo Nočni obisk na Prvem programu Radia Slovenija 1. julija. Zmotilo ga je, da je gost, po njegovem mnenju, promoviral hrvaške turistične destinacije.

»Normalen človek bi pričakoval, da se v nočnem programu prvega programa radia Slovenija pogovarjamo o marsičem, vsekakor pa ne, da poslušamo neskončno reklamiranje hrvaškega morja in turizma. Tudi če je nekdo zaljubljen v ta del našega bivšega skupnega edena; sam s tem osebno nimam problema, ne razumem našega javnega zavoda, ki ravno v času počitnic dela, upam da zavestno, škodo slovenskemu turizmu.

Bi bilo dobro, ko bi bilo treba ločiti privatno in javno, sicer pa se enostavno kot v bivši Jugi prekopite na JRT oziroma danes na HRT.

Če pluralnost medijev pomeni nezavedanje dejanskih razmer in razmerij v družbi, smo že skoraj v Avstriji...?! Se opravičujem.

G. Mitja Zupančič ima očitno dovolj časa in denarja da se vozi po lepi naš oziroma njihovi. Tisti ki tega nimamo bi bili pa zadovoljni, če bi na naše malo morje ne postavljali hrvaških školjčič.

Andrej Stopar, odgovorni urednik Prvega:

»Gost nočnega programa je bil poznavalec Jadrana, njegove kulture in zgodovine Mitja Zupančič, med drugim tudi avtor monografije o svetilnikih vzdolž jadranske obale. V poletnem času, ko je morje sploh priljubljena tema, smo govorili o prostoru, s katerim nas povezujejo desetletja, pravzaprav stoletja zgodovine. Gre za našo sosesčino, ki je del nekoč skupnih držav – obeh Jugoslavij in Habsburške monarhije. Geografsko in kulturno-zgodovinsko območje, ki ga Slovenci poznamo, pa vendarle lahko v njem ves čas odkrivamo nekaj novega. Zakaj ne bi? Ker gre za Hrvaško? Torej nas tudi Italija ali Avstrija ne smeta zanimati, ker smo svojčas Slovenci živeli v njenem okviru in še zdaleč vse zgodovinske izkušnje s tema državama niso pozitivne? Namen pogovora ni bil niti promocija sosednje države, niti »jugonostalgija.« Če sem vas prav razumel, merite na to. Samozavesten narod svoje zgodovine ne zanika, je ne skriva, je ne skuša revidirati, ampak se z njo sooča. Samozavesten narod ne zanika kulturnega bogastva sosedja, s katerim sicer morda nima dobrih političnih odnosov. Težko pristanemo na kriterij, da v studio ne bomo vabili ljudi, ker samostojno, v okviru svoji »zasebnih projektov« potujejo in raziskujejo po Balkanu, »ker zdaj Slovenci živimo drugo stvarnost.«

Res pa je, da je oddajo mogoče narediti na različne načine in jo tudi različno časovno umestiti. Glede na množičen turistični eksodus Slovencev na Hrvaško sem nam časovna umestitev pogovora v poletni nočni program ni zdela sporna. Iskreno dvomimo, da je PRVI s tem povečal turistični obisk Slovencev na Hrvaškem in s tem škodil domači turistični blagajni. Prav mogoče je takšen pogovor narediti manj afirmativno, kot ga je naredila kolegica. Ampak, ponavljam, šlo je za sproščen, profesionalno speljan klepet v nočnem programu, s spoštljivim odnosom do gosta, ki je iskreno navdušen nad tem, kar počne.«

Pritožnik se je zahvalil za odgovor urednika, »ki ga tudi osebno zelo cenim in spoštujem.«

Spominska slovesnost na Menini planini II.

Odgovorni urednik Prvega **Andrej Stopar** je odgovoril gledalki in poslušalki **E. A.**, ki je v programih RTV pogrešala poročilo s spominske slovesnosti na Menini planini 7. julija. (Za vsebino pritožbe in pojasnilo odgovorne urednice Informativnega programa TV Slovenija glej str. 7.)

»Poročanje o dogajanju je po eni strani stvar uredniške odločitve, po drugi pa možnosti v danem trenutku. Informativni program Radia Slovenija ni poročal o obletnici bojev na Menini planini.

Zaradi moje odsotnosti težko sodim, zakaj se kolegi za to niso odločili. Lahko pa upravičeno domnevam, da zaradi kadrovskih razmer ob omenjenem koncu tedna in odločitvi, da v danih okoliščinah damo prednost aktualnemu dnevnemu dogajanju. Odločitev, ki se lahko marsikomu zdi napačna, po drugi strani pa informativni program ne more biti tisti programski pas, v katerem se spominjamo vseh obletnic. Žal, kateri nujno naredimo krivico. Razumem, da vaš očitek ni namenjen povsem Radiu Slovenija, pa vendar: ne morem se strinjati, da Radio Slovenija ne spoštuje zgodovine druge svetovne vojne in izročila NOB. Ne le, da te teme najdejo svoje mesto v naših programih, isti večer, 7. julija 2018, smo Sobotni glasbeni večer na PRVEM namenili odloženemu predvajanju velike proslave ob 70-letnici Zveze združenj borcev, ki se je na Kongresnem trgu v Ljubljani odvila 1. julija. Mislim, da smo edini medij, ki je ta jubilej počastil na tako celosten način.«

Objektivno poročanje o migrantih v Beli krajini, II

Na pismo gledalca in poslušalca, ki meni, da programi RTV migrantske tematike ne obravnavajo tako, kot jo doživljajo Belokranjci (glej poglavje Televizija Slovenija, Informativni program, str. 13), se je odzval tudi odgovorni urednik Prvega **Andrej Stopar**:

»Pri poročanju o prebežnikih se opiramo na uradne podatke. Prav zaradi dezinformacij, ki se pojavljajo v javnosti, zlasti na družbenih omrežjih, skušamo preverjati, kaj se na terenu dejansko dogaja. Z enako težavo, z dezinformacijami in posledicami tega, se soočajo tudi turistični delavci v Beli Krajini in na splošno ob Kolpi. Včeraj sta tako iz teh območij poročala dva dopisnika. Pogovarjala sta se z ljudmi, ki v regiji živijo in delajo. Seveda se na teren nismo odpravili prvič. Ko je pred kratkim iz Bele Krajine poročal novomeški kolega, reportažo pa so na MMC prevedli v angleščino in jo objavili na podstrani v angleškem jeziku, smo se soočili z diametralno nasprotnim očitkom: namreč, da s poročanjem, da v regiji ni posebnosti, implicitno izražamo ksenofobična stališča. S tem naj bi namreč namigovali, da bi prebežniki nujno povzročili težave.

Namen Radia Slovenija je jasen: ne izogibamo se občutljivi tematiki, na zapiramo oči pred strahom ljudi, obenem pa ne objavljamo nepreverjenih, neuradnih in poluradnih informacij. Ne širimo govoric, ne spodbujamo neosnovanih strahov, tematiko analiziramo in jo postavljamo v širši, humanitarni, politični, strateški, zgodovinski in še kakšen, kontekst. Zagovarjamo humanitarno razsežnost vprašanja, se zavzemamo za njegovo skupno, evropsko reševanje. Razumemo pa, da v ozračju splošnega nezaupanja v javnosti, ni mogoče doseči enotnega pogleda.«

II. VAL 202

O prenosih: MMS in Exit

Poslušalka **S. G.** je spraševala glede prenosov poletnih glasbenih festivalov.

»Zanima me iz kakšnih razlogov radio ni prenašal Melodij morja in sonca. Oddajali so Exit iz Novega Sada. Imam občutek, da so mladim novinarjem omogočili brezplačni obisk Exita. Žalostno.«

Odgovor **Jerneja Sobočana** (redaktor večernega programa Vala 202) in **Žige Klančarja** (urednik Glasbenega programa Vala 202):

»Radio Slovenija ima tri programe, Melodije morja in sonca ste lahko poslušali v neposrednem prenosu na Prvem programu, zato vaša trditev ne drži.

Sicer pa je vodilo radijskih glasbenih uredništev raznolikost. Na Valu 202 se zadnja leta usmerjamo k mlajšim poslušalcem. Tako pri izboru glasbe, kot tudi pri izboru vsebin, ki jih pokrivamo. Festival Exit je gotovo tak primer, saj gre za enega največjih in tudi najboljših glasbenih festivalov v Evropi. Nenezadnje to dokazuje tudi evropska nagrada za najboljši veliki festival.

Ker smo njihov medijski partner za Slovenijo, nam to omogoča zanimive vsebine, predvsem pa dostop do intervjujev in prenosov koncertov tujih glasbenih izvajalcev. Letos smo tako ponudili imena, kot so Migos, French Montana, Ofenbach, Alice Merton, ... ki krojijo vrhove glasbenih lestvic po vsem svetu, in ki jih v Sloveniji še nismo videli. In jih (še nekaj časa) ne bomo.

Raznolikost glasbene ponudbe skozi predstavitev nečesa novega in s tem povezana širitev obzorij poslušalcev, je torej glavni razlog, da ste na Valu 202 poslušali festival Exit.«

Iz odgovora **pisarne varuhinje**:

»Programske vsebine Vala 202 iz festivala Exit so dostopne na povezavi: <https://val202.rtvlo.si/exit-202/> Morda se sliši preprosto, a zagotavljamo vam, da so za pripravo tovrstnih programskih vsebin potrebne priprave, usklajevanja in delo na terenu.«

MMC

I. VSEBINA

Komentiranje na spletnem mestu [rtvlo.si](https://www.rtvlo.si)

Varuhinja je prejel več pritožb glede komentiranja na spletnem mestu [rtvlo.si](https://www.rtvlo.si); obravnavo večine je v skladu s pravilnikom zavrnila, saj je pritožnik že večkrat prejel odgovor z isto vsebino. Primer obravnavanega odziva:

»Večina mojih komentarjev ni objavljena, pa čeprav so manj sovražni od ostalih, ne vem zakaj??? morda zato ker kritiziram voditeljico ODMEVOV, nisem pa edini, ki to počnem. Hvala za odgovor in lep pozdrav.« (J. Ž.)

Iz odgovora **varuhinje**:

»Predlagamo vam, da si preberete pogosto zastavljena vprašanja o komentiranju in vlogi administratorjev, ki so na voljo na tej povezavi: <https://www.rtvlo.si/strani/pogosta-vprasanja-inodgovori/5670/embedjQ>. Vedno imate tudi možnost, da v primeru, če menite, da pri moderiranju uporabniških komentarjev niso bila spoštovana pravila (<http://www.rtvlo.si/strani/moj-splet/669#pravila>), o tem pišete administratorjem na naslov: mmc-forum@rtvlo.si ali pa uporabite obrazec: <https://www.rtvlo.si/obrazci/uporabniske-vsebine>.«

Preveč o hrvaškem nogometnem slavlju

Bralec **R. B.** se je pritožil nad pretiranim poročanjem o slavlju hrvaške reprezentance ob osvojenem drugem mestu na svetovnem nogometnem prvenstvu na spletnem mestu [rtvlo.si](https://www.rtvlo.si).

»Rad bi izrazil svoje razočaranje s posiljevanjem obiskovalcev strani MMC s slavljenjem hrvaške reprezentance za osvojeno drugo mesto na svetovnem nogometnem prvenstvu. Čeprav sem navijač naših sosedov, je stvar že neokusna.«

Urednica Uredništva za nove medije **Kaja Jakopič**:

»Poročali smo pač o dogodkih, ki so se dogajali po koncu SP v nogometu. Poročali smo o slavljenju obeh reprezentanc, ki sta igrali v finalu, našim uporabnikom smo ponudili tudi neposredni prenos sprejema obeh reprezentanc (v Zagrebu in Parizu), torej tudi reprezentance naših sosedov. Ker je hrvaška reprezentanca igrala v finalu tako odmevnega dogodka kot je Svetovno prvenstvo v nogometu in ker je Hrvaška naša sosednja država (gre za element bližine, ki je med osnovnimi kriteriji t.i. newsworthiness-a v novinarstvu), smo poročali oz. spremljali tudi takšne zgodbe. Tako kot tudi poročamo bolj pogosto o ostalih zgodbah iz te naše sosednje države.«

Pisarna varuhinje:

»Žal nam je, da ste razočarani nad, kot pravite, »posiljevanjem obiskovalcev«. Gotovo razumete, da je vladalo za svetovno nogometno prvenstvo in seveda dogodke povezane z njim, tudi slavljenjem hrvaške reprezentance, veliko zanimanje javnosti. Finalna tekma med Francijo in Hrvaško je bila denimo najbolj gledana tekma svetovnega prvenstva v nogometu 2018, poleg tega pa tudi najbolj gledana oddaja/prenos na Televiziji Slovenija v letošnjem letu.«

Zavarujte nas pred propagando

Bralec **D. M.** se je pritožil nad izrazi, ki jih novinarji RTV Slovenija uporabljajo pri poročanju o sirski državljanski vojni. Posebej je izpostavil spletno mesto rtslo.si in članek »Asadove sile zavzele mesto Dara, kjer se je začela revolucija«.

»Asadove sile? Kaj je to? Prosim za detajlno razlago. Nikoli se nisem slisal za državo Assad. Sirija je mednarodno priznana država, članica ZN. Njegov predstavnik sedi v ZN in predstavlja to državo. Predstavnik, med drugim predstavlja državo in aktualno oblast. Glede na to, da sedi v ZN in opravlja tekoče posle, je po mednarodnem pravu predstavnik Sirske države. Assad kod predsednik le te države, ki ima, povdarjam, IMA svojega predstavnika v ZN in je s strani drugih subjektov v ZN legitimni predstavnik Sirske oblasti. Po mednarodnem pravu se pogovarjamo o državi, ki ima predsednika, ima sedež v ZN in tam predstavnika. Torej naprosam vas da se zacnete temu primerno vesti ali pa preidimo na to "gostilnisko" terminologijo pri vseh clankih. Pa zacnite pisati tudi v clankih o slovenski vojski, da so to Pahorjeve sile. In o ameriski vojski, da so to Trumpove sile, ter tako dalje ... Ruska vojska, verjetno Putinove sile, itd ..

Torej, kdo ste vi novinarji, da si jemljete pravico, mednarodno priznano državo z mednarodno priznano oblastjo (Stejejo samo ZN) omalovazevati?«

Kaja Jakopič, urednica Uredništva za nove medije in **Manica J. Ambrožič**, odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija:

»Pregledala sem besedila prispevkov v naših oddajah v zadnjih dobrih dveh mesecih: enkrat (konec junija) je naša kolegica uporabila izraz Asadova vojska. Sicer sem našla več drugih izrazov: sirska vojska, sirska režimska vojska, sirske režimske sile.... Naši novinarji torej uporabljajo različne besedne zveze.

Sicer je poimenovanje »Asadove sile« splošno poimenovanje vojske ene od strani v sirski državljanski vojni – ne pozabimo, da se je vse skupaj v začetku leta 2011 začelo kot upor proti Asadovemu režimu in da v Siriji poleg marionetne vojne poteka tudi državljanski spopad. Drži sicer, da je Sirija še vedno mednarodno priznana država, katere predstavnik sedi v Združenih narodih, a obseg spopadov in grozodejstev z obeh strani vpletenim jemlje legitimnost in zaradi tega sprte strani upravičeno poimenujemo tako, da jih gledalci lahko razlikujejo. Konec koncev mednarodno pravo v primerih, ko oblast prekomerno in protipravno »izvaja oblast«, pobija, zatira svoje prebivalstvo ali njega del, pozna tudi koncepta humanitarne intervencije oziroma obveznosti posredovati (responsibility to protect), kar je posledica mednarodno-pravnega principa, da oblast, četudi priznana in zakonita, še zdaleč ni brezmejna in absolutna.

Gospod sicer omenja novico agencije Reuters, ki so jo kolegi z MMC-ja prevedli. Tudi v originalni novici je ta izraz.«

Odgovor na odgovor:

»Se strinjam z vsem napisanim, vendar Sirija ni bila mednarodno obsojena nicesar. Če pa vi govorite o indicijah in posrednih dokazih kot dokazih, ter se obtozbah, vam predlagam, da si dobro pogledate pravne norme.

Dokler nisi obtožen, si nedolžen. Tukaj se izključno pogovarjamo o tem, kaj drži in kaj ne drži. Grozodejstva, ki jih omenjate, so pac na nivoju vsake vojne. Nic hujše in nic boljše, kot je bilo pri nas, v BiH, na Kosovi, v Jemnu, Libiji in povsod drugje? Zato vas naprosam, da se začnete držati norm pisanja.

Sirija je mednarodno priznana država, članica ZN in ne članica NATO. Ni obsojena, proti njej ni nobene resolucije ZN, ipd (edina resolucija ZN, je bila odstranitev kemičnega orožja, kar so storili...) Dokler je temu tako, vas naprosam, da, kot sem navedel v prvem pismu, začnete upoštevati vse novinarske standarde (Drugace se jih zelo lepo drži radio student), ko prevajate, na začetku ob naslovu dodajte vir:

REuters, ter napisite zraven prevod.

Nato napisite, da Sirska vojska, ter Sirski predsednik Bashar al-Assad, bla bla karkoli pac pocne. Če nocete kvariti routersevih nazivov, Assadova vojska, assadove sile, ipd ... pa lepo v oklepaju napisite "Sirska vojska, op.p.«

Varuhinja je v dodatnem odgovoru pojasnila, da uporabljajo novinarji publicistični jezik:

»Dodatno pojasnujem le, da novinarstvo po naravi stvari pomeni poenostavljanje in povzemanje, kar pomeni, da novinarji niso zavezani striktno uporabljati pravnoformalnega besednjaka. Kot ste kot pozoren bralec - gledalec - poslušalec zagotovo opazili, novinarji javnega medija uporabljajo publicistični jezik ne le v obravnavi zunanjepolitičnih in mednarodnih tematik, ampak tudi pri notranjepolitičnih, družbenih, kulturnih in drugih temah.«

Kje je Jan? V Afriki

Bralca **M. P.** je zmotil članek z naslovom »Med Afričani, ki se še niso otresli bele preteklosti«, saj da je rasističen.

»Poln predsodkov, rasizma, tako do bele kot do črne rase, iskanje krivde. Preberite malo komentarje, boste videli, da ima Jan resne probleme z dojemanjem. Predvsem pa naj se zadeve omejijo na potopis in ne na neke ocene osebe, ki niti ne pozna dobro zgodovine teh držav da bi videl, kaj je bilo ob koncu kolonizacije in kaj je sedaj.«

Iz odgovora **Jana Konečnika**, avtorja članka:

»V članku ni govora o rasizmu, ne vem, kje ste to zasledili. Da smo ljudje različne barve kože, je dejstvo, ki, na žalost, predvsem v zgodovini, pa tudi danes, še vedno igra vlogo. Govora je o zgodovinskih dejstvih. Govora je o stanju današnje družbe v Keniji in Ugandi, ki je tudi posledica nasilne kolonizacije in nasilnega pokristjanjevanja. Govora je o občutjih mene kot popotnika, ki so del vsakega potovanja in vsak popotnik jih ima. V članku prav tako ne iščem krivde, temveč želim ljudem, ki niso ali nikoli ne bodo obiskali teh držav, predstaviti vse plati, ki so oblikovale afriško družbo do danes.

Glede na to, da nisem ravno več rosno mlad, da sem v življenju veliko preštudiral, prebral in že kar nekaj prepotoval, si upam trditi, da o zgodovini nekaj vem in jo lahko tudi interpretiram skozi odrahanje v sodobnem času. Pri tem pa je vedno tako, da morda ta interpretacija komu ni povšeči.

Morda tudi zato, ker pravzaprav zgodovine posameznih držav ali regije ne pozna, še bolj verjetno pa, ker tam nikoli ni bil. Tako morda kdo ne more povsem razumeti, kakšna so občutja posameznika, ko sam z nahrbtnikom potuje skozi te daljne, zelo drugačne in obenem prav zato nadvse zanimive dežele.

Če strnem, zavračam vsakršne trditve, da je članek rasističen in poln predsodkov.«

Pritožnik se ni strinjal z odgovorom.

Ukinjen horoskop

Anonimna uporabnica teleteksta je po telefonu vprašala, zakaj je bil na TTX ukinjen horoskop.

Kaja Jakopič, urednica Uredništva za nove medije:

»Horoskopa nimamo več na TTX, kot tudi ne na spletni strani. V času stalnega zniževanja stroškov in potreb po novih zunanjih vsebinah in storitvah, smo se morali odločiti, čemu dati prednost. Horoskopi, kot lahkotna/razvedrilna vsebina, so, žal, izpadli kot ena tistih vsebin, ki jo lahko pogrešamo in ki ni nujno potrebna za izpolnjevanje poslanstva javnega zavoda.«

II. STORITVE

RTV 4D registracija in Pričevalci

Tri uporabnike spletnega arhiva je zanimalo, zakaj se morajo registrirati za ogled njim ljube TV-oddaje Pričevalci.

»S kakšnim namenom, je že kar nekaj časa v arhivu ogled oddaje omogočen samo registriranim uporabnikom? S katerim zakonom in kdo je to določil?« (A. L.)

»Zdaj sem trenutno v Sloveniji in NE MOREM VEČ GLEDATI ODDAJ ZA NAZAJ brez PRIJAVE. Prepričana sem, da je vse to omejevanje umetno ustvarjeno zato, Da bi čim manj ljudi gledalo

in videlo te priljubljene oddaje. Težko sicer razumem, da vas vsebina tako moti in da zato onemogočate ogled. Smo leta 2018.« (D. S.)

»Tovarišica Ilinka, a ni žalostno da nimamo možnosti, kot redni plačniki obveznega plačevanja rtv prispevka dostopa do arhiviranih oddaj, sploh-»pričevalcev«!« (V. Ž.)

Primer odgovora **varuhinje**:

»Kot veste, na spletnem portalu RTV 4D od 1. aprila velja obvezna registracija vseh gledalcev vseh televizijskih oddaj, starejših od 7 dni, kar torej velja tudi za Pričevalce.

Varuhinja je imela o obvezni registraciji vrsto pomislekov, zato je na vodstvo naslovila več vprašanj ter ga pozvala, naj o ukrepu premisli in ga nemara tudi prekliče.

Vodstvo je pripravilo obsežen odgovor, ki pa varuhinje ni prepričal; o tem je seznanila tudi programski svet. Varuhinja meni, da je z vsemi opozorili storila največ, kar je v njeni pristojnosti, da bi zagovarjala interese gledalcev. Če vas zanimajo podrobnosti, si lahko več preberete v mesečnem poročilu za maj, na straneh 41 in 59).

Ne glede na to, da varuhinja ni zadovoljna s takšno rešitvijo, pa je potrebno poudariti, da takšen režim (torej obvezna registracija) velja za vse televizijske oddaje enako in ne le za oddajo Pričevalci.«

Na obvezno registracijo se navezuje tudi zadeva v poglavju RTV Slovenija – Dostopnost in prilagojeni programi (Ko se mora registrirati slepi gledalec, str. 33).

Gledanje TV SLO3 v živo

Uporabnik **R. O.** je imel težave pri spremljanju določene vsebine na TV SLO3 v živo na spletu.

»Razumem, da so oddaje avtorsko zaščitene in zato na spletu niso dosegljive (posamezne oddaje seveda). Zanima me, kako to, da je npr. na spletu nedosegljiv 3. program RTVSLO, ko se predvaja Novinarska konferenca Statističnega urada RS? Primer: torek, 31.7.2018 ob 20:15«

Luka Zebec, vodja MMC-ja:

»...prenosa omenjene oddaje preko spleta ni bilo zaradi tehnične napake pri posodobitvi TV-sporeda. Vsi prenosi preko spleta se namreč izvajajo glede na TV-spored, v okviru katerega MMC dobi podatek, da je prenos dovoljen. V tem konkretnem primeru pa je bil zaradi tehnične napake na voljo napačen TV-spored s podatkom, da se oddaja, ki je bila na sporedu ob tem času, ne sme prenašati.

Za nevšečnost se uporabniku opravičujemo.«

Uporabnik je odgovor sprejel z razumevanjem.

RTV SLOVENIJA

I. JEZIKOVNA KULTURA

Slovenščina gledalcev, ki kličejo v program

Gledalec **F. R.** je opozoril na nizko raven slovenskega jezika klicatelja v oddajo Dobro jutro; programska vsebina je bila objavljena v oddaji Dobro jutro – poletni izbor, 5. julija.

»Tehnika RTV bi, ker ji to omogoča zakasnitev signala, morala pogovor ali izločiti (prevesti postavljeno vprašanje in vprašanje predstaviti v slovenskem jeziku) ali pod-nasloviti. Tega ni storila. Skratka, RTV s tem početjem našira slovenski jezik in slovenščino in spodbuja tujejezične gledalce, da slovenščino uničujejo preko javnega medija.

Gledalec je govoril med drugim naslednje besede:

"hišu", "meseca", "zaračunaju", ipd.«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Oddaja, ki ste jo izpostavili, je bila resnično pestra in zanimiva. Pester in zanimiv je tudi jezikovni prerez oddaje. Zapisala sem si nekaj primerov uporabe zaznamovanih besed in nižjega pogovornega jezika. Gost zavarovalničar je med drugim dejal »taprau cajt« → pravi čas, gosta kuharja sta govorila »prougotou« → zagotovo in »dama zmrznt« → zamrzneva, gledalka s Štajerske je v temi o sončenju govorila »mandlni« → mandlji in »maslinovo olje« → olivno/oljčno olje, gledalec pri temi o pravicah pacientov je govoril o delu »na štiri ure« → po štiri ure, med tem, ko je gledalec, ki ste ga omenili, pri temi o zavarovanju, govoril »hišu« → hišo, »zaračunaju« → zaračunajo itd.

Menim, da s takšnim nezbornim govorom gostov in sodelujočih gledalcev ni bilo kršeno pravilo, da morajo biti vsebine na javni RTV podajane v zlahka razumljivem jeziku.«

Gospa Dubravka

Dve gledalki sta se pritožili nad naslavljanjem gostje, pianistke Dubravke Tomšič Srebotnjak, v Odmevih 4. julija z »gospa Dobravka«, kar smatrata kot neprimerno oz. nespoštljivo.

»V sinočnih odmevih me je zelo zmotilo, da je voditeljici ob koncu pogovora z dobitnico najvišjega državnega priznanja, zlatega znaka RS za življensko delo, ušla naslovitev z "gospa Dubravka" in to za gospo, ki je od voditeljice približno 25 let starejša, svetovno znana umetnica in pianistka, torej v vsakem primeru za vse nas gospa Tomšič Srebotnjak, ne pa kar samo gospa Dubravka. Tudi sama gospa Tomšič Srebotnjak je svojega očeta naslovila s polnim imenom, priimkom in naslovi.

V isti oddaji sta bila moška gosta, direktor stanovanjskega sklada in študent arhitekture, korektno naslavljana s priimki.

Res ne razumem, zakaj se ženskam vedno dogaja, da jih kar "podomačimo".« (T. P.)

»Videti je, da odnos do kulture pri pripravi oddaje močno šepa, saj je bila novica o podelitvi odlikovanja Zlati red za zasluge pianistki Dubravki Tomšič Srebotnjak, prav na repu oddaje. Poduk o bontonu voditeljici dr. Rosviti Pesek tudi ne bi bil odveč, saj z zaključni pozdrav po domače 'gospa Dubravki' nikakor ni primeren. Ne verjamem, da sta kdaj skupaj igrali klavir.« (A. D.)

Dejan Ladika, urednik:

»V Informativnem programu goste praviloma naslavljam z imenom in priimkom oziroma spoštljivo s priimkom. Voditeljica Rosvita Pesek je ob koncu navdihujočega pogovora z gospo Dubravko Tomšič Srebotnjak resda izpustila priimek, ampak to v tistem trenutku nikakor ni bilo mišljeno nespoštljivo ali domačijsko. Gospo Dubravko Tomšič Srebotnjak smo kot

dobitnico državnega odlikovanja povabili v Odmeve in tudi tako na Televiziji Slovenija poudarili pomen njenega ustvarjalnega opusa. Da je bil pogovor uvrščen ob koncu oddaju, nikakor ne zmanjšuje časti in pomena svetovno priznane pianistke in naše gostje gospe Dubravke Tomšič Srebotnjak.«

Na sporočilo, ki je bilo so-naslovljeno nanjo, je odgovorila tudi voditeljica **Rosvita Pesek**:

»Zahvaljujem se Vam za vašo dobronamerno opombo. Trudila se bom, da jo bolj dosledno upoštevam.

Rosvita Pesek

Ps; ženske večkrat (bolj kot moški) izpostavijo tremo pred nastopom pred kamero. Z »domačnostjo« jo blažimo. In ne boste verjeli – nekdo, ki igra koncerte in 70 let nastopa kot za stavo, tudi lahko ima tremo ped kamero.«

Inomost oz. Innsbruck

Varuhinja je bila seznanjena s pohvalo, ki jo je prejel voditelj Odmevov Igor E. Bergant glede uporabe starega geografskega poimenovanja.

»Moram se vam oglasiti. Te dni sem ujel prek Odmevov vašo omembo Inomosta. Tako mimogrede, ampak vsekakor je to dejstvo mnogo več kot samo "mimogrede". Veste, poleg svojih trudapolnih poslov me je zadnja leta prijelo in se "mimogrede" ljubiteljsko dajem z zgodovino slovenstva.

Arheološko berem Pleteršnikov in Janežičev slovensko-nemška slovarja. Veste, kaj prihaja ven?

Ne tako daleč (100, 150 let nazaj) je bila slovenščina večobsegajoča. Govorilo se je in pisalo v medijih (tedanjih seveda) tako kot ste vi mimogrede navrgli: Inomost, potem Solnograd, pa Severnik (za Semmering), Monakovo za Muenchen, Lipsko za Leipzig in pomislite celo Zuerich je bil "naš". D'jalo se mu je Tigur, da Tigur. In potem še naprej, berlin najdete kot slovensko besedo v Pleteršnikovem slovarju!! Mein Gott! In potem te rahlo stisne! Kaj dogaja?

Mi stari uporabljamo še se, a ne? Kaj se dogaja?...Zato sem bil neizmerno adrenaliziran, ko sem slišal vaš Inomost!! Čestitam!«

Iz odgovora **Igorja E. Berganta**:

»Me veseli, da vas je Inomost adrenaliziral, stara oziroma geografska poimenovanja so zagotovo zanimiva širša tema, čeprav s tem ne kaže pretiravati. Imamo nekaj lektorice in lektorjev, ki nekatere kraje bolj ali manj nasilno retrogradno slovenijo (Genova z izgovorjavo »g«, na primer), kar pa se mi zdi precej nesmiselno...«

Tožilnik besede mati

Gledalka **A. Š. G.** se je pritožila nad nepravilnim sklanjanjem besede »mati« v Dnevniku 27. julija.

»Nedopustno je, da ste dovolili objavo predpripravljenega prispevka o reševanju s poplavljenega območja, v katerem je vaš novinar navedel: rešili so dojenčka in njegovo mati (upam, da veste, da je pravilen 4.sklon, torej : mater).«

Iz odgovora **Mitje Preka**, urednika Dnevnika (27. 7. 2018):

»Žal smo spregledali napačno sklanjatev v pripravljenem prispevku, za kar se opravičujem. Novinar je bil, tudi po opozorilu gledalca, na napako opozorjen in zagotavljam, da te napake ne bo ponovil.«

Naslavljanje bivših predsednikov

Na varuha so bila so-naslovljena sporočila, v katerih gledalec **G. H.** problematizira rabo besede predsednik v televizijskem pogovoru z bivšim predsednikom države.

»kako lahko leta 2018 Milana Kučana naslovite z gospod predsednik?«

Iz odgovora odgovorne urednice **Manice J. Ambrožič**:

»Kot odgovorna urednica Informativnega programa javne nacionalne televizije zagovarjam načelo, da se pri pogovorih z bivšimi predsedniki države pri naslavljanju sogovornika uporablja besedna zveza »gospod predsednik«.

Takšen je bonton in takšen je kodeks javnega komuniciranja, ki ga spoštujejo tudi v tujini. Ko sem se januarja leta 2008 za TV Slovenija pogovarjala z nekdanjim francoskim predsednikom Valeryjem Giscardom D'Estaingom, sem gospoda ves pogovor naslavljala z »gospod predsednik«. Na to me je opozoril tudi francoski protokol.

Ne gre za trdna in napisana pravila, gre preprosto za spoštovanje najvišje funkcije v državi, torej v tem pomenu tudi za spoštovanje, izraženo državi.«

Gledalec je **varuhinji** poslal mnenje Jezikovne svetovalnice ZRC SAZU glede tituliranja bivših funkcionarjev. Iz varuhinjinega odgovora:

»Menim, da je pri obravnavi tega vprašanja treba upoštevati zakonitosti medijskega jezika, med katerimi so tudi poenostavljanje, izpuščanje in varčevanje s časom.

V živem govoru je namesto nenehnega ponavljanja titule bivši predsednik dovoljeno uporabljati naziv predsednik, saj se iz konteksta (običajno tudi iz napisa, napovedi) razume, da ne gre za aktualnega predsednika.

Menim tudi, da je naslavljanje s predsednik – glede na težo nekdanje funkcije – primernejše kot le uporaba besede gospod, ki je sicer spoštljiv naslov za vsakega odraslega moškega. V tem delu pritrjujem gospe Rosviti Pesek, ki se je v odgovoru na vaše prvotno vprašanje sklicevala na bonton in tujo prakso.

Menim, da takšna razlaga ni v nasprotju z zapisanim v Jezikovni svetovalnici ZRC SAZU, na kar se sklicujete.«

II. OGLAŠEVANJE

Oglas za Zagrebški maraton

Gledalec **E. U.** je opozoril na oglas za Zagrebški maraton, ki je bil predvajan 2. 7. 2018 na TV SLO 1 ob 20:19.

»Prosim, da v oglasih objavljenih na javni (R-)TV, bolj dosledno preverjate uporabo slovenščine oz. .

Najmanj, prosim, da oglaševalce oz. agencije dosledneje obvečate o (ne-)veljavni zakonodaji naše (ne-)pravne države.

Težko si predstavljam, da bi npr. HRT objavila oglas z napisom v slovenščini.«

Varuhinja:

»Na oglasu je poleg napisa v hrvaškem jeziku in v tiskanih belih črkah ZAGREBAČKI MARATON pisalo tudi:

27. Zagrebški maraton, 13. in 14. oktober 2018 Maraton v soseščini Prijavi se na:

www.zagreb-marathon.com.

Napis v slovenskem jeziku je bil v odebeljenih zelenih črkah v sprednjem kadru. S tem je bila različica v slovenščini bolj poudarjena.

Menim, da je bila gledalcem TV Slovenija s takšno objavo posredovana celovita, nedvoumna in razumljiva informacija v slovenskem jeziku.«

III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAMI

Dobro jutro – izbor brez podnapisov za gluhe in naglušne

Gledalka **F. P.** je varuhinji posredovala odgovor, ki ga je poslala vodji Službe za dostopnost programov, Mateji Vodeb, v zvezi z njenim pojasnilom glede ponovitev oddaj Dobro jutro, ki niso opremljene s podnapisi za gluhe in naglušne.

Vodebova je pojasnila, da »nam dodatnih 7.500 € (gre po več kot dve uri dnevno) ni uspelo zagotoviti. V letošnjem letu smo namreč porabili precej sredstev, saj smo imeli poleg referendumov tudi volitve. V jeseni bodo pa še lokalne volitve.«

Odgovor gledalke F. P.:

»...zelo me je razočaralo vaše pojasnilo glede ponovitev oddaj DOBRO JUTRO, vendar brez podnapisov za gluhe in naglušne.

Ker se prvi mesec, ko naj bi bile ponovitve podnaslovljene kot lansko leto že izteka, sem kljub temu sklenila, da vam odgovorim.

Zelo me je razočaralo vaše pojasnilo, da ni denarja in vam manjka 7500 evrov za podnaslavljanje. Da smo gluhi in naglušni letos imeli že podnaslovljene referendum, soočenja, volitve in še kaj. Pa še nekaj se bo letos dogajalo. Tako, da ponovitev oddaj ne morete podnasloviti.

Mislím, da je naloga nacionalne televizije, da so vsi državljani Slovenije obravnavani enako. Žal vidim, da gluhi in naglušni ne spadamo vedno mednje, saj nam je marsikaj na tv programih nedostopno. Pa tu ne gre le za ponavljane, ampak oddaje in dogodke kot take v živo in to se žal ponavlja dan za dnem.

Res ne vem, kaj bi še lahko napisala razen tega, da sta še posebej dva poletna meseca za gluhe in naglušne zelo revna tudi z dnevnimi informacijami, saj so prva poročila šele ob trinajsti uri in do takrat se v Sloveniji dogaja marsikaj. Žal pa je gluhim in naglušnim večinoma nedostopno.«

Iz odgovora varuhinje:

»Nimam razlogov, da bi dvomila o pojasnilih glede obsega sredstev in podnaslovljenega programa. Vendar pa sem pojasnila prebrala z veliko grenkobe in zaskrbljenosti. Obžalujem, ker niti oddaje na TV SLO1 čez poletje niso vse podnaslovljene. Menim, da bi si morali

kreatorji programskih in poslovnih načrtov prizadevati, da denarja ne zmanjka na polovici leta, in da se čez poletje zagotovi več kot le elementarno informiranje. Kot varuhinja nima nobenih finančnih pristojnosti, prav tako razumem, da brez omejitev in varčevalnih ukrepov ne gre (v vseh programih in storitvah). Kljub temu bom odgovorne pozvala k takšnemu ravnanju, ki bo širilo programsko ponudbo za vse publike, tudi za gluhe in naglušne, ne pa jo krčilo.«

Ko se mora obvezno registrirati slepi gledalec ...

Gledalec **A. S.** je pisal zaradi težav s spremljanjem oddaj na podstrani Dostopno, ki so prilagojene za slepe. Tudi za to stran se je treba obvezno registrirati, s čimer ima težave.

»Ne razumem kako si odgovorni predstavljajo, da naj slepi to stran uporabljamo, glede na to, da se na stran niti ne moremo registrirati.

RTV, kot javni zavod mora v skladu z EU direktivo imeti prilagojeno spletno stran za vse ranljive skupine.

Žal je ta spletna stran zelo slabo prilagojena:

Na strani je veliko neustreznih povezav,

Vnosna polja za prijavo in registracijo so neustrezna,

stran ima captcha varovanje, kar pomeni, da je potrebno prepisati znake, kar pa slepa oseba ne more narediti. Se pravi, da se slepa oseba ne more registrirati.

Kot rečeno RTV s tako slabo prilagojeno spletno stranjo krši zakonodajo, poleg tega pa slepe daje v neenakovreden položaj, ker ne moremo enakovredno dostopati do vsebin. Še bolj nenavadno je pa to, da ne moremo dostopati do vsebin, ki so namenjene nam.

Odgovor vodje Službe za dostopnost programov **Mateje Vodeb** in v. d. vodje MMC **Luke Zebca**:

»Registracija na spletni strani www.rtv slo.si ter na Dostopno.si je po našem vedenju (in preverjanju z nekaterimi predstavniki slepih in slabovidnih) prilagojena tudi slepim in slabovidnim uporabnikom, vključno s sistemom Google Captcha, ki omogoča tudi potrditev preko glasovnih ukazov. V kolikor boste pri registraciji ali pri uporabi drugih možnosti, ki jih omogočata spletni strani www.rtv slo.si ali www.dostopno.si naleteli na kakršnekoli težave, vas prosimo, da nam na elektronski naslov mmc@rtv slo.si pošljete čim bolj konkreten opis in Vam bomo z veseljem pomagali. Prav tako bomo veseli morebitnih predlogov za izboljšanje storitev ali uporabniške izkušnje.

S ciljem večje dostopnosti vsebin smo na spletni strani Dostopno.si obvezno registracijo umaknili.

Obenem naj omenimo, da Direktiva EU o Dostopnosti in posledično Zakon po dostopnosti spletišč javnega sektorja in mobilnih aplikacij (Uradni list RS, št. 30/18) v 3. členu RTV Slovenijo, kot javno radiotelevizijo, opredeljuje kot izjemo in zato ne kršimo zakonodaje.

Kljub temu pa se zavedamo pomena pravice do dostopnosti in zato bomo v največji možni meri prilagodili prenovljeno različico naše spletne strani uporabnikom, ki potrebujejo prilagoditve. Zasnovo prenovljene različice spletne strani www.rtv slo.si zato že testiramo na ciljnih uporabnikih.«

IV. SPLOŠNO

Zatemnitev tekem svetovnega nogometnega prvenstva na tujih programih, drugič

Tudi julija so se gledalci pritoževali glede zatemnitve tujih televizijskih programov v kabelskem sistemu v času tekem svetovnega nogometnega prvenstva, predvsem zaradi zatemnitve tekem na hrvaški javni radioteleviziji (v Sloveniji).

»Zakaj je prepovedano poslušanje komentarja druge evropske televizije? Zaradi reklam ? v času reklam naj dežurni cenzor prekine emitiranje, vsi mu bodo hvaležni . V nekaterih državah se ob pričetku reklam na tv pojavi odštevalnik časa, tako ,da gledalci vedo koliko časa trajajo reklame, toliko glede tega v razmislek.

Čudim se zakaj ne zatemnite hrvaških poročil, ko govorijo o Sloveniji , in zakaj se zapira samo HTV?« (M. K.)

Iz odgovora **varuhinje**:

»Tudi sama nisem ljubiteljica zatemnitev, vendar gre za utečeno proceduro, ki jo v času posebnih dogodkov zahtevajo tuje televizije, ki niso kupile pravic za predvajanje vsebin na ozemlju drugih držav. Konkretno: zatemnitev prenosov svetovnega nogometnega prvenstva in z njimi povezanih oddaj HRT v slovenskem kabelskem sistemu oz. za ozemlje Republike Slovenije, je zahtevala – HRT. Takšen zahtevek je pristojnemu Združenju kabelskih operaterjev Slovenije (ZKOS) HRT posredovala 4. junija. Če vas zadeva zanima podrobneje, si lahko tak odgovor pri ZKOS (ki je zastopnik kabelskih operaterjev in ne RTV Slovenija!) priskrbite tudi sami, in sicer na naslednjem e-naslovu: info@zdruzenje-kos.si. Če bi bili še vedno v dvomih, lahko preberete tudi pojasnilo regulatorskega telesa AKOS (<https://www.akos-rs.si/zatemnitev>).

Pri ZKOS so sicer pritožnikom posredovali tudi telefonsko številko HRT, na kateri je navedeno mogoče preveriti (EBU Cable Coordination HRT, International Relations Department, t: +385 1 634 2956) Drži, RTV Slovenija bi lahko pozvala k zatemniti, če takšnega zahtevka ne bi podale tuje televizije. To je razumljivo, saj ima edina na teritoriju Slovenije zakupljene pravice za prenose tega dogodka, za te pravice pa je drago plačala iz javnega denarja, tudi iz vašega RTV prispevka, če ga plačujete. Seveda je RTV Slovenija na enak način kakor HRT (ali ORF ali ARD ali ...) poskrbela, da se njen signal med prvenstvom ne more spremljati v kabelskih sistemih drugih držav.«

Zadeva se navezuje na poglavje Zatemnitev tekem svetovnega nogometnega prvenstva na tujih programih v junijskem poročilu (str. 36).

PRILOGE

Priloga 1: Poročilo v zadevi Intervju/Dežman

Zadeva Intervju/Dežman – Poročilo varuhinje z mnenjem in priporočili

I. Uvod

Več gledalcev se je odzvalo na vsebino in potek oddaje Intervju, v kateri je voditelj **Jože Možina** gostil zgodovinarja **Jožeta Dežmana** (22. julij 2018, TV SLO1.) Prevladovala so kritike in protesti. Varuhinja je prejela tudi odprto pismo poslanca SD ter bila seznanjena s protestom **ZZB NOB**, odgovorom generalnega direktorja RTV Slovenija **Igorja Kadunca** in odgovorne urednice Informativnega programa TV Slovenija **Manice J. Ambrožič**. Po objavi pisma ZZB NOB in ob robu javne polemike so na naslov varuhinje prihajale predvsem pohvale oddaji, protesti zoper pismo ZZB NOB in odgovor generalnega direktorja ter pisma podpore avtorju Intervjuja, med njimi več kopij tipskega pisma, objavljenega na družbenem omrežju. Varuhinja je spremljala tudi povezano javno korespondenco, ki ji je bila poslana v vednost ali je bila objavljena v medijih (izjava za javnost Jožeta Dežmana, odgovor na odgovor ZZB NOB, odprto pismo Jožeta Pirjevca in Boža Repeta ter odgovor generalnega direktorja, izjavo za javnost Slovenskega zgodovinskega društva za novejšo in sodobno zgodovino, medijsko pismo Janeza Juhanta itd).

Skupaj je do zaključka poročila 2. 8. 2018 na varuhinjin naslov **prispelo 133 odzivov**, povezanih z oddajo in javno polemiko glede te oddaje. **Varuhinja nanje odgovarja z enotnim poročilom o zadevi.**

I. Poudarki iz odzivov gledalcev

1. Primeri odzivov na vsebino in potek oddaje

»Takšen intervju s človekom, ki naj bi bil zgodovinar, pač ne sodi na nacionalno televizijo. Ne samo potvarjanje zgodovine med 2. Svetovno vojno, tudi žalitve in nesramnosti brez primere. Tako "Zveza norcev" razlaga zgodovino drugače kot g. Dežman in enako kot vsa ostala Evropa, kjer se ve, kaj je to bil nacizem, fašizem in tudi kolaboracija. Taksno nesramno nakladanje pač ne sodi na nacionalno TV in nima popolnoma nič s pravo demokracijo.« (N. P.)

»Že dlje časa razmišljava z ženo, da bi prenehala plačevati RTV prispevek za vašo "javno" televizijo, ki vse bolj tone v privatne sfere delovanja "vaših" specialistov in manipulantov z zgodovino slovenskega naroda, predvsem z manipulacijo razlage o kolaborantih in partizanih med drugo svetovno vojno, saj kakšnih drugih pametnih in spoštovanja vrednih programov niti nimate, kot ponavljanje oddaj in prepričevanje Slovencev in verjetno tudi tujine o pravi resnici kolaboracije in partizanskega boja med drugo svetovno vojno.« (D. V. Ž.)

»Žal se ne morem podpisati ne s prof. in ne z dr....., menim pa, da je mojega znanja in vedenja o dejstvih in o življenju dovolj, da bi lahko podvojila marsikateri naziv. Dobesedno razbesnelo me je včerajšnje izvajanje g. Dežmana, katerega čudaško in - žal - do konca antipatično - delovanje spremljam že vseskozi. Prepričana sem, da na državno, javno RTV takšen način razlag res ne sodi. Gre

za skrajnostno, pokvarjeno, izrojeno spreminjanje zgodovine, ki je postala zgolj še krpa za brisanje nesnage dela politike in njej podrejenih strokovnjakov in " strokovnjakov ".« (E. R. E.)

»Da ne boste rekli, da starejši gledalci le kritiziramo TVS, vas bom zdaj pohvalil za nedeljski pogovor med dr. Možino in dr. Dežmanom. Končno ste skup spravili eno »uravnoveženo« oddajo, za kar vas TV gledalci plačujemo.« (P. K.)

»V oddaji, polni žalitev zelo uglednih in spoštovanih še živečih borcev, udeležencev naše narodno osvobodilne borbe, je žalil tudi ugledne zgodovinarje, kot nekakšne 'titofilske' zgodovinarje. Za vse neresnice in žalitve v tej oddaji, ste vedeli že v naprej, saj ste jo na RTV oglašali že nekaj dni pred tem. Mimogrede naše člane, nas je 41.000, s te v tej oddaji označili kot 'zveza norcev'. V oddaji je bila izrečena poplava vrednostnih sodb, ne pa dejstev in argumentov. Seveda ima lahko vsak od nas različne poglede na dogajanja in tudi na našo preteklost, vendar pa ne sme pri tem zamolčati ali pa ponarejati dejstev in dogodkov, ki so se zgodili. (...)

Pričakujemo od vas, da se za vse žalitve in neresnice, javno opravičite, vsem gledalcem, vsem članom naše organizacije v prvi vrsti pa borcem, ki so tvegali svoja življenja za svobodo svojega naroda. Razmislite pa tudi, ali so oddaje Možine, ki potvarjajo našo preteklost in posledično sejejo med nami razdor in sovraštvo, primerne ali pa bi jih bilo najbolje ukiniti.« (Iz odprtega pisma ZZB NOB, varuhinji v vednost; pismo je bilo povod za številna nadaljnja pisma varuhinji, zato ga v integralni obliki objavljam kot priložo k temu poročilu.)

»Partizanov in tistih, ki so z okupatorjem sodelovali, nikakor ne gre enačiti: eni so se okupatorju uprli, drugi pa z blagoslovom ljubljanskega nadškofa Rožmana zaprisegli Hitlerju in poprijeli za nemško orožje. Revidiranje zgodovine in napad na narodnoosvobodilni boj kot vaš gledalec in tudi kot izvoljeni poslanec Državnega zbora RS najostreje obsojam in zavračam.« (Iz odprtega pisma varuhinji poslanca Marka Koprivca.)

2. Primeri odzivov na javno polemiko in v podporo avtorju oddaje

»Z veliko nejevero in spominom na totalitarne komunistične čase, ko so lahko samo komunisti (med katere se očitno prištevajo borci) izražali svoje mnenje in smo imeli eno samo "resnico", ki je bila laž, sem sledil pritiskom, ki jih je v imenu svoje preteklosti na RTVSLO izvajal tov. Tit Turnšek. V svojem pismu, ki ga je javno objavil, je očitno in v imenu svoje resnice klical direktorja RTVSLO naj "linča" priznanega in prodornega novinarja g. Jožeta Možino. Paradoks je prav tem, da pisci javnega pisma v ničemer ne zanikajo, da so v resnici storili vse zločine, ki jih v oddaji omenijo, ampak so prepričani, da ker so bili to oni, niso bili zločini. Živijo v svetu enoumja, ki smo ga leta 1991 zapustili in ga hočejo na vsak način nazaj.« (A. P.)

»Čestitam g. Možini in javni RTV hiši za to odlično oddajo!!! Zelo dobro je, da se to objavlja. To oddajo bi morali večkrat ponoviti, da bi jo videli tudi tisti ljudje, ki po nevednosti ali zaslepljenosti ali iz lastne koristi še vedno povečujejo Tita, rdečo zvezdo in jugo-komunizem. Predlagam tudi, da v javni RTV zmanjšate prostor ljudem kot je Turnšek, ki mu omenjena oddaja ni všeč. Zakaj je on pomemben? Po drugi strani razumem, da se nekateri ljudje in skupine s temi oddajami ne strinjajo, ker se skozi intervjuje z raziskovalci ter pričevalci razkriva druga, zelo senčna stran bivšega totalitarnega jugo-komunizma.« (D. M.)

»Ostro nasprotujem proti pogromu Tita Turnška na gospoda Jožeta Možino, ki je imel intervju z gospodom Jožetom Dežmanom. Resnica je neizprosna in se je ne da zatuškati s protestnimi notami

nekega društva. To je preživeto in je palilo v bivšem komunističnem režimu. Ljudje niso več slepi in gluhi. Moj oče je bil partizan, pa zaradi tega ni bil prav nič ponosen, ker je vedel koliko smrti, laži in barabij so sproducirali "partizanski revolucionarji.« (M. K.)

»Z zaskrbljenostjo, človeško in kolegialno občutljivostjo spremljam stampedo pogromov nad dr. Jožetom Možino in njegovim intervjuvancem Dežmanom. Gre za hud napad na novinarsko neodvisnost, za napad na programsko neodvisnost RTVSLO in za neutemeljen, neargumentiran napad na RESNICO. Ob tem se mi zdi nenavadno in neprimerno, da naslovljenci niste zmogli toliko profesionalne drže, da bi pred lažmi in diskvalifikacijami zavarovali svojega kolega in sodelavca. To se mi zdi še posebej sramotno.« (V. V.)

»Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji. Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica. V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev. Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi.« (iz tipskega pisma)

II. Poudarki iz odzivov pristojnih na RTV Slovenija

Generalni direktor Igor Kadunc: »Od naših novinarjev, še posebej tistih z dolgoletnimi izkušnjami tudi na uredniških položajih, pričakujemo, da so pri svojem delu odgovorni, premišljeni, načelni in zato tudi v pretežni meri samostojni.

Iz vašega pisma je razvidno, da odločitev za povabilo dr. Dežmana v oddajo dr. Možine, ocenjujete kot napačno. Odzivi na vsebino oddaje (samo na MMC-ju je bilo več kot 350 komentarjev) kažejo, da ima javnost glede v pogovoru obravnavane tematike zelo različna mnenja, kakor tudi pri nekaterih pomanjkljivo poznavanje problematike.

Bistveno vprašanje, ki od nas zahteva odgovor, pa je: Ali so bila v oddaji morda kršena Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija? To so strokovne dileme, ki se jim na RTV Slovenija posvečamo in jih rešujemo po najboljših močeh. Oddajo bomo ocenili tudi s tega vidika.

V vašem pismu izpostavljate nekaj izrečenih dejstev, za katera menite, da ne držijo. Tudi sam sem zasledil, da je dr. Dežman izrekel besede, ki bi lahko pomenile žalitev konkretnih oseb. Za besede in mnenja, ki jih je izrekel intervjuvanec, nosi odgovornost sam, posredno oziroma po zakonodaji pa seveda tudi RTV, ker je to predvajala. Ali se bodo v oddaji izpostavljeni posamezniki oziroma organizacije odločili za tožbo ali ne, je njihova odločitev. Drugo vprašanje je, ali je tako koncipirana in izvedena oddaja v skladu z uredniško politiko. V to kot generalni direktor nimam pristojnosti posegati, saj je odgovornost na strani odgovorne urednice Informativnega programa.« (Odgovor na odprto pismo ZZB NOB v integralni obliki objavljam kot prilogo k temu poročilu.)

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Manica Janežič Ambrožič:
»Ne strinjam se z mnenji, da Jože Dežman, predsednik Komisije Vlade Republike Slovenije za reševanje vprašanj prikritih grobišč in v preteklosti tudi direktor Muzeja novejše zgodovine Slovenije in direktor Arhiva Republike Slovenije, ni primeren sogovornik za oddajo Intervju. Gospod Dežman je raziskovalec in poznavalec medvojnega in povojnega dogajanja.

Prav tako pa se ne strinjam z izrazi nespoštovanja in omalovaževanja, ki so bili uporabljeni v pogovoru. Besedne zveze, kot so »zveza norcev«, »prefarbani kruhoborci« ali žaljivo omenjanje ljudi, ki v pogovoru ne sodelujejo in nimajo možnosti odgovoriti na očitke, ne spadajo v intervju na javni televiziji.

V vseh vrstah pogovorov v našem programu pričakujem, da voditelji teh oddaj do gostov in tudi do tematik ohranijo kritično distanco. (...).

V oddaji Intervju smo o med- in povojni zgodovini že govorili. Kot odgovorna urednica IP TV Slovenija zagovarjam stališče, da je o tako kompleksni, občutljivi in zahtevni tematiki treba spregovoriti tudi na drugačen način, s poglobljenim analitično-zgodovinskim dokumentarnim projektom, ki bi ga morala zelo tankočutno in odgovorno zasnovati naša hiša in ki bi pripomogel k zmanjševanju razlik v pogledih na našo zgodovino. In prispeval h krepitvi spoštovanja med ljudmi in k zrelosti naše družbe.« (Odgovor na odzive gledalcev v integralni obliki objavljam kot prilogo k temu poročilu.)

Avtor oddaje Jože Možina je napovedal, da bo napisal posebno sporočilo, namenjeno tudi širši javnosti. Do zaključka tega poročila (2. 8. 2018) ga varuhinja ni prejela. Varuhinja se je z avtorjem na njeno pobudo osebno pogovorila o oddaji, protestih in odzivih (31. 7. 2018, takoj po tem, ko se je po odsotnosti seznanila z zadevo) in mu predlagala, naj zapiše univerzalen odgovor. 2. 8. 2018 je prejela 23 strani dolg dokument, v katerem je avtor podal mnenje o delovanju varuha, konkretno odgovoril na posamične kritične odzive ter na koncu kopiral pisma podpore, ki jih je prejel. Zaradi obsežnosti ta dokument objavljam ločeno, kot prilogo k temu poročilu. Z zapisanim mnenjem o delu varuhinje ne želim polemizirati.

III. Mnenje varuhinje o programski odgovornosti ter zasnovi in poteku oddaje

(Uvodno pojasnilo) Varuh ne more vsebinsko presojati razprave ali dejstev o zgodovinski tematiki, preverjati točnosti izrečenih podatkov in trditev, analizirati sleherne izrečene besede, soditi o strokovni kvalificiranosti govorcev, opravljati mednarodnih primerjav ter sodelovati v polemiki z vrednostnimi, nazorskimi, strankarskimi ali ideološkimi predznaki oz. umeščanjem novinarjev na kateri koli pol.

Zapisujem pa mnenje o vlogi javne RTV v širjenju prostora javne debate, o zasnovi in poteku konkretne oddaje ter odgovornosti uredništva in voditelja, in sicer na podlagi strokovne presoje oddaje, na podlagi Programskih standardov ter Poklicnih meril in načel novinarske etike.

1. (*O pluralnosti programov javne RTV*) Menim, da v programskih vsebinah javne radiotelevizije ne sme biti prepovedanih gostov ali tabu tem. Takšna pričakovanja, kakor tudi a priori pritožbe zoper izbor gosta in vsebino oddaje (kdo sme javno govoriti, o čem se sme javno govoriti v javnem mediju) so neupravičene in v nasprotju s poslanstvom RTV Slovenija.

Medijska obravnava narodove zgodovine je nujna in potrebna. RTV Slovenija je dolžna zagotavljati vsebinsko pluralnost in odprtost za pretok informacij, idej in pogledov, prispevati k poznavanju preteklosti s posredovanjem raznolikih mnenj in stališč, tudi takšnih, ki bi jih lahko označili za manjšinska ali kontroverzna, ki se v večini znanstvenih del ne citirajo ali o katerih v družbi in stroki ni soglasja. Pri tem pa je nujno upoštevati standarde, merila in načela ter žanrske zakonitosti (kako in kje se vsebina obravnava).

Menim, da oddaja ni bila zasnovana in izpeljana tako, da bi RTV Slovenija z njo prispevala k strpnemu družbenemu dialogu o travmatski preteklosti, s polnim zavedanjem odgovornosti in

poslanstva, da ne pogloblja razdorov in nestrpnosti, ampak pomaga pri ustvarjanju soglasja, razumevanju in spravi.

2. (*O odgovornosti uredništev*) Menim, da javnost upravičeno pričakuje, da bodo uredništva tematike, ki delijo tako stroko kot javnost, ki sprožajo čustvene odzive in netijo spore, v programe umeščala posebej premišljeno, tenkočutno in pietetno ter tako, da se zagotovi argumentirano, dialoško, natančno, strpno predstavitev različnih mnenj in pogledov. Menim, da pristojno uredništvo tega ni storilo.

Menim, da je ključna dolžnost uredništev vsakokratni razmislek o skladnosti formatov in žanrov s tematiko, saj z nekaterimi ni mogoče zagotoviti prikaza kompleksnosti pogledov in dejstev. To velja tako za oddaje *pro et contra*, ki zaradi nedialoške narave lahko razvnamajo strasti in spodbujajo delitve, kakor za intervjuje z enim gostom, v katerem se izreka le en pogled in le ena interpretacija, pri čemer izrečenih tez, trditvev, podatkov ali mnenj ni mogoče soočiti z drugačnimi, jih podrobneje predstaviti in pojasniti ali z njimi polemizirati. Pri tem ne govorim o matematičnem izenačevanju ali uravnoteževanju, ampak o prikazu vseh nians zapletenih procesov, dogajanj ali zgodovinskih obdobj.

3. (*O žanru, oddaji, dosedanjih priporočilih*) Menim, da uredništvo za obravnavo zgodovinskih nesoglasij o polpretekli zgodovini, o povojnih pobjah in spravi ni izbralo ustreznega žanra (intervju) in da oddaja Intervju že po zasnovi ni primerna za razčiščevanje strokovnih tem ali poglavij iz travmatične preteklosti.

Navajam ključne dele točke 5.6. Poklicnih meril in načel novinarske etike, ki se nanaša na intervju.

5. 6. INTERVJU: (...) Ko sogovornik izrazi polemična stališča, jih je treba med pogovorom razjasniti. (...) Novinarji RTV Slovenija morajo delovati profesionalno: iskati odgovore, razmejiti razne dileme. Neprijazno nastopanje in vidna čustvena navezanost na eno stran v pogovoru ni znamenje profesionalnosti. (...) Kadar se uredniki odločijo, da v posameznih oddajah intervjuvajo osebo ali osebe, ki izražajo skrajna stališča o določenih vprašanjih, so dolžni v naslednjo enako oddajo povabiti k intervjuju tudi osebo ali osebe, ki izražajo nasprotna stališča. (...)

Zasnova oddaje Intervju je zapisana v Programsko-produkcijski načrt za leto 2017, str. 68: »Ne gre za polemično oddajo, v večji meri je namenjena predstavitvi osebnosti, ki jo gostimo.« V Programsko-produkcijskem načrtu za leto 2018 ni navedeno, da bi se zasnova spreminjala.

Ob mnenju, da sta bila za obravnavo tematike polpretekle zgodovine neustrezna izbira tako žanr kot konkretna oddaja, zapisujem tudi, da je Informativnega programa TV Slovenija spregledalo doslej zapisana mnenja in priporočila varuhinje v sorodnih zadevah. Glede žanrskih vprašanj in formata konkretne oddaje posebej izpostavljam mnenje v zadevi Intervju/Janša (varuhinjino poročilo za november 2017 str. 12 in 47):

Menim, da je upoštevanje zasnove oddaje pomembno iz najmanj štirih razlogov: - prvič, zaradi prej omenjene dolžnosti uredništva, da pri aktualnih vsebinah predvidi možnost odzivov ali vsebinskega nadaljevanja, česar zasnove nekateri oddaj ne dopuščajo; - drugič, zaradi posebne odgovornosti voditelja v oddajah, ki nimajo nadaljevanj, da v živem pogovoru dopolnjuje manjkajoče informacije, pojasnjuje kontekst, presprašuje trditve, ki morda niso podkrepjene z dejstvi, po potrebi pa tudi zaščititi osebno integriteto oseb, ki jih intervjuvanec izpostavi, a jih ni v studiu, da bi se branile same, kar je v nepolemičnem formatu težje izvedljivo; - tretjič, zaradi različnih novinarskih pristopov ali spraševalskih tehnik, ki so upravičene v različnih žanrih oz. formatih oddaj (glede na zasnovo); - in četrtič, zaradi spoštovanja do gledalcev, ki imajo v zvezi z utečenimi TV-oddajami konkretna pričakovanja (gledalske navade).

Glede obravnave tematik iz narodove preteklosti v ilustracijo navajam zadnje zapisano mnenje, in sicer v zadevi O simbolih, povojnih pobjah in sočutju (varuhinjino poročilo za maj 2018, str. 23), ki smiselno odgovarja tudi na dileme ob oddaji Intervju:

Menim, da je odgovornost uredništev, da k javni razpravi o kontroverznih temah povabijo kvalificirane in odgovorne govorce, ki lahko s strpnim podajanjem dejstev in mnenj javnosti pomagajo k razumevanju tematike, brez namena, da bi se delitve poglobljale in strasti razpihovale. Obravnava travmatičnih obdobij zgodovine slovenskega naroda terja še posebno tenkočutnost in preiščljeno v snovanju, pripravi in izpeljavi oddaj. (...) Programi javne radiotelevizije morajo v skladu s programskimi standardi spodbujati poznavanje in spoštovanje nacionalne zgodovine. Menim, da to dolžnost opravljajo v oddajah, ki po formatu zagotavljajo poglobljen, strokoven in strpen dialog.

4. (O vodenju oddaje) Menim, da voditeljem pogovornih oddaj na RTV Slovenija ni mogoče oporekati pravice do sodelovanja v dialogu, podajanja mnenj, logičnega sklepanja in sploh stilno zaznamovanega moderiranja pogovora na podlagi lastnega znanja, informacij, izkušenj, strokovnih znanj. Morebitna akademska specializiranost voditeljev je lahko vsebinska dodana vrednost. Menim tudi, da voditeljeve nepristranskosti ni mogoče enačiti s popolno nevtralnostjo, prav tako vloge voditelja ni mogoče skrčiti na suhoparnega in nezainteresiranega izpraševalca. Takšna pričakovanja so neupravičena. To velja zlasti za pogovore o življenjski poti, opusu, pogledih ali nazorih intervjuvanca.

Menim pa tudi, da se morajo voditelji vedno in še posebej pri aktualnih in kakor koli kontroverznih tematikah izogibati enosmernim in sugestivnim vprašanjem (ki napeljujejo k odgovoru ali že vsebujejo odgovor), predvsem pa morajo v imenu javnosti intervjuvancu zastaviti vsa vprašanja in podvprašanja, s katerimi se razčisti kategorične ali dvoumne, ki niso (dovolj) podkrepljene z dejstvi, ki so v nasprotju z znanimi dejstvi ali širokim družbenim/strokovnim soglasjem. Voditelj z odnosom do sogovornika ne sme izkazovati osebne ali vsebinske naklonjenosti ali pristranskosti. Voditelj obravnavane oddaje Intervju v konkretnem primeru ni ravnal tako.

Takšna mnenja o vlogi voditeljev pogovornih oddaj sem že zapisala, tudi glede oddaj Intervju (glej npr. varuhinjina poročila za februar, marec, oktober, november in december 2017), pri tem pa se opiram ne le na točko 5. 6. Poklicnih meril in načel novinarske etike (Intervju), ampak tudi na točko 9. 1. o voditeljih oddaj:

9.1 VODITELJI ODDAJ: Voditelji oddaj se morajo do drugih sodelujočih vesti vljudno in spoštljivo. Ne smejo biti kritični ali zahtevni do njih, do drugih pa spravljivi in njim naklonjeni. Bistveno je tudi, da ohranijo svojo verodostojnost, tako da se izogibajo izražanju svojih osebnih stališč pri vodenju pogovorov ali okroglih miz in pristranskosti pri izbiri vprašanj.

Prav tako izrecno opozarjam na temeljna poklicna merila, med njimi na merilo neodvisnosti, kakor je zapisano v točki 1. 7. Poklicnih meril in načel novinarske etike:

1. 7. NEODVISNOST: Novinarji RTV Slovenija (...) pri poslušalcih in gledalcih v ničemer ne smejo ustvarjati občutka, da so pristranski oziroma da je njihova profesionalna integriteta okrnjena.

Menim, da bi se moral voditelj distancirati od žaljivih in posmehljivih, česar ni storil, prav tako ni vztrajal pri spoštljivejšem besednjaku in stopil v bran osebni in poklicni integriteti posameznikov in skupin, ki jih je intervjuvanec izpostavil, a jih ni bilo v studiu, da bi se branile same.

5. (*O javni polemiki, napadih in diskreditacijah*) **Menim, da javno izrečenih ali zapisanih kritik o programskih vsebinah ni mogoče enačiti z napadi na uredniško avtonomijo ali na novinarsko neodvisnost.** Prav tako vsak protest glede posamične oddaje še ni diskreditacija ali pogrom nad avtorjem te oddaje.

Menim pa tudi, da je v kulturnem dialogu in javni komunikaciji nasploh popolnoma nesprejemljivo izrekanje ali zapisovanje osebnih žaljivk, podajanje pavšalnih, neargumentiranih in podcenjujočih sodb o programskih vsebinah, programskih ustvarjalcih in drugih zaposlenih na RTV Slovenija, še zlasti pa so zavržne grožnje drugače mislečim in njihovo blatenje.

Spoštujem civilnodružbene pobude in demokratične akcije državljanov ter prizadevanja za ohranitev dostojanstva žrtev ter sodelujočih v prelomnih dogodkih narodove zgodovine, kot je poraz nacizma in fašizma. Obenem izražam globoko nestrinjanje s poskusi, da bi skupine pritiska ali posamezniki s pozicije moči vplivali na avtonomno uredniško odločanje in neodvisno novinarsko delovanje. **Menim, da uredniške in kadrovske politike RTV Slovenija ne moreta krojiti ulica ali politika, ampak so za uresničevanje javnega interesa pristojni z zakonom predvideni organi ter odgovorne osebe. Kot varuhinja ostro zavračam poskuse instrumentalizacije, sovražni govor in grožnje.**

6. (*O pristojnostih varuha*) **Menim, da so poti do varuha preproste in odprte, njegovo delovanje pa pregledno in v celoti javno ter dostopno vsem posameznikom in skupinam, kakor tudi ustvarjalcem RTV vsebin. Varuhinja prisluhne vsem pritožnikom, prebere vse pritožbe ali pohvale. Vendar njeno mnenje ni odvisno ne od števila ne od oblik odzivov, temveč ga poda na podlagi strokovne presoje programske vsebine, izhajajoč iz samoregulacijskih dokumentov.** Zato odprto pismo politika varuhinji razumem kot politično akcijo, zasipavanje varuhovega e-naslova s kopijo tipskih pisem pa kot nekoristno kampanjo. Na takšna sporočila ne morem odgovarjati. Takšna ravnanja štejem za votle poskuse vplivanja na varuha.

Varuh nima nobenih pristojnosti glede delovanja novinarjev in drugih zaposlenih na družbenih omrežjih. Ne glede na to, tudi v tem primeru opozarjam na točko 21 Poklicnih meril in načel novinarske etike, ki svarijo pred takšnim ravnanjem v zasebnem življenju, ki bi lahko okrnilo njihovo profesionalno integriteto, ugled RTV Slovenija in ogrozilo zaupanje javnosti v programske vsebine javnega medija.

IV. PRIPOROČILA VARUHINJE

Na podlagi zapisanega mnenja **vodstvu RTV Slovenija priporočam**, da z odgovornimi uredniki in vodji enot opravi notranjo razpravo o odgovornosti v uveljavljanju Programskih standardov in Poklicnih meril in načel novinarske etike, tako v programskem načrtovanju kot v izvedbi. Vodstvu tudi priporočam, da razmisli o načinu odzivanja na različne oblike protestov in zaščiti zaposlenih. Programski ustvarjalci so dolžni upoštevati Poklicna merila in načela novinarske etike, vodstvo pa jih je dolžno zaščititi pred diskreditacijami.

Vsem uredništvom priporočam notranjo razpravo o varuhovem mnenju in načinu obravnave pomembnih, a kontroverznih tematik, strokovno razpravo o Poklicnih merilih in načelih novinarske etike ter žanrskih zakonitostih splošno in v konkretnem primeru, pa tudi takšno organizacijo dela, bo zagotavlja spoštovanje Programskih standardov. Urednikom priporočam, da sodelavcem natančno pojasnijo načine sodelovanja z varuhom.

Uredništvu Informativnega programa TV Slovenija priporočam vnovičen razmislek o zasnovi nedeljske pogovorne oddaje Intervju, kakor tudi o takšnem načrtovanju programa, ki omogoča strpne in pluralne debate o kompleksnih temah (omenjam možnosti nadgradnje dokumentarnih oddaj z debatnimi omizji ali daljše pogovorne oddaje, namenjene umirjenemu dialogu in strokovnemu dialogu).

Vsem zaposlenim in sodelavcem RTV Slovenija priporočam takšno poklicno in osebno delovanje, ki bo prispevalo k verodostojnosti javnega medija in izpolnjevanju javnega interesa.

Ilinka Todorovski
Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija

Ljubljana, 2. 8. 2018

Priloga k poročilu vsebuje:

- Odprto pismo ZZB NOB z dne 25. 7. 2018
- Odgovor generalnega direktorja RTV Slovenija na odprto pismo z dne 27. 7. 2018
- Pojasnilo in razmišljanje odgovorne urednice TV Slovenija z dne 23. 7. 2018
- Dokument avtorja Intervjuja z dne 2. 8. 2018

Priloga 2: Priloga k Poročilu o zadevi Intervju/Dežman

PRILOGA K POROČILU VARUHNJE O ZADEVI INTERVJU/DEŽMAN Z DNE 3. 8. 2018

Priloga po vrstnem redu vsebuje:

- Odprto pismo ZZB NOB z dne 25. 7. 2018
- Odgovor generalnega direktorja RTV Slovenija na odprto pismo z dne 27. 7. 2018
- Pojasnilo in razmišljanje odgovorne urednice TV Slovenija z dne 23. 7. 2018
- Dokument avtorja Intervjuja z dne 2. 8. 2018

**ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV
ZA VREDNOTE NARODNOOSVOBODILNEGA
BOJA SLOVENIJE**
Einspielerjeva 6, 1000 Ljubljana
tel. 01 434 44 45 - fax: 01 434 41 17
e-mail: info@zzb-nob.si

Datum: 25. 7. 2018
Številka: 013-1/18

Odprto pismo generalnemu direktorju RTV Slovenija in programskemu svetu RTV Slovenija

Spoštovani gospod generalni direktor RTV Slovenija Igor Kadunc in predsednik programskega sveta gospod Ciril Baškovič!

To, kar si je privoščila RTV Slovenija v oddaji Intervju v nedeljo, 22. julija 2018 presega vse meje dostojnega.

Jože Možina si je izbral za sogovornika Jožeta Dežmana. Predstavili ste ga kot »najbolj vsestranskega slovenskega zgodovinarja« v resnici pa je bivši direktor Marksističnega centra v Radovljici, ki je študiral na FDV-ju in doktoriral na Teološki fakulteti. V oddaji, polni žalitev zelo uglednih in spoštovanih še živečih borcev, udeležencev naše narodno osvobodilne borbe, je žalil tudi ugledne zgodovinarje, kot nekakšne »titofilske« zgodovinarje. Za vse neresnice in žalitve v tej oddaji, ste vedeli že vnaprej, saj ste jo na RTV oglašali že nekaj dni pred tem. Mimogrede naše člane, nas je 41.000, ste v tej oddaji označili kot »zveza norcev«.

Ali se vama gospod generalni direktor in predsednik programskega sveta to zdi primerno za nacionalno TV?

V oddaji je bila izrečena poplava vrednostnih sodb, ne pa dejstev in argumentov. Seveda ima lahko vsak od nas različne poglede na dogajanja in tudi na našo preteklost, vendar pa ne sme pri tem zamolčati ali pa ponarejati dejstev in dogodkov, kot so se zgodili.

Neresnice, ki jih že dolgo časa trosi v svojih oddajah Jože Možina, ki mu namenjate čas, ko je televizija najbolj gledana, so v tokratni oddaji presegle vse meje.

Naj vas spomnim, seznam vseh slovenskih žrtev druge svetovne vojne je znan, to je dolgoletni projekt Inštituta za novejšo zgodovino, teh žrtev je bilo po zadnji podatkih (23. 04. 2018) 99.813. Manipulirati z mrtvimi, zaradi lastni političnih interesov, je

milo rečeno skrajno neetično dejanje, za katerega nosita, kot generalni direktor in kot predsednik programskega sveta, velik del moralne odgovornosti tudi vidva.

Prav tako vas moramo spomniti, da so se pripadniki pomožnih SS policijskih enot, tako imenovani domobranci, maja 1945 preimenovali v **'Slovensko vojsko'**, zavezniki so jih v skladu z Jaltskim sporazumom, vrnili domov. Tu so bili postavljeni pred hitra vojaška sodišča - komisije. Mladoletne so poslali domov, tisti, ki niso nosili orožja, so bili obsojeni na prisilno delo in kasneje pomiloščeni. Ostale je doletela smrtna kazen. Naj vas tudi spomnim, da je bil takrat še v veljavi kazenski zakonik kraljevine Jugoslavije, ki se v 105. členu dobesedno glasi:

1. Državljan Kraljevine Jugoslavije, ki sprejme med vojno zoper kraljevino ali njene zaveznike službo v sovražni vojski ali ostane v njej še nadalje, dasi k temu ni bil prisiljen, se kaznuje z robijo do 15 let.
2. Če se tak državljan udeleži tudi same vojne kot borec se kaznuje s smrtjo ali dosmrtno robijo.

In za boljše razumevanje še tole:

12. septembra 1944 je kralj Peter II. Karađorđević preko londonskega radia poslal v domovino naslednji poziv:

».... Vsem Srbom, Hrvatom in Slovencem ukazujem, da se združijo in pristopijo k narodno-osvobodilni vojski pod maršalom Titom.... Vojski, ki je enodušno priznana od naših velikih zaveznikov..... Vsi tisti, ki se naslanjajo na sovražnika proti interesom svojega lastnega naroda in njegove bodočnosti, in ki se ne bi odzvali temu pozivu, pa se ne bodo mogli osvoboditi izdajalskega pečata niti pred lastnim narodom niti pred zgodovino.«

Pričakujemo od vas, da se za vse žalitve in neresnice, javno opravičite, vsem gledalcem, vsem članom naše organizacije v prvi vrsti pa borcem, ki so tvegali svoja življenja za svobodo svojega naroda.

Razmislite pa tudi, ali so oddaje Možine, ki potvarjajo našo preteklost in posledično sejejo med nami razdor in sovražstvo, primerne ali pa bi jih bilo najbolje ukiniti.

Ne gre pa samo za gospoda Možino, pač pa velja razmislek ali parlamentaren program ne postaja vedno bolj poligon ene politične opcije.

Za predsedstvo ZZB NOB Slovenije
Tit Turnšek, predsednik

Ljubljana, 27. 7. 2018

Številka: 01-471/2018

**ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV ZA VREDNOTE
NARODONOOSVOBODILNEGA BOJA SLOVENIJE****Einspielerjeva 6****1000 Ljubljana****E-mail: info@zzb-nob.si**

Spoštovani!

Pozorno sem prebral vaše name naslovljeno odprto pismo glede intervjuja dr. Jožeta Možine z dr. Jožetom Dežmanom. Oddajo sem si pozorno ogledal in pridobil prepis.

Intervju kot televizijska forma pogovora novinarja z intervjuvancem je zelo razširjena, v določenih primerih pa seveda lahko tudi problematična. Dejstvo je namreč, da predstavlja zgolj enostranski pogled izpraševanca. Moje osebno mnenje je, da se taki pogovori najbolje obnesejo, kadar se odstira osebno delovanje gosta. V primeru pa, da je tema pogovora strokovnega ali celo polemičnega značaja, pa sem sam bolj naklonjen oddajam z več sogovorniki, ki lahko izražajo različna stališča na določeno temo, da si lahko gledalec ustvari bolj objektivno sliko. To sem že večkrat poudaril.

Oddaja Intervju je oddaja, ki jo vodijo dve voditeljici in voditelj. Vsi so izkušeni in ugledni novinarji. Predlagajo svoje goste in z njimi samostojno opravijo pogovore. Dr. Jože Možina je dolgoletni novinar RTV Slovenija, v letih od 2006 do 2010 je bil direktor TV Slovenija, v zadnjih letih pripravlja oddaji Intervju in Pričevalci. Kot drugi zaposleni na RTV Slovenija je zavezan Poklicnim merilom in načelom novinarske etike ter Programskim standardom RTV Slovenija. Od naših novinarjev, še posebej tistih z dolgoletnimi izkušnjami tudi na uredniških položajih, pričakujemo, da so pri svojem delu odgovorni, premišljeni, načelni in zato tudi v pretežni meri samostojni.

Iz vašega pisma je razvidno, da odločitev za povabilo dr. Dežmana v oddajo dr. Možine, ocenjujete kot napačno. Odzivi na vsebino oddaje (samo na MMC-ju je bilo več kot 350 komentarjev) kažejo, da ima javnost glede v pogovoru obravnavane tematike zelo različna mnenja, kakor tudi pri nekaterih pomanjkljivo poznavanje problematike.

Bistveno vprašanje, ki od nas zahteva odgovor, pa je: Ali so bila v oddaji morda kršena Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija? To so strokovne dileme, ki se jim na RTV Slovenija posvečamo in jih rešujemo po najboljših močeh. Oddajo bomo ocenili tudi s tega vidika.

V vašem pismu izpostavljate nekaj izrečenih dejstev, za katera menite, da ne držijo. Tudi sam sem zasledil, da je dr. Dežman izrekel besede, ki bi lahko pomenile žalitev konkretnih oseb. Za besede in mnenja, ki jih je izrekel intervjuvanec, nosi odgovornost sam, posredno oziroma po zakonodaji

pa seveda tudi RTV, ker je to predvajala. Ali se bodo v oddaji izpostavljeni posamezniki oziroma organizacije odločili za tožbo ali ne, je njihova odločitev.

Drugo vprašanje je, ali je tako koncipirana in izvedena oddaja v skladu z uredniško politiko. V to kot generalni direktor nimam pristojnosti posegati, saj je odgovornost na strani odgovorne urednice Informativnega programa. Ta me je že obvestila, da meni, da bi veljalo tematiko vojnega in povojnega dogajanja, ki še vedno tako globoko in presunljivo deli našo družbo, temeljito, odgovorno in celovito obdelati. Delo urednikov in novinarjev je, da skupaj najdejo najboljšo obliko za uresničitev te naloge, ki jo kot javni medijski servis gotovo imamo. RTV Slovenija si vsekakor prizadeva k čim bolj objektivnemu obveščanju, kar pomeni tudi izražanje različnih stališč in mnenj o problematičnih poglavjih naše družbe. Zavezani pa smo tudi h kulturi dialoga ter spodbujanju demokratičnih vrednot in strpnosti.

Kot generalni direktor vam zagotavljam, da bom storil vse, kar je v moji pristojnosti, da bo RTV Slovenija delovala v skladu z etičnimi načeli ter v korist vseh, čeprav različno mislečih gledalk in gledalcev, ter da bomo morebitne uredniške ali novinarske spodrseljaje ali napake ustrezno obravnavali. Kot javnost od nas pričakuje objektivnost in verodostojnost, tako tudi sam od zaposlenih pričakujem strokovnost ter predanost resnici.

S spoštovanjem!

Generalni direktor RTV Slovenija

Igor Kadunc

A blue ink handwritten signature of Igor Kadunc is written over a blue rectangular stamp. The stamp contains the text 'RTV SLOVENIJA' in a stylized font, with 'RTV:' on the top line and 'SLOVENIJA' on the bottom line. There are also some smaller, less legible characters and a date '12.11.2014' at the bottom of the stamp.

POJASNILO IN RAZMIŠLJANJE OB ODDAJI INTERVJU, OBJAVLJENI NA TV SLOVENIJA 22. JULIJA 2018

Oddaja **Intervju**, v kateri je kolega Jože Možina gostil Jožeta Dežmana, je naletela na izjemen odziv slovenske javnosti.

Nekateri odzivi so javni (Odprto pismo Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, odprto pismo poslanca iz stranke SD Marka Koprivca Varuhinji pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija, zapisi v medijih in na družbenih omrežjih), kar nekaj jih je bilo namenjenih meni osebno kot odgovorni urednici Informativnega programa TVS.

Intervju je ugledna oddaja našega programa z dolgoletno tradicijo. Urednica oddaje je Lidija Hren, pogovore pripravljajo kolegi z izjemno bogatimi in raznovrstnimi novinarskimi in uredniški izkušnjami. Prav zaradi njihovih izkušenj, pa tudi posebnega žanra z močnim avtorskim pečatom, so kolegi pri svojem delu precej samostojni. Izbor gostov, izbor vprašanj in tem je avtorska odločitev izkušenih ustvarjalcev. Ti v studio vabijo zelo različne sogovornike, ki v daljšem časovnem obdobju izražajo različna in pogosto tudi nasprotna stališča. Pluralnost mnenj sogovornikov ter raznovrstnost in raznolikost avtorskih pristopov so pomemben del identitete te mnenjske pogovorne oddaje.

Slovenska polpretekla zgodovina je izjemno občutljiva tema, ki družbo deli in vpliva na aktualno dogajanje. Mislím, da mora vsak v naši družbi, še posebej pa vsi mi, ki soustvarjamo javno mnenje, prevzeti svoj del odgovornosti.

Julija 2017 je ob odprtju spomenika vsem žrtvam vojn in z vojnami povezanim žrtvam v Ljubljani predsednik Slovenije dejal: **"Spomenik vabi k razmišljanju. Nihče ni dolžan, da vabilo sprejme. Vsak naj ravna po svoji vesti in svobodno."**

K razmišljanju, razumevanju odločitev akterjev tistega tragičnega časa in k spravi mora svoje prispevati tudi javna RTV Slovenija. To pomeni, da v naših programih tudi o polpretekli zgodovini in o globokih delitvah, ki so, moramo govoriti.

Verjamem, da moramo to početi odgovorno, premišljeno, strpno, odkrito in z željo po urejanju nekaterih starih nerešenih vprašanj, ki nas kot narod obremenjujejo, teme o najtežjih etičnih in zgodovinskih preizkušnjah slovenskega naroda pa moramo obravnavati z doslednim spoštovanjem dostojanstva živih in mrtvih.

Ne strinjam se z mnenji, da Jože Dežman, predsednik Komisije Vlade Republike Slovenije za reševanje vprašanj prikritih grobišč in v preteklosti tudi direktor Muzeja novejšje zgodovine Slovenije in direktor Arhiva Republike Slovenije, ni primeren sogovornik za oddajo Intervju. Gospod Dežman je raziskovalec in poznavalec medvojnega in povojnega dogajanja.

Prav tako pa se ne strinjam z izrazi nespoštovanja in omalovaževanja, ki so bili uporabljeni v pogovoru. Besedne zveze, kot so »zveza norcev«, »prefarbani kruhoborci« ali žaljivo omenjanje ljudi, ki v pogovoru ne sodelujejo in nimajo možnosti odgovoriti na očitke, ne spadajo v intervju na javni televiziji.

V vseh vrstah pogovorov v našem programu pričakujem, da voditelji teh oddaj do gostov in tudi do tematik ohranijo kritično distanco. V Poklicnih merilih in načelih novinarske etike v programih RTV Slovenija v poglavju Nepristranskost piše: »Novinar sme izreči poklicno, novinarsko sodbo, ki temelji na relevantnih dejstvih, ne sme pa izrekati svojega osebnega mnenja, ki je lahko posledica enostranskih pogledov na določena vprašanja. Ustvarjalci radijskih in televizijskih programov (domači in gostujoči) ne smejo zamolčevati ali zanemarjati podatkov, ki so v nasprotju z njihovim osebnim stališčem in mnenjem.« Kolega Jože Možina je tematiko pogovora temeljito preučil, saj je z razkolom med Slovenci v času druge svetovne vojne povezano tudi njegovo doktorsko delo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Gledalci pa navadno ne prepoznajo novinarskih sodb ali premajhne distance med novinarjem in sogovornikom, kadar se z njimi strinjajo. Če se ne, je drugače. Presojanje novinarskega dela je zato pogosto obremenjeno z lastnimi pričakovanji, vrednostnim sistemom in prepričanji. In naj jasno povem svoje stališče: **politični aktivizem in ideološki boj ne sodita v novinarstvo; v naš poklic in v naš medij, ki je v službi javnosti, ne sodita ne desni in ne levi politični aktivizem.**

Naše delo je javno in v službi javnosti in nikomur ne odrekam pravice, da se do našega dela opredeli, a mislim, da pozivi politikov in vplivnih skupin v družbi po umiku nekaterih novinarjev s programa in iz oddaj in k ukrepom proti njim, niso dobra popotnica naši demokraciji, pluralnosti v javni sferi družbe in avtonomnemu in neodvisnemu novinarstvu.

V oddaji Intervju smo o med- in povojni zgodovini že govorili. Kot odgovorna urednica IP TV Slovenija zagovarjam stališče, da je o tako kompleksni, občutljivi in zahtevni tematiki treba spregovoriti tudi na drugačen način, **s poglobljenim analitično-zgodovinskim dokumentarnim projektom, ki bi ga morala zelo tankočutno in odgovorno zasnovati naša hiša in ki bi pripomogel k zmanjševanju razlik v pogledih na našo zgodovino. In prispeval h krepitvi spoštovanja med ljudmi in k zrelosti naše družbe.**

Manica J. Ambrožič

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija

Ljubljana, 23. avgust 2018

PRVI DELNI ODGOVORI NA ŽALITVE, PRITOŽBE in POHVALE V ZVEZI Z INTERVJUJEM 22. 7. 2018

Spoštovana varuhinja pravic gledalcev Ilinka Todorovski,

Izpostavljam, da si s tem, ko si mi na pogovoru 31.7. nakazala kršitev programskih standardov, še preden si mi poslala pritožbe, ki naj bi to omenjale in počakala na moj odgovor, sprožila dvom. Tvoj včerajšnji odgovor je nekoliko drugačen. Izpostavljaš, da lahko varuh poda mnenje tudi o vsebinah, o katerih ne prejme nobene pritožbe. Slednje ima le posredno zvezo s tem, kar zapišem uvodoma, kaže pa, da ni bilo konkretne pritožbe gledalca, ampak tvoj kritični motiv, kar ni moč spregledati. Kot tudi ne tvoje izjave na sestanku, da te pri intervjuju dejstva sploh ne zanimajo!

Internih dogovorov okrog posredovanja pritožb ne poznam, dokazljivo pa vem, da sem vse do sedaj sprti dobival pritožbe in pohvale, tudi ti si mi jih prepošiljala, in dve sta na to oddajo prileteli tudi 23. in 24. julija, posredno prek urednice. Potem vse do včerajšnje selekcije nič? Hvala za poslano izseke, a kako naj bi vedel, da je to celota pritožb? Vsega skupaj je bilo zelo malo, odziv v hiši pa paničen, kot da gre za izredne razmere. Sedaj mi na intervencijo spet pošiljate kar prihaja na račun oddaje, škoda, ker se to ni dogajalo sprti.

Pritožbe, ki sem jih sedaj dobil in nanje odgovarjam v nadaljevanju, so zapisane v pretežno apriornem, nestrpnem, pa tudi vsebinsko šibkem diskurzu, z enosmernim nasprotovanjem temi, gostu in voditelju. To ni ravno resna oz. argumentirana kritika. Mrgoli vrednostnih sodb in žalitev avtorja in gosta, ob tem, da pritožniki ne očitajo nobenega konkretnega zdrs, sploh zmotnega navajanja dejstev, kar je bistvo oddaje.

Čudi me, da varuh ne loči med pritožbo in žalitvijo, prvo bi lahko sam zavrnil in pritožitelja pozval tako k konkretizaciji pritožbe kot k kulturi dialoga in s tem k slednjemu tudi prispeval. Da bi bil stil vodenja, ob različnih okusih gledalcev, ob manjku bistvenega predmeta kritike problematičen, pa je prozorno.

Tu so navedene tudi nekatere pohvale, ki jih je prejel varuh in po dikciji, konkretnosti in etičnem izhodišču vsebinsko močno prekašajo kritike in so povečini tudi na višji kulturni ravni dialoga. Ob tem izpostavljam, ker smo v dobi družbenih omrežjih, ki kreirajo in odslikavajo javno mnenje, da je na omrežju twitter, kar je moč preveriti, Intervju z dr. Dežmanom prejel več tisoč različnih izrazov podpore in pozitivnih kritik na različnih ravneh. Napadov na oddajo je približno 10x manj. Pozitivnih ocen, ki so prispele na moj naslov od večera, ko je bila oddaja predvajana tu še nisem navajal.

ODZIVI NA INTERVJU (22. 7. 2018 na TV SLO1) – KRITIKE, ŽALITVE IN ODGOVORI NANJE

ODZIVI NA ODDAJO (med 23. in 25. 7.)

Taksen intervju s človekom, ki naj bi bil zgodovinar, pač ne sodi na nacionalno televizijo. Ne samo potvarjanje zgodovine med 2. svetovno vojno, tudi žalitve in nesramnosti brez primere. Tako "Zveza norcev" razlaga zgodovino drugače kot g. Dežman in enako kot vsa ostala Evropa, kjer se ve, kaj je to bil nacizem, fašizem in tudi kolaboracija. Taksno nesramno nakladanje pač ne sodi na nacionalno TV in nima popolnoma nič s pravo demokracijo. T o se v pravi demokratični družbi niti pod razno ne bi smelo zgoditi. Prav tako takšne oddaje kar naprej netijo sovraštvo in netoleranco in se bolj razdvajajo narod, čeprav po drugi strani predvsem vsi na velika usta govorijo o spravi. Kako se naj narod spravi, če se predvsem ena stran zelo trudi prilivati ognja in narod deliti. Saj poznamo zgodovino "deli in vladaj". (NP)

MOŽINA: To, da intervju s tako temo ne sodi na javno televizijo, je mnenje pritožnika in ne ustreza javnemu interesu, pa tudi ne razviti družbi. Komunistični režim je na slovenskih tleh samo po vojni po ocenah vodilnih raziskovalcev pobil okoli 100.000 zaščitenih oseb (vojni ujetniki, civilisti, tudi ranjenci, bolniki in invalidi), od tega po popisu Inštituta za novejšo več kot 15.000 Slovencev. Po slovenskem pravnem redu so bili umorjeni brez sojenja – torej nedolžni, kar je v kriminalistični akciji Sprava obravnavano kot zločin proti človeštvu. Po zakonu o popravi krivic svojci umorjenih dobivajo odškodnine. Izpostavljati, da je govor o pobitih in več kot 600 moriških ter slabem odnosu do partizanskih pokopališč netenje sovraštva, je seveda perverzno in znak poškodovanega občutka za sočloveka. Pritožnik ne ovrže nobenega v intervjuju izpostavljenega dejstva. To, da mu obravnava te konkretne tematike ni všeč, je premalo za dokaz neprimernosti.

Že dlje časa razmišlja z ženo, da bi prenehala plačevati RTV prispevek za vašo "javno" televizijo, ki vse bolj tone v privatne sfere delovanja "vaših" specialistov in manipulantov z zgodovino slovenskega naroda, predvsem z manipulacijo razlage o kolaborantih in partizanih med drugo svetovno vojno, saj kakšnih drugih pametnih in spoštovanja vrednih programov niti nimate, kot ponavljanje oddaj in prepričevanje Slovencev in verjetno tudi tujine o pravi resnici kolaboracije in partizanskega boja med drugo svetovno vojno.

MOŽINA: V tej pritožbi, razen a priori nasprotovanja, da se o tej veliki slovenski temi in travmi sploh govori, ne vidim teže. Pritožnika pozivam, naj bo konkreten: kaj natančno naj bi bila manipulacija razlage o kolaborantih in partizanih? Pritožnik želi ohraniti privilegirano resnico, po kateri se ni smelo načenjati tem, ki so bile v SFRJ tabuirane.

Ker vi dovolite takšne oddaje in razlage Možine in Dežmana, (vedno ob pravem času na pravem mestu in v pravem vetru za njega) o "pravi" resnici kolaboracije in NOB-ja na "vaši" "javni" televiziji, brez možnosti sodelovanja "pravih" svetovnih zgodovinarjev, vam sporočava, da od danes naprej ne misliva več plačevati kolaborantom v drugi svetovni vojni. Pa kaj, saj je menda ne plačuje tudi VSESLOVENSKI MANIPULANT, JANEZ JANŠA, zato predlagava, da vam plačujejo RTV naročnino za kolaborantsko televizijo privrženci idej Možine in Dežmana iz Argentine in ostalih držav sveta, kjer so našli zatočišča zločinci-kolaboranti iz druge svetovne vojne na slovenskem in verjetno še kje. (DVŽ)

MOŽINA: Odziv pritožnika je žaljiv in razen ideološke nestrpnosti ne navede nobenega konkretnega dejstva, ki naj ne bi bilo »pravo«. RTV prispevek že desetletja plačuje večina državljanov, tudi tisti, ki z našimi programi žal niso povsem zadovoljni. Pred letom 1990 pa so ga morali prisilno plačevati vsi, čeprav je RTV v političnem smislu izvorno služila le komunistični partiji, ki je imela na vodilnih mestih samo svoje ljudi. Tudi žaljenje slovenske politične emigracije sodi v ta ideološki okvir, čeprav je v slovenski javnosti že dovolj sprejeta ocena o slovenskem »čudežu« v Argentini.

Osebno vam pošiljam pesem še živeče borke na Menini planini. Pesem je napisala letos in jo sama prebrala na spominski slovesnosti. (...) Lahko jo pokažete g. Možini, da bo prenehal izkrivljati čas NOB s svojimi sogovorniki.« (EA)

MOŽINA: Izkrivljanja zgodovine ni in je niti nihče ne poskuša dokazati. Pesem še živeče borke pa rad preberem. Imam posebno afiniteto do starejših ljudi različnih medvojnih usod. V tem letu smo na primer v seriji Pričevalci predvajali izpovedi treh udeležence partizanskega gibanja, najstarejša je bila 98 letna gospa Pavlin iz Tržiča. Posebno pa naj poudarim, da sem v doktorski disertaciji iz novejše zgodovine opravil pionirsko študijo o slovenskem medvojnem razkolu, k je dostopna v doktoratu in bo kmalu tudi v obliki strokovne monografije. Dr. Jože Dežman pa je opravil vrsto temeljnih raziskav iz zgodovine partizanskega gibanja: o njegovih političnih organizacijah, njegovo knjigo o Gorenjskem odredu je prof. dr. Bože Repe označil za vojaško monografijo prihodnosti,

raziskavo s podatki o več kot 15.000 osebah v partizanskem okrožju Jesenice v 2. svetovni vojni je kot najbolj temeljito v Sloveniji označil prof. dr. Tone Ferenc.

V. G. (telefon, povzetek): Kličem zaradi intervjuja, postali ste politična TV, ki za Janšo nabira točke, naj vas bo sram. Možina že v vprašanju pove, kakšen naj bo odgovor in Dežmana spodbuja naj bo še bolj napadalen in razdiralen. Sramota. Potrebujemo enotnost in spravo. Ne pa takšnih provokatorjev, ki stresajo številke in se jim sploh ne zdi potrebno ničesar pojasniti. Na koncu bomo zvedeli, da je Tito napadel Slovenijo (o nacistih in fašistih pa nič).

MOŽINA: Pritožnika, ki ima v želodcu g. Janšo, ki v intervjuju sicer ni bil niti omenjen, prosim za pojasnilo, v katerem vprašanju avtor gosta spodbuja, naj bo še bolj napadalen in razdiralen? Strinjam se z pritožnikovo željo po enotnosti in spravi, vendar če želi, da se to zgodi ob prikrievanju zamolčanih grobišč in pomorjenih žrtev, na primer 50 Romov iz Iške, potem je v kontradikciji sam s sabo. Lahko razumem, da je za naročnika, ki živi v strahovih, da se mu bo podrl svet, v katerega je trdno verjel, težko sprejeti osnovna statistična dejstva, ki jih odkrivajo in potrjujejo nove in nove raziskave. Temelj teh novih dejstev pa je nacionalni popis žrtev druge svetovne vojne in revolucije, ki nastaja na Inštitutu za novejšo zgodovino, gradivo Komisij Vlade RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč, Komisije Vlade RS za izvajanje Zakona o popravilu krivic in drugo.

Menim, da bi bilo potrebno na taksne in podobne stvari posebej opozoriti glavnega urednika, prav tako pa kot je znano tudi Možina je dalec od prave novinarske etike in profesionalnosti. Če pa ne more iz svoje kože, mu ni mesta na nacionalni televiziji. Objektivnost in strokovnost so na prvem mestu, ne pa subjektivnost in strankarska pripadnost. Pripominjam, da to ni samo moje mnenje, temveč mnenje mojih prijateljev in znancev, če je to za vas sploh kaj pomembno. (P. N.)

MOŽINA: Pristojni so bili 30. maja 2018 seznanjeni z načrtovanim pogovorom in niti tedaj niti sedaj, podobno kot jaz sam, seveda ne vidijo težav, da se z vsemi relevantnimi gosti opravi pogovor. Tako tudi s predsednikom vladne komisije za prikrita grobišča, imenovane v času vlade Mira Cerarja. Za razliko od dobe enoumja, ko je bila drugače mislečim pot na javni medij v glavnem zaprta, sploh političnim oponentom, sedaj nimamo in ne bomo imeli spiska prepovedanih tem, prepovedanih gostov in prepovedanih uglednih novinarjev javne RTV, kamor tudi mene, glede na dosežke uvršča delodajalec. Verjetno sem po številu domačih in tujih strokovnih nagrad največkrat nagrajen novinar Televizije Slovenija. Objektivnost in strokovnost sta tu potrjena. Gotovo pa na temo zanikanja pomorov in njihovega opravičevanja, kar počne g. Turnšek, kot avtor in humanist ne bom nikoli pristajal. Tudi Jože Dežman nikakor ne ustreza predstavi, ki jo ima naročnik: bil je član in funkcionar Zveze Komunistov, Zveze socialistične mladine in Liberalno demokratske stranke, od leta 1998 pa ni več član nobene stranke.

Žal se ne morem podpisati ne s prof. in ne z dr....., menim pa, da je mojega znanja in vedenja o dejstvih in o življenju dovolj, da bi lahko podvojila marsikateri naziv.

Dobesedno razbesnelo me je včerajšnje izvajanje g. Dežmana, katerega čudaško in - žal - do konca antipatično - delovanje spremljam že vseskozi.

Prepričana sem, da na državno, javno RTV takšen način razlag res ne sodi. Gre za skrajnostno, pokvarjeno, izrojeno spreminjanje zgodovine, ki je postala zgolj še krpa za brisanje nesnage dela politike in njej podrejenih strokovnjakov in "strokovnjakov".

V času, ko slovenski prebivalci postajamo povsem apatični do okolja, v katerem bivamo, do razmer, do razmer v svetu in Evropi posebej (čuden molk ob totalnem pijanstvu Junkerja!), so take oddaje delu zavedenih povsem na dušo predvajane. Občutek imam, da ima ta del politike na RTV svoj močan vpliv. Predlagam, da se ta del skupaj s Peskovo, Možino in Dežmani preseli na madžarsko Novo 24 in naj tam predavajo noč in dan svoje evangelije.

Menim, da je moja pripomba korektna, vi pa jo v vaših službah za pripombe in pritožbe ovrednotite po svojih kriterijih . Vendar prosim za odgovor ! Ne posplošen, pač pa konkreten ! Prispevek plačujem več kot 50 let in imam do tega pravico ! (ERE)

MOŽINA: Vsekakor naročnica deli usodo številnih pritožiteljic/nikov, ki jim je tuje vsako strpno sprejemanje drugačnega mnenja in tudi pristajanje na spremembo lastnega mnenja, če to utemeljujejo predstavljena nova dejstva in razlage. Njeno izključevanje sodi v čase, ko je bilo po drugi svetovni vojni brez pravice do groba skoraj polovica smrtnih žrtev druge svetovne vojne in revolucije, prav tako so bili izključevani, stigmatizirani in tudi represirani njihovi svojci. Tak vzorec delitve ljudi na več in manj vredne se je ponovil tudi pri razrednem boju, ko so podobno usodo drugorazrednih državljanov doživljali verniki, kmetje, meščani, plemstvo, podjetniki in drugi. Obenem pa so vladajoči neprestano zatirali svobodno in kritično mišljenje. Da o uničenju demokracije niti ne govorimo. Posledica tega stanja so zelo nazorno vidi tudi v izjavah pritožnice.

S pogovorom Možine z Dežmanom je Rtv prestopila mejo človeškega razuma in se pridružila najbolj bednim desničarjem. Kako to opravičujete? (Samo)

MOŽINA: Tudi tovrstne kvalifikacije povedo več o gospodu, ki jih je izrekel, kot o sami problematiki, ki jo želi odpreti. Človeška družba se je najbolj razcvetela tam, kjer je bilo sprejeto, dovoljeno in v dialogu obravnavano drugačno mnenje. Voditelj in intervjuvanec civilizacijsko zavračata tako »bedno desničarstvo kot levičarstvo« . Pri tem je odgovor pritožniku tudi vprašanje v čem vidi razliko med bednim desničarstvom in bednim levičarstvom? Vsekakor tu ni nečesa, kar bi bilo potrebno opravičevati. Pritožnik morda ni opazil, da gost oddaje ni zanikal dialoga, ampak je k njemu vabil, predvsem tiste zgodovinarske kolege, do katerih je kritičen, ker si zatiskajo oči pred novimi zgodovinskimi dejstvi in več kot 600 grobišči.

Prosim, da mi pojasnite, do kdaj namerava RTV Slovenija, predvajati takšne nebuloze kot se je zgodilo včeraj. Intervju z Dr.Dežmanom (22.7.) je nekaj, kar je le preveč, mislim da za naše plačilo naročnine zaslužimo kaj več objektivnosti . Zelo sem razočaran. (E. K.)

MOŽINA: Tudi to mnenje ne odstopa od dovolj stereotipnih stališč že komentiranih pritožb. Varuh bi prispeval k kulturni ravni dialoga sedaj in v bodoče, če bi avtorje takih žalitev pozval k kulturni govorici in konkretizaciji. Vsekakor je izjava: »takšna nebuloza« premalo diskurzivno artikulirana, da bi se lahko do nje opredelil.

S. L. (telefonsko, po zapiskih) Moram se pritožiti. Že dolgo ne gledam Možinovih Pričevalcev, ker vedno sugerira odgovore in svoje sogovornike spodbuja, da rečejo, kako jim je bilo hudo in kako so bili preganjani. Bog ne daj, da bi hoteli povedati kaj dobrega. Nič drugače ni očitno v oddaji Intervju. Kar si je včeraj dovolila vaša TV, je res kaplja čez rob. Ponavadi desničarji razlagajo, da so proti nacionalki. Jaz nisem ne levi ne desni, ampak zdaj se resno sprašujem, zakaj bi financiral Možino, ki si v goste vabi ljudi, da bi se skupaj strinjala. In potem se skupaj hahljata, češ, mi zgodovinarji že vemo, kaj je res. In samo mi, ki revidiramo, vemo, kaj je prava zgodovina, ostali zgodovinarji pa so ničvredni titoisti.

MOŽINA: Spet razmišljanje pritožnika v že obravnavanih okvirih. Izražanje mnenj o tem, da so pričevalci nesamostojne osebe, ki jim Možina dirigira izpovedi, ne sodi v tako kategorijo določanja problema, da bi se lahko do njega opredelil. Gospod očitno rad pripisuje posebne pomene neverbalni komunikaciji. To je njegova pravica, sam pa si ne znam utemeljiti, kako na bi to zaznamovalo vsebino pogovora. V njem ni bilo govora o ekskluzivni pravici do revidiranja niti ne o ničvrednih titoistih. Prav gotovo je umestno pripomniti, da Jože Dežman dovolj razumljivo in diferencirano uporablja pojma titosti in titofili.

Pred časom sem vam pisal kritično o zaprašenih primadonah v oddajah TVS. Da ne boste rekli, da starejši gledalci le kritiziramo TVS, vas bom zdaj pohvalil za nedeljski pogovor med dr. Možino in dr. Dežmanom. Končno ste skup spravili eno »uravnoteženo« oddajo, za kar vas TV gledalci plačujemo. Pogovor že gre v nos netolerantnim levakom kot so neki vezjaki, ki že podučujejo urednico in odg. urednico, kaj je primerno za TV gledalce in kaj ne. Seveda na svojih omrežjih. Bravo avtor oddaje, urednica in odg. urednica! Še več takih oddaj si želimo, da razgalimo prepovedno zgodovino in prenehamo z miti in legendami o silno čisti NOB. Upam le, da se ne bo ponovila čistka tako kot v primeru Thomson. (P. K.)

MOŽINA: Ta pohvala je pisana prav tako v dovolj nedoločenem okviru, vidno pa je, da si gledalec želi več resnice o tabuiziranih vsebinah. Ob javnih osebnih napadih na oba nastopajoča v intervjuju se verjetno boji, da se ne bi ponovili časi, ko so zaradi ideoloških pritiskov odstranjevali ljudi na TV Slovenija.

Ne laži! To bi moralo biti glavno pravilo za novinarje na TV SLO. Pa se požvižgate na to. Zgodovinar, s katerim se ne strinja nihče na svetu, pride mirno v studio in govori, kar se mu zljubi, čeprav skupaj z Možino komaj spravita skupaj imena dveh zgodovinarjev, ki bi se z njunimi manipulacijami kolikor toliko strinjala. Hvala za takšno pluralnost. Si predstavljate, da bi v Nemčiji na javni televiziji v imenu pluralnosti razlagali, da so bili nacistični genocid, holokavst, kremiranje civilistov ... zgolj ravnanje hitlerjancev v skrajni sili, da bi se izognili komunističnemu klanju. Ali so se t. i. zgodovinarji, ki jih povelečujete na TV Slovenija sposobni vprašati, kaj je bilo prej, jajce ali kokoš. Če bi bili pravi zgodovinarji, ne bi padli že na izpitu elementarne logike in zgodovinopisja: spoštuj dejstva, podatke, vrstni red. Ne vem, ali je sploh smiselno pisati pritožbe, ko pa se nikoli nič ne zgodi. (mp)

MOŽINA: Spet primer interpretacije, ki je vpeta v ideološke šablone iz starega režima. Nestrinjanje še ni pravica, da bi sodelujočima v intervjuje pripisovali, da zagovarjata genocid, holokavst ipd. O tem govorijo tako moja kot Dežmanova dela. Tudi ni jasno povedano, kaj pritožitelj misli s tem, kaj naj bi bilo prej. Ker pri metafori o kuri in jajcu ne pove, katero stališče zastopa, se ne morem opredeliti do njega. Dovolj znano pa je, da so bila naprej britanska koncentracijska taborišča, potem stalinistična in potem nacionalsocialistična in fašistična, pa naša komunistična, na koncu pa še tista v zadnjih vojnah na tleh nekdanje Jugoslavije. Etično izhodišče, ki ga je ob ideološkem etiketiranju smiselno izpostaviti, je, da tako intervjuvanec kot tudi voditelj oddaje gojita ničelno toleranco do vseh totalitarizmov zadnjega stoletja. Ko gre za nedolžne žrtve, jih vrednotim, in tako tudi dr. Dežman, enako pa naj jih je zagrešil fašizem, komunizem ali nacionalsocializem. Karkoli drugega je v nasprotju z osnovnimi moralnimi standardi ter slovenskim in evropskim pravnim redom.

DS (telefonsko) Vprašajte Možino in Dežmana, če so naše ljudi v Begunje zapirali komunisti, ali so titoisti moje sorodnike pošiljali v nacistična taborišča smrti, od koder se niso vrnili. Vprašajte ju, ali so mene in mojo družino iz Posavja na Hrvaško izselili partizani ali nacisti? Ali sploh veste, koliko je bilo izgnancev? In pomorjenih v taboriščih? Jasenovac so najbrž izumili komunisti. To je res sprevrženo. Na jok mi gre.

MOŽINA: Tudi v tej pritožbi je pomešanih toliko dejstev, da jo je težko komentirati. Vsekakor pa strahovi, ki jih skuša predstaviti pritožitelj, nimajo osnove v konkretnem intervjuju. V njem je bilo govora le o hierarhiji uničevalnih koncentracijskih taborišč. Jože Dežman je že večkrat objavil dejstva, da je bilo največ slovenskih taboriščnikov pobitih v komunističnih taboriščih Teharje in Šentvid, za njima so nacionalsocialistična uničevalna taborišča, potem pa italijanska. Je pa treba omeniti, da tudi v Sloveniji (tako kot na zasedbenih območjih sovjetskih okupacijskih sil) poznamo dvojno rabo zaporov in taborišč, ko jih naprej upravljajo nacionalsocialisti, nato pa stalinisti. Tudi v Begunjah, v Starem piskru in Jasenovcu je bilo tako.

PLUS: odprto pismo ZZB NOV (varuhu v vednost), odprto pismo poslanca (naslovljeno na varuha)

Na odprto pismo predsedniku borčevske zveze g. Titu Turnšku, in tudi na politični pritisk stranke SD se bom odzval posebej. Ne bi se, če bi generalni direktor RTV g. Kadunc in še prej odgovorna urednica gospa Manica J. Ambrožič dovolj odločno zavrnila in grobe napade name kot avtorja intervjuja in drugih odmevnih oddaj za katere g. Turnška (in podobno politik Koprivc) kar razglašča, da so vse laž in zahteva njihovo ukinitvev. Pa smo leta 2018 in ne 1975, na kar so žal kažejo nekateri medli odzivi na RTV-ju. Generalni direktor in odgovorna urednica, ki nista v kali zatrla grobih političnih in osebnih napadov na novinarja TVS in intervjuvanca, sta s tem žal odprla vrata najbolj radikalnim, grobim, nedemokratskim in dokazljivo z resnico skreganim grupacijami, ki so - kot vidimo v naslovu borčevskega protesta odkrito proti javni televiziji. Želijo televizijo po svoji meri, kot nekoč, kjer bodo kadri teme in gostje po njihovi meri. Seveda tega ne bodo dosegli in verjamem, da bo vodstvo odločno zaščitilo pluralnost medija in njegove nosilce.

ODZIVI PO OBJAVI ODPRTEGA PISMA ZZB NOV (po 26.7.)

MOŽINA: V nadaljevanju so zbrani še drugi pozitivni odzivi, ki ne potrebujejo mojih odgovorov. Številna pisma ne vsebujejo le pohval ampak so vsebinsko bogati prispevki k razumevanju pomena zgodovinske tematike, ki je bila predmet intervjuja. V naboru povečini niso vključene pohvale z enakim besedilom. Številni odzivi izpostavljajo kompetenco gosta in posebej utemeljujejo profesionalno vodenje intervjuja.

Z veliko nejevero in spominom na totalitarne komunistične čase, ko so lahko samo komunisti (med katere se očitno prištevajo borci) izražali svoje mnenje in smo imeli eno samo "resnico", ki je bila laž, sem sledil pritiskom, ki jih je v imenu svoje preteklosti na RTVSLO izvajal tov. Tit Turnšek.

V svojem pismu, ki ga je javno objavil, je očitno in v imenu svoje resnice klical direktorja RTVSLO naj "linča" priznanega in prodornega novinarja g. Jožeta Možina. Paradoks je prav tem, da pisci javnega pisma v ničemer ne zanikajo, da so v resnici storili vse zločine, ki jih v oddaji omenijo, ampak so prepričani, da ker so bili to oni, niso bili zločini. Živijo v svetu enoumja, ki smo ga leta 1991 zapustili in ga hočejo na vsak način nazaj.

RTVSLO ne slovi po svoji kvaliteti in ne po svoji nepristranskosti, a tu pa tam najdemo plačniki vaših oddaj tudi kakšno zrno, ki zadosti tem kategorijam. Med take svetle točke RTVSLO lahko uvrstimo oddaje, spoštljive, umirjene a resnicoljubne in prodorne, zgodovinarja in novinarja Jožeta Možina. Zato se obračam na vas, da v imenu gledalcev, v imenu pluralnosti in resnicoljubnosti in v imenu preproste demokratičnosti, ki je v tem, da spoštujemo drugače mislečega, zaščitite novinarja pred nako očitnim klicem po linču. Kar je bila lahko praksa v totalitarizmu, ki so nam ga borci prinesli iz gozda, ne more biti norma v demokraciji. (AP)

V javnosti sem zasledila nekaj negativnih odzivom na intervju, ki je bil v nedeljo, 22. julija 2018, zvečer na RTV SLO. V njem je novinar dr. Jože Dežman gostil zgodovinarja dr. Jožeta Dežmana, ki je odkrival druge vidike narodnoosvobodilnega boja oz. komunistične revolucije in njenih posledic, kot jih sicer beremo v zgodovinskih učbenikih, napisanih po letu 1945. Sama vsekakor pozdravljam tovrstne pogovore, oddaje, ki predstavljajo tudi dolga desetletja zamolčano zgodovino. Prav tako menim, da je RTV SLO zavezana k temu, da kot nacionalna televizija daje priložnost in predvsem uravnoteženo (tudi glede na celoten program) možnost različnim pogledom in soočenjem o naši polpretekli zgodovini. Samo na ta način bomo počasi, a vendarle prišli do resnice, ki mora biti temelj vseh delovanj.

Glede na to lahko samo obžalujem neokusen poziv Zveze borcev ter nekaterih posameznikov k teptanju temeljnih demokratičnih vrednot, kot je svoboda govora, pa tudi pravica izražanja različnih

pogledov. Upam, da RTV SLO ne bo podlegla tovrstnim pritiskom, ki niso podkrepljeni z nikakršnimi argumenti, ki bi razumno in tehtno, predvsem pa v luči resnice, kakorkoli zanikali to, kar je dr. Dežman v pogovoru povedal. Prav tako govornik in voditelj v svojem pogovoru nista bila žaljiva do nikogar. Navajanje številčnih dejstev ter njihovo soočanje s trditvami oseb, ki tudi same javno nastopajo in izražajo svoje poglede na svet in našo zgodovino, pač ne more biti žaljivo. Upam tudi, da boste kot varuhinja gledalčevih pravic ustrezno, predvsem pa odločno zaščitili sodelavca vaše (in naše) televizije pred tako žaljivimi napadi ter pozivi k linčanju, ki smo jim priča v zadnjih dneh in ki v demokratični družbi ne bi smeli imeti mesta. (HJ)

V zadnjem času sem Vam večkrat pisala, ker sem bila nezadovoljna z oddajami na RTV SLO. Tokrat pa moram napisati zelo pohvalne stavke. Redno spremljam oddaje/intevjuje (ne le jaz, številni moji znanci in prijatelji), ki jih vodi dr. Jože Možina. Vse so odlične. Zelo se me je dotaknila oddaja/intervju z Jožetom Dežmanom (22. julija 2018). G. Dežman v svoji pripovedi odkriva strašna grozodejstva jugo-komunistične ideologije in totalitarnega režima, ki ga je vodil in usmerjal veliki zločinec Tito. Čestitam g. Možini in javni RTV hiši za to odlično oddajo!!! Zelo dobro je, da se to objavlja. To oddajo bi morali večkrat ponoviti, da bi jo videli tudi tisti ljudje, ki po nevednost ali zaslepljenosti ali iz lastne koristi še vedno povečujejo Tita, rdečo zvezdo in jugo-komunizem. Predlagam tudi, da v javni RTV zmanjšate prostor ljudem kot je Turnšek, ki mu omenjena oddaja ni všeč. Zakaj je on pomemben? Po drugi strani razumem, da se nekateri ljudje in skupine s temi oddajami ne strinjajo, ker se skozi intervjuje z raziskovalci ter pričevalci razkriva druga, zelo senčna stran bivšega totalitarnega jugo-komunizma. Predlagam tudi, da bi g. Možina povabil še druge pričevalce, ki odkrivajo grozodejstva komunistov, npr. Romana Leljaka, ki je razkril stvari v arhivih (tudi v Beogradu) ter prehodil Slovenijo po poteh, po katerih so komunisti pobijali nedolžne ljudi (otroke, ostarele, žene, nedolžne vojake po letu 1945). To bi morali vedeti mladi, da bodo razumeli, zakaj je danes tako kot je. Napisala sem Vam že, da sem tudi zgodovinarica, da nam na FF niso o teh stvareh prav nič povedali, trobili so samo v »rdeči rog«. Prosim in pričakujem kot državljanka in davkoplačevalka, da boste zdaj več storili na tem področju in mlade seznanjali o naši polpretekli zgodovini, ne zaradi maščevanje, zaradi resnice, ki osvobaja. (dm; 3 pisma)

V medijih me je presenetil vihar po objavi pogovora z zgodovinarjem Dežmanom o zločinih, ki so se dogodili na ozemlju Republike Slovenije. Posebej izstopa javno pismo predsednika ZZB za vrednote NOV, Turnška. Ker sem imel srečo, da sem tiste grozne čase preživel, imam o dogajanju zelo konkretne spomine. K aktualni " aferi " pa bom rekel le tole: Kar je pripovedoval gospod Dežman, me je silno presenetilo: Prvič sem v javnosti – in to v osrednjem mediju – s strani verodostojnega strokovnjaka slišal navedbe in pripombe, ki so bile v preteklosti izrečene kvečjemu po tihem in na skrivaj. Pač ni bilo "koristno" o teh rečeh tako odkrito govoriti. Ker je TVS pogovor objavila, imam upanje, da bomo končno dočakali osamosvojitve od propadlega režima in obremenjujoče preteklosti, in da bo docela uveljavljena svoboda javne besede. (AL)

Ostro nasprotujem proti pogromu Tita Turnška na gospoda Jožeta Možino, ki je imel intervju z gospodom Jožetom Dežmanom. Resnica je neizprosna in se je ne da zатуškati s protestnimi notami nekega društva. To je preživeto in je palilo v bivšem komunističnem režimu. Ljudje niso več slepi in gluhi. Moj oče je bil partizan, pa zaradi tega ni bil prav nič ponosen, ker je vedel koliko smrti, laži in barabij so sproducirali "partizanski revolucionarji." Poskrbite za to, da bo poročanje na javnih medijih, ki jih vsi plačujemo uravnoteženo (kar še malo ni). Na RTV so ostali družbeno-politični delavci in njihovi potomci, z redkimi izjemami. Ostro protestiram da bi utišali pot do resnice na medijih. (mk) Ne ustavljate različnosti, ne ustavljajte resnice! (MM) Samo RESNICA lahko vodi do sprave. (PŽ)

Pisane palete različnih stališč so dobrodošle, saj smo si prav v različnostih najbolj enaki in pod skupnim imenovalcem le teh, lahko dobimo dobre rezultate.

Zato tokrat stopam v bran gospodu Jožetu Možini v Intervjuju, ki ga je opravil z g.Jožetom Dežmanom. Menim, da prihaja z nasprotne (leve) strani val nervoze predvsem zato, ker nimajo ustrezne argumentacije. Tudi najavljen shod proti RTV SLO v Kopru je klic iz nemoči in bo prinesel dobiček le oštirjem in avtobusnim prevoznikom. Narodu zagotovo nič. Prav je, da ima gospod Jože Možina oddaje, ki govorijo o zgodovini, ki je bila vsa povojna leta utišana. Sam sodelujem tako na proslavah, ki jih organizira ZB NOB in tudi na prireditvah z drugačnimi vsebinami.

Vsi, ki so kritični do g.Možine in g. Dežmana, naj stopijo v javnost in argumentirajo drugačna stališča. Obglavljanje (beri odstavljanje) novinarjev, kot se slišijo zahteve iz vrst borčevskih organizacij za g. Možino, sodi v srednji vek in prepričan sem, da RTV SLO ne bo šla toliko korakov nazaj. V omenjeni oddaji smo pač slišali stvari in mnenja gospoda Dežmana, v neki drugi oddaji bomo pač slišali mnenja in stvari nekoga drugega. In v takšnem bomo bogatejši v znanjih in spoznanjih.(mr)

Sem redna gledalka oddaje Intervju, ki jo vodi Jože Možina, želela bi vam izraziti zadovoljstvo nad to oddajo na RTV SLO. (jm)

PLUS: odziv odgovorne urednice IP, odgovor generalnega direktorja, izjava za javnost J. Dežmana, odprto pismo J. Pirjevca in B. Repeta

POZIVI GLEDE RTV IN J. MOŽINE (30. IN 31. 7.)

Z zaskrbljenostjo, človeško in kolegialno občutljivostjo spremljam stampedo pogromov nad dr.Jožetom Možino in njegovim intervjuvancem Dežmanom. Gre za hud napad na novinarsko neodvisnost, za napad na programsko neodvisnost RTVSLO in za neutemeljen, neargumentiran napad na RESNICO. Ob tem se mi zdi nenavadno in neprimerno, da naslovljenci niste zmogli toliko profesionalne drže, da bi pred lažmi in diskvalifikacijami zavarovali svojega kolega in sodelavca. To se mi zdi še posebej sramotno.

Kljub temu upam, da boste imenovani zbrali toliko poguma in odločno zavrnilo poskuse obračunavanj in napadov na dr.Jožeta Možino. Doktor pišem zato, ker je doktor zgodovinskih znanosti, ki se je z resnico o revoluciji v NOB strokovno znanstveno ukvarjal. Gospo Ilinko Todorovski pa prosim za pismeno stališče o teh dogajanjih. (VV)

Izrekam vso podporo gospodu Možini, ki nam s svojimi oddajami odstira resnico in obsojam vse napade nanj in na zahtevo, da se resnica utiša. Vse zgoraj naslovljene pozivam in prosim, da zastavijo svojo besedo in odgovornost, da javna RTV služi resnici in samo resnici, ne pa prikriivanju in zatajevanju. Ne postanite (ostajajte) figov list za nečednosti laži, prevar. Borite se za pravico informiranja vseh, za demokracijo in predvsem resnico. Vaša vest in Bog naj vam pomagata na tej poti. (JJ)

Vsi zdravo umni na RTV! Dr. Jože Možina ima našo 100% podporo! Dežman z dejstvo razkriva tiste najbolj trdovratne mite in tabuje bivšega režima. Pravico imamo vedeti resnico! Da brat nikoli več ne bi klal brata, zaradi ene bedne ideologije, ki se ji reče komunizem. Ustrahovanje drugače mislečih, kako tipično za komunistične likvidatorje! Pobili so več Slovencev kot okupator, vse po pisnih navodilih KPJ, pobili so jih več po vojni kot med njo, pobili so jih več neoboroženih kot oboroženih. Dovolj dolgo smo bili prisiljeni slaviti titoizem! Zaščitite vašega profesionalnega novinarja pred zvezo norcev! (mk)

Splošno znano je že, da se nad g.Možino izvaja pogrom, ko niti novinarski kolegi ne stopijo na stran Možine, ko vodje ne zaščitijo delavca saj menda vsak delavec dela v soglasju s predpostavljenim, ko vodstvo RTV javno ne obsodi prispelega pisma od g.Tita Turnška. Vse to občutimo gledalci in poslušalci - neukrepanje. (fr)

Ostro protestiram proti nameri državne televizije, da se znebi enega redkih novinarjev, ki odkriva zamolčane resnice o polpretekli zgodovini v oddajah Intervju in Pričevalci! (sj)
Po tej poti želim dati podporo g. Možini za njegove odlične oddaje. Pričakujem jih tudi v bodoče. Sem pa neprijetno presenečen nad medlim odzivom na grožnje ZZB (Kaj to sploh je, saj bi majski borec 1945 bil danes star 91 let!!!! Koliko je še živih borcev?) in ne odzivom Varuhinje , ter obrambo novinarja za kakovostno oddajo, deležno napadov na osnovi laži in potvarjanja dejstev! RTV je javna, prisilno plačljiva TV. Zato mora biti odprta za vse. (mz)

Nimamo uradnega krivca za vse vojne in poveljne poboje, imamo pa "krivca", ki to resnico pove na javni RTV. Prav bi bilo, da vaše ljudi (g. Možina) zaščitite pred pogromom. (ka)
V zvezi s pogromom nad dr. Jožetom Možino in njegovim intervjuvancem dr. Dežmanom ostro protestiram in zahtevam, da zaščitite novinarsko ter programsko neodvisnost in s tem pustite prosto pot do resnice. (av)
Podpiram delo g. Jožeta Možina in njegove prispevke. RTV Slovenija je hiša, ki se financira od vseh nas, ki smo prav zaradi tega upravičeni spoznati resnico. Protestiram proti temu, da se izvaja pogrom proti tistim, ki si zanjo prizadevajo. (mk)
Kot Vas placnik zahtevam, da se opravičite novinarju Jozetu Možini in zgodovinarju Jožetu Možini. Resnica je ena sama. Ni nobenih pol resnic ali resnic posameznikov. Kar sta povedala, je resnica, kar kazejo vsi mucenci. Ki so jih ubili samo zaradi neke zablode-ideologije. Da ste dopustili pogrom, je sarmota in se ena kaplja vec, ki bo kmalu vodo zlila cez rob, ko bomo zahtevali, da Vas ne bomo vec placevali. Ce ste ze tako privilegirani, da ste prisesani na drzavni denar, morate iz tega narediti vsaj nekaj dobrega. Z veliko mocjo pride velika odgovornost. In to rtv slo ima. Ne zlorablajte je. Ne uklanjajte se zablodelim posameznikom, ki napdajo vse, ki povedo resnico. Samo resnica nas bo osvobodila. Noben denar, noben clovek, nobena moc. Delati morate za resnico pa ceprav bo velikokrat tezko. Mislim, da mi ni potrebno navajati, kdo vse se je z lazmi spravil nad vasega novinarja. (rb)

Skrajno sem začuden nad Vašim ravnanjem, ker ne zaščitite svojega kolega dr. Jožeta Možine pred skrajno primitivnimi in neciviliziranimi napadi predsednika "zveze borcev" Turnška. Gre za minimalne profesionalne in človeške standarde in računam, da boste, čeprav pozno, temu primerno odreagirali. Zgodovina nikomur ne oprošča, v kolikor dr. Možine ne zaščitite, tudi Vam ne bo. (aš)

Napad borčevske organizacije ZZB in drugih sorodnih organizacij in posameznikov na svobodo govora in pravico do resnice, ki se jo trudi zagotavljati RTVSLO, je nesprejemljiva.
Delo novinarja Jožeta Možine je poslednji dokaz pluralnosti v vaši organizaciji in gramček protiuteži skrajnemu levemu prepričanju znotraj nacionalne RTV organizacije. Napad nanj je napad na svobodo govora, ki se mu je dolžna vaša orgnazacija z vsemi močmi upreti v imenu vseh državljanov RS. (UM)

Zaradi zgroženosti nad ravnanjem televizije, ki jo plačujem, ostajam ob dogajanju okrog primitivizma, ki ga zganja šef ljubiteljev vase strmoglavljenega družbenega eksperimenta, brez pravih besed. Kako more direktor javno privilegiranega medija ostati tako mlačen, da ne zaščiti svojega novinarja, ki želi biti raziskujoč in objektiven? Zakaj ni pošten do svojega raziskovalca, ki je pri iskanju zgodovinskih tragičnih prič preteklega žalostnega časa objektiven, objektiven tudi pri iskanju in objavljanju znanstvenih raziskav, KI TEMELJIJO NA VSEM DOSTOPNIH VIRIH? RESNIČNOT teh virov je potrdila

znanstvena stroka! Jaz bi gospoda, ki v javnosti in na veselicah ponavlja svojo preživelo mantro o belih in rdečih, raje prizanesljivo napolnil na zgodovino in zgodovinarje in naj obračunava z njimi, ne pa s pisci in novinarji, ki te VIRE berejo in objavijo. Naj se prepira na način preverjene modrosti, ad rem in ne ad hominem! Zakaj direktor hiše ne zaščiti svojega delavca? Služi javni (?) informativni servis državi ali državljanu? Je RTV privatna, strankarska ali ugrabljena? Zakaj takšna izmuzljivost in servilnost aktualnemu meinstremu? Ali niso fakti močnejša resnica, kot pa neko tiščanje voza nazaj v pravljicarstvo? Samo zato, da se ohranjajo stolčki in samopromocija? Ali se g. direktor, varuhinja in urednica boji tega gospoda gromovnika (mimogrede, ki je pri mnogih že zapravljal diplomatsko kredibilnost in izgubil (?) sredstva za zaščito edine države, ki je varuhinja moje domovine)? Vam bo kdo potrkal na vrata ali pozvonil in se bojite le-teh? Lahko sami na podlagi lastne vesti izstopite in političnega vazalstva? In ugotovite, da sta resnica in pravičnost več kot položaj! (fs)

Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji. Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica.

V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev. Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi. V tem duhu podajam predlog o vsebinski razširitvi oddaje Studio City. Uredništvo in vodenje naj si tedensko izmenjujeta sedanji (levi) in novi (desni) urednik ali urednica. Tako bodo doslej diskriminirane gledalke in gledalci deležni pravičnega deleža medijskega termina, nihče se ne bo mogel upravičeno pritoževati, da se prikazuje le interpretacije ene strani, povrhu pa bodo oddajo spremljali vsi.

Za višjo gledanost kot enega prvih gostov prenovljenega Studia City predlagam gospoda Jožeta Možino, ki bo h gledanju te sicer mladinske oddaje gotovo pritegnil tudi mnogo starejših gledalk in gledalcev. Najlepša hvala za razmislek o mojem predlogu, vašega odgovora se vnaprej veselim.

v nadaljevanju izrekam pohvalo novinarju dr. Jožetu Možini za izveden intervju z dr. Jožetom Dežmanom. Vesela sem, da javni zavod RTV Slovenija, ki mora delati v dobro vseh, gledalcem ponuja vsebine, ki odstirajo pogled na polpreteklo zgodovino, nas soočajo z resnico in z našo preteklostjo. Številne pohvale kot tudi kritike izvedenega intervjuja kažejo na to, da smo do teh vsebin še vedno zelo občutljivi in, da nas tako ali drugače nagovorijo. Kot predstavnica srednje generacije, ki je v šoli poslušala en vidik zgodovine, doma in med prijatelji pa smo se pogovarjali tudi o zamolčani zgodovini, ki ni bil po volji tedanji oblasti, želim izvedeti resnico. Od javnega zavoda zato pričakujem in si želim, da bo polpretekli zgodovini, ki nas Slovence očitno še vedno močno deli, še naprej posvečal potrebno pozornost s posredovanjem kvalitetnih in poučnih oddaj ter novinarjem, ki se lotevajo teh tem, zagotovil nemoteno opravljanje dela.

Moja podpora gre dr. Možini, ki pripravlja izjemne oddaje, in dr. Dežmanu, ki je odličen poznavalec zgodovine, aktualni oblasti in zvezi borcev pa nista po volji.

Danes, ko bo v Kopru potekal protest v zvezi z intervjujem kolega dr. Jožeta Možina, bi mu rad na takšen način izrekel podporo.

Intervju z dr. Jožetom Dežmanom sem si natančno ogledal (te teme me zanimajo in jih spremljam) in v njem nisem zasledil nič takšnega, kar ne bi bilo že povedano in zapisano v strokovni literaturi, implementirano v slovensko zakonodajo in sodno prakso (Zakon o popravni krivic, Zakon o prikritih vojnih grobiščih in pokopu žrtev, uspele sodne revizije

nedemokratičnih pravnih postopkov) ali obeleženo s strani najvišjih predstavnikov države (zlasti predsednika Boruta Pahorja, ki si zelo prizadeva za spravo). Lahko bi diskutirali o Dežmanovem načinu podajanja snovi in javnem izražanju mnenj o dveh znanih profesorjih zgodovine, a osebni pogled in način interpretacije sta lastna prav žanru avtorskega intervjuja. Ob tem pa je bilo očitno, da je kolega Možina gosta izjemno profesionalno usmerjal in na nek način "blažil" ostrino misli v oddaji.

Danes vemo, da zgodba druge svetovne vojne in časa po njej ni enoznačna, civilizacijsko in humano bi bilo, da bi se spominjali žrtev vseh režimov, tudi komunizma. Da so te žrtve dobile svoje mesto v zgodovinskem spominu, da smo simbolno zagledali njihov obraz in zaslišali njihov glas, pa ima velike zasluge prav kolega Možina. S svojim delom že desetletja odpira tragične teme naše polpretekle zgodovine, širi prostor svobode in prispeva k demokratizaciji naše družbe. Z znanstveni delom - doktoratom - pa je postal tudi eden osrednjih slovenskih strokovnjakov za to zgodovinsko obdobje.

Po mojem mnenju je bil odmev javnosti in zainteresiranih skupin na oddajo pretiran in brez vsakršnih vsebinskih strokovnih zgodovinskih (proti)argumentov, očitki so bili posplošeni in na izrazito nizki osebni ravni. Verjamem, da je RTV Slovenija prostor dialoga in prostor svobode, zato bo znala to jasno predstaviti javnosti in zaščititi dr. Jožeta Možina. Nenazadnje - danes v Kopru ne protestirajo samo proti kolegu Možinu in konkretni oddaji, ampak proti RTV Slovenija. To pa je stvar, ki je žaljiva do celotnega zavoda, naših programov in ustvarjalcev; zato ti dogodki zahtevajo še prav poseben premislek in odziv vodstva RTV Slovenija.

Na koncu naj poudarim, da v moji družini ni bilo ne partizanov ne domobrancev, družino moje mame so nemški okupatorji iz Obsotelja izgnali v nemško delovno taborišče. Na eni strani sta bili obe družini mojih staršev zelo verni, na drugi pa je bil moj stric prof. dr. Adolf Bibič, s katerim sem bil zelo povezan, svetovno priznani profesor, politolog in tudi član CK-ja. Nihče od nas torej ni nepopisan list in vsak je zrasel v lastnem vrednostnem sistemu, a elementarna zgodovinsko poštenost in sočutje z vsemi žrtvami bi morala biti skupna prav vsem.

Z lepimi pozdravi! Andrej Doblehar

PROTEST PROTI NAPADOM NA UGLEDNA ZGODOVINARJA

IZJAVA ZA JAVNOST

Slovensko zgodovinsko društvo za novejšo in sodobno zgodovino z veliko zaskrbljenostjo spremlja zadnje dogodke in napade po intervjuju na Televiziji Slovenija, ki ga je zgodovinar in novinar dr. Jože Možina opravil s svojim starejšim zgodovinarskim kolegom dr. Jožetom Dežmanom.

Med intervjujem na javni televiziji je dr. Jože Dežman izpostavil veliko dejstev, ki so v zgodovinski stroki pravzaprav že dolgo znana. Objavljena so bila v več knjigah, zbornikih in znanstvenih prispevkih, o njih se je razpravljalo tudi na posvetih in simpozijih doma ter v tujini. Intervjuvanec torej ni povedal nič presenetljivo novega. Zato člane našega društva še posebej čudi, od kod izvirajo tak gnev in napadi nanj ter na voditelja oddaje. Končno nobena od kritik, niti iz strokovnih krogov, ne problematizira prav nobenega izpostavljenega zgodovinskega dejstva, ampak zgolj a priori nasprotuje, da se o tem govori. Časi, ko bi zgodovinska dejstva lahko prikrojevali ali prikrivali, so zanesljivo minili. Intervju z dr.

Dežmanom zato pozdravljamo kot seznanitev širše javnosti z zgodovinskim dogajanjem med in po drugi svetovni vojni, hkrati tudi kot povabilo k soočanju različnih mnenj, ne pa izključevanju in osebnim diskvalifikacijam.

Motijo nas strogo ideološki zastavljeni ugovori in podtikanja, ne da bi njihovi avtorji intervjuvancu ali novinarju karkoli konkretnega očitali oz. mu poskušali argumentirano ugovarjati. Izpostavljamo, da sta tako dr. Dežman kot dr. Možina dragocena raziskovalca slovenske novejšje zgodovine s pomembnim poudarkom, da njuno delo ni vezano ali kakorkoli obremenjeno s privilegiranimi položaji. Vsak na svoj način ga jemljeta kot poslanstvo, kar zaradi resnicoljubnosti in poguma prinaša številne ovire in neosnovane napade, kot smo jim priča tudi sedaj.

Tako smo v nekaterih slovenskih medijih in pri posameznikih zasledili zaskrbljujoč diskurz o med- in povojnih pobojih, o katerih so se ne nazadnje že izrekla tudi slovenska sodišča. Šlo je za zločin brez primere v narodni zgodovini, ki ga je mlada slovenska država vendarle začela popravljati. Zato nas še toliko bolj preseneča zdrs na moralni lestvici, kakršnega so si nekateri privoščili tudi ob komentiranju tega intervjuja.

dr. Renato Podbersič, predsednik in zastopnik Slovenskega zgodovinskega društva za novejšo in sodobno zgodovino

Spoštovani direktor, Spoštovana varuhinja, Spoštovani uredniki, Spoštovani svet, Zahvaljujem se vam za odlične intervjuje gospoda Jožeta Možine z različnimi gosti na vaši televiziji. Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica.

V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev. Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi. V tem duhu podajam predlog o vsebinski razširitvi oddaje Studio City. Uredništvo in vodenje naj si tedensko izmenjujeta sedanji (levi) in novi (desni) urednik ali urednica. Tako bodo doslej diskriminirane gledalke in gledalci deležni pravičnega deleža medijskega termina, nihče se ne bo mogel upravičeno pritoževati, da se prikazuje le interpretacije ene strani, povrhu pa bodo oddajo spremljali vsi. Za višjo gledanost kot enega prvih gostov prenovljenega Studia City predlagam gospoda Jožeta Možino, ki bo h gledanju te sicer mladinske oddaje gotovo pritegnil tudi mnogo starejših gledalk in gledalcev. Najlepša hvala za razmislek o mojem predlogu, vašega odgovora se vnaprej veselim.

Lep pozdrav, MČ

Moja podpora gre dr. Možini, ki pripravlja izjemne oddaje, in dr. Dežmanu, ki je odličen poznavalec zgodovine, a aktualni oblasti in zvezi borcev nista po volji. N

Kot prisiljen plačnik vašega obveznega RTV prispevka, Z zaskrbljenostjo, človeško in kolegialno občutljivostjo spremljam stampedo pogromov nad dr. Jožetom Možino in njegovim intervjuvancem Dežmanom. Gre za hud napad na novinarsko neodvisnost, za napad na programsko neodvisnost RTV SLO in za neutemeljen, neargumentiran napad na resnico. Ob tem se mi zdi nenavadno in neprimerno, da naslovljenci niste zmogli toliko profesionalne drže, da bi pred lažmi in diskvalifikacijami zavarovali svojega kolega in sodelavca. To se mi zdi še posebej sramotno.

Ker pa jaz, niti vi, niste strokovnjaki za zgodovino še manj pa Tit Turnšek vam predlagam da si preberete: **Znanstveno poročilo KLJUČNE ZNAČILNOSTI SLOVENSKE POLITIKE V LETIH 1929 – 1955** na tej povezavi:

http://www.sistory.si/cdn/publikacije/1-1000/794/Kljucne_znacilnosti_slovenske_politike_v_letih_1929-1955

Poročilo je izdal Inštitut za novejšo zgodovino v Ljubljani 1995 leta žal le v 1000 izvodih in je delo 11 eminentnih slovenskih zgodovinarjev.

Obvezno si to preberite, da vam bo jasno kaj se je dogajalo v teh letih, da si ne boste nikoli več dovolili potvarjati zgodovine, Turnšku in podobnim. Lep pozdrav !

JR

podpora dr. Možini

Spoštovana, pišem vam v imenu 32 ljudi, ki podpiramo dr. Jožeta Možina in njegovo delo na RTV SLO. Enaka podpora velja za dr. Jožeta Dežmana.

Prosim pa vas, da naj nekdo od kritikov na izjave Dežmana, pove, kaj je povedal narobe, katere njegove izjave ne držijo in kaj in za koga so bile izrečene žalitve? Če ste kritični in raziskovalni novinarji to ne bo težko delo. Naredite javno oddajo o tem z različnimi gosti. Naj se enkrat iskristalizira resnica druge svetovne vojne. Tudi mi ne vemo:

- kaj se je dogajalo 26. 04. 1941 (in ne 27. 04. 1941) v vili pod Rožnikom v Ljubljani?
- kako so komunisti leta 1941 v Ljubljani in drugje v Sloveniji praznovali prvi maj?
- zakaj in od koga je bilo v jeseni leta 1941 v Ljubljani pobitih več deset civilistov?
- kje in zakaj so se pojavile prve vaške straže?
- kaj se je dogajalo 22. julija 1941 na Rašici and Ljubljano?
- in še številna druga ne razčiščena vprašanja.

pa lep pozdrav

JT

Spoštovani direktor, spoštovana varuhinja, spoštovana urednica!

Zahvaljujem se vam za odličen intervju dr. Jožeta Možine z zgodovinarjem gospodom Jožetom Dežmanom na vaši televiziji in obsojam pritiske s strani Zveze borcev NOB na RTV! Dr. Možini izrekam podporo pri njegovemu delu in se veselim njegovih naslednjih oddaj.

Lep pozdrav,

CE

Spoštovani, s tem elektronskim sporočilom izrazam podporo novinarskemu kolegu dr. Jožetu Možini za njegov doprinos k zgodovinskemu spominu na neke case, ki so mnogim ljudem povzročili veliko trpljenja. Resnica je včasih tudi boleča in neprijetna. Vendar pa je nujno, da Slovenci poznamo zgodovino svojega naroda. Osebno zavracam trditve, da dr. Možina ni profesionalen in je pristranski. Cudi me, da se sploh razmišlja o ukinitvi oddaje. Zdi se mi tudi krivično, da si nekateri jemljejo pravico groziti tako javnemu zavodu RTV, kakor tudi dr. Možina osebno. Verjamem, da niste strahopetni in boste razmislili tudi o tovrstnih mnenjih, kot je moje. Želim vam veliko uspehov pri vašem delu. Tudi v zadovoljstvo naših gledalcev s svojim odnosom do preiskovalnega novinarstva. Tanja Glogovčan, univ. dipl. novinarka

Pozdravljeni,

glede na populistične odzive posameznikov, ki mislijo, da so nekaj več in imajo večjo moč odločanja, vam želim posredovati svoje mnenje, kot gledalke RTV Slovenije in tudi plačnice RTV naročnice.

Enostavno protestiram, da bi upoštevali zahteve Tita Turnška o ukinitvi oddaj, ki jih pripravlja Jože Možina; nikakor ne ukinite njegovih intervjujev, ki so vsebinsko tako mogočni, da je vredno plačati

naročnino, da dobimo informacije o katerih se je v preteklosti le tiho govorilo. Podpiram delo zgodovinarja Jožeta Dežmana, ki nam je v zadnjem intervjuju pokazal zgodovino, ki nam ni v ponos! Ne dovolite, da ponovno zmaga enoumje iz preteklosti!

Vam lahko zaupamo, da boste zagovarjali poslušalce in gledalce? Vam lahko verjamemo, da ste varuhinja vseh gledalcev, ali le prestrašena uslužbenka RTVSLO?

Hvala za vaše zagovarjanje naših mnenj in zahtev,
lep pozdrav
PBT

»Kot placnik RTV naročnine in kot državljanka Slovenije zahtevam, da podprete dr. Jožeta Možina kot novinarja, ki je eden redkih postenih in resnicoljubnih novinarjev, ki se ni podredil diktatu pripadnikov bivšega komunističnega režima. Znano mi je, da ste tudi vi zvesta pripadnica bivšega režima, vendar ste glede na mesto, ki ga zasedate dolžna ravnati posteno. Dr. Jože Dežman je govoril samo resnico s katero se jasno ne morejo strinjati tisti, ki opravčujejo komunistične zločine. Raje se vprašajte kako je lahko 75 let po vojni toliko članov Zveze borcev. Po moji zaradi koristi. Zahtevam da g. Možino zascitite.«
MC

Kot veteran vojne za Slovenijo, Slovenec in demokrat, nasprotujem in protestiram proti gonji, kakršno sta zaradi nedeljskega intervjuja na nacionalni TV Sloveniji deležna novinar Možina in zgodovinar Dežman, brez da bi kdo argumentirano in dokazano zavrnil njune navedbe, izrečene v intervjuju.
Kot odgovorno osebo na nacionalni TV, ki jo s svojimi prispevki plačujemo vsi državljani Slovenije, vas pozivam, da storite vse, da bo to TV vseh državljanov Slovenije in ne le tistih, ki hočejo kolo demokracije zavreti nazaj in Slovenijo vrniti v totalitarne čase.

Ukinitve Intervjuja v nedeljo zvečer g. Jožeta Možine Vsebinske pritožbe: Glede na odziv direktorja RTV na pritožbo Turnška na Dežmanove izjave je upravičen strah, da želite oddajo ukiniti oziroma zamenjati voditelja.

Nikar ne storite tega, boste močno osiromašili širino in objektivnost pogledov!

Spoštovani direktor, Spoštovana varuhinja, Spoštovani uredniki, Spoštovani svet, Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji. Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica. V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev. Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi. V tem duhu podajam predlog o vsebinski razširitvi oddaje Studio City. Uredništvo in vodenje naj si tedensko izmenjujeta sedanji (levi) in novi (desni) urednik ali urednica. Tako bodo doslej diskriminirane gledalke in gledalci deležni pravičnega deleža medijskega termina, nihče se ne bo mogel upravičeno pritoževati, da se prikazuje le interpretacije ene strani, povrhu pa bodo oddajo spremljali vsi. Za višjo gledanost kot enega prvih gostov prenovljenega Studia City predlagam gospoda Jožeta Možina, ki bo h gledanju te sicer mladinske oddaje gotovo pritegnil tudi mnogo starejših gledalk in gledalcev.

Najlepša hvala za razmislek o mojem predlogu, vašega odgovora se vnaprej veselim.

Lep pozdrav,
LL

—
Spoštovani direktor, Spoštovana varuhinja, Spoštovani uredniki, Spoštovani svet,

Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji. Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica.

V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev.

Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi.

V tem duhu podajam predlog o vsebinski razširitvi oddaje Studio City. Uredništvo in vodenje naj si tedensko izmenjujeta sedanji (levi) in novi (desni) urednik ali urednica. Tako bodo doslej diskriminirane gledalke in gledalci deležni pravičnega deleža medijskega termina, nihče se ne bo mogel upravičeno pritoževati, da se prikazuje le interpretacije ene strani, povrhu pa bodo oddajo spremljali vsi. Za višjo gledanost kot enega prvih gostov prenovljenega Studia City predlagam gospoda Jožeta Možino, ki bo h gledanju te sicer mladinske oddaje gotovo pritegnil tudi mnogo starejših gledalk in gledalcev.

Najlepša hvala za razmislek o mojem predlogu, vašega odgovora se vnaprej veselim. Lep pozdrav,

AK

Iskrena hvala za prvovrsten intervju, ki ga je pripravil in vodil gospod Jože Možina z zgodovinarjem dr. Jožetom Dežmanom na vaši televiziji, ki jo **preko obvezne mesečne naročnine sofinanciram** tudi sam. Enako odlični so bili tudi drugi intervjuji gospoda Možine.

Kot mnogi moji somišljeniki, vam tudi jaz posredujem zame odlično idejo za večjo svetovno-nazorsko, politično in siceršnjo uravnoveženost vaše TV:

Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica.

V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev.

Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi.

*V tem duhu podajam predlog o vsebinski razširitvi oddaje Studio City. Uredništvo in vodenje naj si tedensko izmenjujeta sedanji (levi) in novi (desni) urednik ali urednica. Tako bodo doslej diskriminirane gledalke in gledalci deležni pravičnega deleža medijskega termina, nihče se ne bo mogel upravičeno pritoževati, da se prikazuje le interpretacije ene strani, povrhu pa bodo oddajo spremljali vsi. Za višjo gledanost kot enega prvih gostov prenovljenega Studia City predlagam **gospoda Jožeta Možino**, ki bo h gledanju te sicer mladinske oddaje gotovo pritegnil tudi mnogo starejših gledalk in gledalcev.*

Pričakujem vaš odgovor in se vam zanj vnaprej zahvaljujem.

Spoštovani,

Posredujem vam svoj »prispevek« k uravnoteženosti medijskega prostora na RTV Slovenija. Naj samo poudarim – samo resnica / dejstva so pot k pomiritvi in spravi. Sicer pa- resnica je kakor olje, zmeraj priplava na površino.

Lepo pozdravljeni, TB

Pozdravljeni,

Veseli me demokratizacija javnega medijskega prostora v Sloveniji. Vsa podpora oddajam Možine, ki pomagajo ostirati obe pkatih zgodovinskih dejstev.

Lep poletni pozdrav,

JAB

Spoštovani!

Prestregel sem vrsto žolčnih reakcij na pogovor Možina-Dežman v oddaji Pričevalci, celo z zahtevami po ukrepanju proti obema udeležencema pogovora, kar me je prisililo, da se vam oglasim s tem pismom. Nekdanji italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro je ob 50. obletnici kapitulacije Italije dejal, "da samo dosledno spoštovanje resnice je lahko stvarni temelj za renično pomiritev in spravo", pa da taka vizija "ne jemlje slave tistih, ki so se borili za svobodo, ter ne spreminja obsodbe vsakršne diktature". Italijanski razumnik Carlo Bo pa je k temu še dodal, "da se nikdar ne bo zgodilo, da bi moč resnice ugasnila. Vsak nasprotnik, sovražnik ali tekmečec mora prej ali slej spoznati, da obstajajo naravni zakoni, ki so večni, in ki urejajo življenje narodov. Do zdaj se še nikomur ni posrečilo, da bi se jim ognil".

Natanko to se dogaja sedaj tudi pri nas. Pol stoletja je bilo prepovedano govoriti ali pisati o revolucionarnih zločinih, a so z demokratizacijo in osamosvojitvijo Slovenije udarili na dan z vso močjo in spravili na zatožno klop predvsem njihove naročnike, pa tudi mnoge direktne izvrševalce. Ne navadne partizane, ki za ta grozodejstva večinoma niso niti vedeli, pač pa poveljujoče komuniste in njihove krvnike, ki so si s temi zločini umazali svoje roke in svojo vest.

Posamezni, predvsem mlajši pogumni in pokončni ljudje (zgodovinarji, novinarji, publicisti idr.), ki se lotevajo tega nevhvaležnega dela s človeškim dostojanstvom in zavezanostjo resnici, zaslužijo naše veliko spoštovanje. In eden med njimi je tudi g. Jože Možina, ki ga končno k odkrivanju resnice zavezuje tudi novinarski kodeks. Pozivi k linčanju teh ljudi in nosilci te histerije spadajo v čase, ki bi jih radi čimprej pozabili in delajo sramoto organizacijam, ki jih predstavljajo.

Tudi sam sem se dolgo časa iskal v tem strašansko zapletenem klobčiču okupacija-revolucija-narodnoosvobodilni boj-protirevolucija-kolaboracija

in se kot publicist zakopal v to problematiko ter prebral množico knjig, na stotine tekstov itn., iz česar je nastala moja nova knjiga z naslovom POHOD RESNICE IN PORAZ ZMAGOVALCEV, ki bo izšla v par tednih in ki prihaja ravno ob pravem času, ter vam rokopis prilagam v vednost v priponki. Dodajam tudi moj zanj tekst na to temo o kalvariji ravnokar opreminulega duhovnika Stanka Sivca, ki je že bil in še bo objavljen v kakih desetih pisnih in elektronskih medijih, tudi levo usmerjenih, in tudi veliko pove o strašnih povojnih časih. Preletite gradiva, ne bo vam žal. Je vsega kakih 5 ur branja. Meni je to delo pripomoglo, da sem sem postavil na trdna tla, in da znam braniti moja stališča. Mogoče bo tudi vam

pomagalo, da lažje presoimate vsebino osporavanega pogovora.

S spoštovanjem! M. Gregorič

S presenečenjem opazujem zelo očitno orkestriran napad na novinarja Jožeta Možina ter zgodovinarja dr. Jožeta Dežmana, zaradi intevjuja v nedeljo 22. julija. Gre za odličen prvovrsten intervju, zato je seveda povsem normalno, da ju boste zaščitili pred nerazumljivimi napadi.

Razlogov, zakaj je potrebno oddajo in oba odločno zaščititi, je več:

1. Gre za strokovno odlično napravljen intervju; tako s strani novinarja kot tudi intervjujanca; to lahko potrdim kot magister komunikologije.
Tudi nihče od nas ni zehal zraven, saj ni šlo za govorjenje zaradi govorjenja ampak izraz intelektualne erudicije, povezane z osebno dolgoletno izkušnjo in analizo; tudi s samokritiko intevjujanca in pričevanjem njegovega spreobrnjenja oz. ozdravljenja od diktature.
2. Pritegnil je veliko število gledalcev in mnogim razširil obzorje na osnovi zgodovinskih dejstev, kar je gotovo eno od poslanstev TV.
3. Temelji zgolj na zgodovinskih dejstvih in psihopatološki analizi ljudi, ki so bili vpleteni v zločine po drugi svetovni vojni v Sloveniji in psihopatologiji tedanje družbe z režimskimi zgodovinarji vred. Psihopatologija posameznikov in družbe, ki so jo le-ti vodili, je seveda dejstvo vseh diktatorskih režimov in zakaj to nebi veljalo tudi za Titovo Jugoslavijo. Ti režimi so vedno grajeni na truplih mase nedolžnih ljudi in tudi za Titovo Jugoslavijo dejstva kažejo isto.
4. Živimo v demokratični družbi, kjer naj bi vsak imel pravico do govorjenja resnice.
5. Ne razumem, kakša avtoriteta v javnosti je lahko neki vodja borcev, katerih režim je propadel in se izkazal za negativen, poguben in tragičen zgodovinski pojav. Človek bi pričakoval, da bodo občutili vsaj sram in se skrili pred ljudmi, ki so jih mučili, pobijali, ustražovali, manipulirali. V imenu koga pravzparav govorijo oz. za koga se imajo?
6. Nacionalna televizija nima nobenega razloga podpirati teh borcev; kvečjemu bi morala še kaj več povedati o njihovih dejanjih, prikritih ljudstvu. Mogoče bi to celo pospešilo gledanost in zaupanje v medij s strani gledalcev. Koga se vendar bojite?? Kdo je to strašno oko, ki vas gleda od nekje izza hrbta in pod vaše prste?
7. Sam napad in avtoritaren nastop borcev potrjuje ravno to, kar je bilo rečeno v intevjuju in postaja sam na sebi eno zgodovinsko dejstvo več, poleg navedenih v intevjuju. Borci paradoksalno sami s svojo reakcijo potrjujejo, kar zanikajo, z njimi pa vsi, ki z njimi v tem trenutku sodelujejo ali se jih bojijo.

Pričakujem torej vašo odločno zaščito obeh, sicer tudi sam ne bom imel več minimalnega zaupanja v vašo inštitucijo. Borcem pa priporočite branje Dostojevskega Zločin in kazen, potem naj se naprej oglašajo.

Njihovo srce ne bo našlo miru drugače, kot s priznanjem in kesanjem. To je antropološki zakon človeštva od začetka, ki se ga ne da prevarati.

Hudo je zidati debele zidove, da resnica nebi prišla noter, še bolj hudo pa je živeti znotraj takih zadušljivih bunkerjev brez svetlobe, ko veš da je zunaj čist zrak, po katerem hrepeniš. Vprašaj se, zaradi koga zidaš te zidove. Ali nisi svoboden človek?

p. MK

Spoštovani direktor, Spoštovana varuhinja, Spoštovani uredniki, Spoštovani svet,

Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji.

Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka.

Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica.

Veste, mi mladi želimo imeti razčiščeji pojem preteklosti. Sem eden rednih gledalcev, ki mi ni mar kako so moji starši in stari starši živeli.

Še več, želim, da se odprezgodovina ponovno in se jo postavi na prava tla, ker ta, ki smo se jo učili ni prava, pač pa zlagana! Laži nočemo in bi radi, da se takih ljudi,

ki so uživali v tem enostavno odstrani. Tudi tale tovariš z represijo nad vami, sploh ne bi smel delovati v takem gibanju, ki meji na hujskaštvo in povzpetništvo. Smo v času krize!

V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati

s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev.

Vemo kakšno gibanje in kako je začel nacizem pred drugo svetovno vojno . Kako je hitler na podlagi prav takšnih gibanj in laži ljudi spraval v neskončno gonjo! :zaradi nevarnosti, ki nam preti izumrtje naroda Vas milo prosim: Pustite Možino in njegovo delo, ker je njegovo delo dobro, kaj dobro odlično! Take prihodnosti nočemo!

Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi.

V tem duhu podajam predlog o vsebinski razširitvi oddaje Studio City.

Uredništvo in vodenje naj si tedensko izmenjujeta sedanji (levi) in novi (desni) urednik ali urednica.

Tako bodo doslej diskriminirane gledalke in gledalci deležni pravičnega deleža medijskega termina, nihče se ne bo mogel upravičeno pritoževati, da se prikazuje le interpretacije ene strani, povrhu pa bodo oddajo spremljali vsi. Za višjo gledanost kot enega prvih gostov prenovljenega Studia City predlagam gospoda Jožeta Možino, ki bo h gledanju te sicer mladinske oddaje gotovo pritegnil tudi mnogo starejših gledalk in gledalcev.

Najlepša hvala za razmislek o mojem predlogu

vašega odgovora se vnaprej veselim.

Lep pozdrav,

BL

Spoštovani direktor, Spoštovana varuhinja, Spoštovani uredniki, Spoštovani svet,

Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji. Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica.

V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev.

Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi.

V tem duhu podajam **predlog o vsebinski razširitvi oddaje Studio City**. Uredništvo in vodenje naj si tedensko izmenjujeta sedanji (levi) in novi (desni) urednik ali urednica. Tako bodo doslej diskriminirane gledalke in gledalci deležni pravičnega deleža medijskega termina, nihče se ne bo mogel upravičeno pritoževati, da se prikazuje le interpretacije ene strani, povrhu pa bodo oddajo spremljali vsi. Za višjo gledanost kot enega prvih gostov prenovljenega Studia City predlagam gospoda Jožeta Možino, ki bo h gledanju te sicer mladinske oddaje gotovo pritegnil tudi mnogo starejših gledalk in gledalcev.

Najlepša hvala za razmislek o mojem predlogu, vašega odgovora se vnaprej veselim.

Lep pozdrav,

Strinjam se z vsem povedanim v tem pismu. Želim si demokratično družbo.

Lep pozdrav VKŽ

Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji.

Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica.

V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev.

Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi.

Ob tem se posebej zahvaljujem g. Kaduncu, ki je v svojem odgovoru na neutemeljene kritike glede intervjuja. RTV ni in ne more biti odgovornaza mnenje gostov. V kolikor kdo od gostov zlorabi zaupanje ima prizadeti možnost se obrniti na sodišče. RTV to ni.

Lep pozdrav,
MP

Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji. Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica. V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev. Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi. V duhu zgoraj napisanega predlagam novo oddajo, npr. Javni mikrofoni, v kateri bi imeli strokovnjaki na posameznih področjih, ki imajo različna stališča o določenem vprašanju, možnost odgovarjati na vprašanja voditelja/voditeljice in gledalcev.. Udeleženci bi sedeli za okroglo mizo in bi se pogovarjali o neki konkretni temi, ki deli ljudi. Poskušali bi jo osvetliti z različnih zornih kotov, moderator pa bi povzel razpravo in podal ugotovitve. Gledala sem podobne oddaje na Francoski televiziji in so mi bile zelo všeč. Hvala za Vaš čas. Pozdrav, GK

Spoštovana varuhinja
Ilinka Todorovski

Zahvaljujem se vam za odličen intervju z gospodom Jožetom Možino na vaši televiziji. Kritično mišljenje in izražanje drugačnih mnenj, ki se udejanja skozi politične svoboščine, denimo svobodo govora in tiska, je pomemben mehanizem družbenega razvoja in napredka. Brez soočenja narobe s prav in laži z resnico, vselej izgubljata prav in resnica.

V svobodni družbi se večina strinja, da nosilci moči obojega ne smejo vsiljevati s prepovedmi vsebin ter z diskvalifikacijami, pregoni in odpuščanjem njihovih nosilcev.

Od vas zato pričakujem, da kot javna ustanova odigrate ključno vlogo pri osvetljevanju dogodkov z različnih zornih kotov in pri preseganju ideoloških zidov v naši družbi.

V tem duhu podajam predlog o vsebinski razširitvi oddaje Studio City. Uredništvo in vodenje naj si tedensko izmenjujeta sedanji (levi) in novi (desni) urednik ali urednica. Tako bodo doslej diskriminirane gledalke in gledalci deležni pravičnega deleža medijskega termina, nihče se ne bo mogel upravičeno pritoževati, da se prikazuje le interpretacije ene strani, povrhu pa bodo oddajo spremljali vsi. Za višjo gledanost kot enega prvih gostov prenovljenega Studia City predlagam gospoda Jožeta Možino, ki bo h gledanju te sicer mladinske oddaje gotovo pritegnil tudi mnogo starejših gledalk in gledalcev.

Najlepša hvala za razmislek o mojem predlogu, vašega odgovora se vnaprej veselim.

Lep pozdrav,
Spoštovani,

ne gledam veliko oddaj na vaši televiziji, a oddaja Intervju g. dr. Jožeta Možine z g. dr. Jožetom Dežmanom je bila ena od najboljših na vaši televiziji in tudi kar sta jih naredila eden in drugi.

Prispevek sem si ogledala kar trikrat, tudi zaradi izredno strnjenih misli in številnih informacij, ki so bile povedane.

V pričakovanju informativnih oddaj se vam zahvaljujem vas lepo pozdravljam,

BS

Spoštovani!

Upam, da ste sposobni in tudi boste zaščitili Jožeta Možina pri njegovem novinarskem delu, ko skrbi, da se ne bi država do konca podvrgla domači mafiji.

Prodiranje resnice je res boleče in dolgotrajno; toda le za nosilce laži in uživalce privilegijev. Delo g. Možine je en redkih garantov, da ne bo Slovenija še bolj podobna kakšni Transnistriji.

<https://www.youtube.com/watch?v=H0Zxvr2NjDA&t=145s>

Lep pozdrav,

BK

podpora g. Možini

Človek je to, kar je v življenju počel.

[https://sl.wikipedia.org/wiki/Antigona_\(Smole\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/Antigona_(Smole))

Podpora civiliziranosti

Spoštovana gospa Todorovski,

v imenu varuhov spomina na žrtve zla druge svetovne vojne in časa po njej pri nas, ki se povezujemo znotraj civilno-družbene pobude [Vseposvojitev](#), med katerimi deluje tudi dr. Jože Dežman, se na Vas obračam s pričakovanjem, da ob polemiki ob njegovem nedavnem intervjuju ne pozabite na civilizacijski dolg, ki ga ima naša generacija do več deset tisočih nedolžno pobitih Slovencev.

Še danes so jim kratene pravice do groba, spomina in dobrega imena, njihovi svojci tiho in prestrašeni trpijo. Nismo še dočakali pravnega ovrednotenja totalitarnega režima na Slovenskem. Namesto poglobljenega soočanja s preteklostjo in namesto vsestranskega truda za preseganje narodove totalitarne poškodovanosti raje še naprej podlegamo brezdušnim zagovornikom bivšega režima.

Za podporo delovanja izjemnih ljudi, kot sta dr. Jože Dežman in dr. Jože Možina so potrebni pogum, odločnost in trden značaj.

Naj Vam tega ne zmanjka.

S spoštovanjem,

RB

Presenečena in ogorčena spremljava z ženo nespodoben, domala sovražen odziv Zveze borcev in njenega predsednika na intervju dr. Jožeta Možine z dr. Jožetom Dežmanom v oddaji na TV Slovenija. Sva med Možinovimi Pričevalci, v njihov bran in bran avtorja sva se že nekajkrat oglasila in tudi to pot ne moreva mimo krivice, ki jo počno revolucionarji, njihovi nasledniki in somišljeniki.

Pričevalci odkrivajo izbrisano zgodovino, resnico o revoluciji in socializmu. Dežmanova pripoved je krona vseh teh pričevanj, je učna ura znanstvenika, ki utemeljuje resnico pričevalcev z dejstvi in natančno opredelitvijo posameznih pojmov, vzrokov in posledic tega našega polpreteklega dogajanja. Njegove trditve so aksiomi o revoluciji in socializmu. Njegovi resnici zgodovinska znanost ne more oporekati, saj dejstev ni mogoče več skriti, tudi enajsta pregrada tega ne zmore več.

Gospod Turnšek trdi, nezaslišano, da oddaja presega mejo dostojnega, naj bi bila torej resnica o dejstvih nespodobna. Zakaj le? Nasprotno: dejanja, ki so ta dejstva povzročila so bila zločin in resna zgodovinska stroka se jim ne more izogniti.

Gospod Turnšek mimogrede namigne, da bi bilo prav ukiniti oddajo Pričevalci, odpraviti pričevanja o zamolčani resnici in ohranjati pravljico o osvobajanju! Ta pravljica nas hromi že več kot 70 let, zato je

vendar že čas, da se spravimo z resnico! Najmanj, kar pa je dolžnost slehernika v naši družbi, da je ne skrivamo, ampak vsak po svojih močeh prispevamo, da pride na dan.

Vaš prispevek k odkrivanju resnice je lahko velik in zelo pomemben. Varujete pravice gledalcev in poslušalcev, te zahtevajo enakopravno obravnavo, v našem primeru zgodovinskih dejstev ene in druge strani. Na vas se obračava s prošnjo, da ubranite oddajo in se zoperstavite enoumju, ki omejuje človekovo svobodo in njegove pravice.

Popolnoma nerazumno in »nespodobno« za današnji čas je napad Zveze borcev na RTV Slovenija, gospoda Dežmana in Možino. Edina prava in sprejemljiva rešitev je spopad z dejstvi in trditvami, ki jih odkriva in posreduje gospod Dežman. Danes ne sme veljati več pravilo, da z blatenjem avtorja, lahko razvrednotiš njegove trditve. Še manj, da je beseda o zločinu večji prestopok od samega zločina! Prijazen pozdrav! K in AU

Z zaskrbljenostjo, človeško in kolegialno občutljivostjo spremljam stampedo pogromov nad dr. Jožetom Možino in njegovim intervjuvancem Dežmanom. Gre za hud napad na novinarsko neodvisnost, za napad na programsko neodvisnost RTV SLO in za neutemeljen, neargumentiran napad na resnico. Ob tem se mi zdi nenavadno in neprimerno, da naslovljenci niste zmogli toliko profesionalne drže, da bi pred lažmi in diskvalifikacijami zavarovali svojega kolega in sodelavca. To se mi zdi še posebej sramotno,» POVSEM PODPIRAM GOSPODA VASLETA IN SE POPOLNOMA PRIDRUŽIJEM NJEGOVEMU MNENJU IN STALISCU!
SM

Podpiram g. Jožeta Možino - menim, da je eden izmed boljših novinarjev RTV Slovenija. Njegovi nedeljski intervjuji so vsebinsko zanimivi in me vedno pritegnejo. Hvala Vam, ker omogočate raznolikost tem v oddaji Intervju.

Lepo Vas pozdravljam in Vam želim vse dobro.

Spoštovani,

od javnega servisa RTV Slovenija kot uporabnik pričakujem uravnoteženo osvetlitev vseh zgodovinskih dejstev in aktualnih političnih dogajanj. Predvsem na medvojno in povojno obdobje so pogledi pri nas deljeni, zato mislim, da je oddaja Pričevalci bistven element pluralnosti vidikov. Napadi, ki jih g. Možina doživlja zaradi te oddaje, pa so samo dokaz, kako je ta oddaja potrebna in pričakujem, da jim ne boste podlegli.

Lep pozdrav,
ČS

Spoštovani!

Ob napadih g. Tita Turnška na g. Jožeta Možino zaradi intervjuja z g. Jožetom Dežmanom sporočava, da sva povsem na strani vašega novinarja g. Jožeta Možine, ki je visoko profesionalno vodil in speljal omenjeni intervju.

Prosiva, da mu sporočite, da mu za ta intervju čestitava in si želiva še več podobnih in kakovostnih oddaj.

Upava, da znate stopiti na stran svojemu kolegu in ga ob podobnih napadih primerno zaščitite.

Iz beograjskega arhiva prihajajo v Slovenijo dokumenti, ki potrjujejo dejstva o katerih govori g. Jože Dežman.

J in MP

Ostro protestiram, da vodstvo RTVSLO, konkretno g. Kadunc ne zaščiti svojega novinarja dr. Jožeta Možino, ki korektno in profesionalno opravlja svoje delo. Popolnoma se strinjamm z g. dr. Jožetom Dežmanom, ki je zapisal:

"Če bo nacionalna televizija podlegla diktatu komunističnih veteranov in politike, bo to njen dokončni zaton, gledalci se bodo še bolj z državljansko nepokorščino otesli RTV-naročnine. Nevarno je, da bo

RTV šla tja, od koder je prišla. Prav letos Televizija Slovenija obhaja 60 let. To je priložnost, da bi se nacionalna televizija demokratične Slovenije poslovila od časov, ko je bila nacionalna komunistična televizija. Ali bi bilo morda preveč, če bi opravili raziskavo, kako je novi razred obvladoval medij. Koliko direktorjev, urednikov, novinarjev, režiserjev ipd. je bilo nekomunistov? Katere vsebine so bile prepovedane, katere favorizirane? Verjetno vse zanima, kako je potekala tranzicija v javni zavod, ki naj ga (ex, post ali neo) komunisti ne bi več obvladovali.”

Kot veteran slovenske vojene za samostojno in demokratično Slovenijo zahtevam, da vodstvo RTVSLO odločno zavrne poskuse T. Turnška in zveze borcev po vpivanju na uredniško politiko RTVSLO in zaščiti svoje novinarje, še zlasti imam v mislih g. dr. Jožeta Možina in dr. Rosvito Pesek.

S spoštovanjem,
FK

Spoštovani,

> redno spremljam oddajo Pričevalci, ki je ODLIČNO!!!! vodi dr. Jože Možina, doktor zgodovinskih znanosti. Oddajo pohvalijo in z navdušenjem gledajo tudi številni moji sorodniki, prijatelji in znanci, pa ne le enkrat, tudi ponovitve. Te dni pa smo priča v medijih kritikam te oddaje in voditelja, dr. Možine, ki je odlično opravil intervju z dr. Dežmanom. Prosim Vas, da to ustavite javno in dovolite, da končno zavlada demokratični dialog z javnostjo tudi na javni RTV SLO.

Vse, o čemer je govoril dr. Dežman, so dokazljive, so podprte z argumenti. Tito je dokazano eden od največjih zločincev 20. stoletja in to je potrebno tudi jasno in glasno povedati. Komunistična totalitarna praksa se mora enkrat nehati tudi v Sloveniji. Pa še to bi povedala. Protestiram tudi proti takšnim oddajam, v katerih se Tita povelečuje, kot to počne Kordeš (odtis Tita na majci, s katero se sprehaja po DZ). Ne > morem razumeti, da to javna RTV SLO pa to pokaže v oddaji v udarnem terminu. Kako bi bilo, če bi kakšen poslanec v DZ prišel v majci z odtisom

kljukastega križa in javna RTV bi to pokazala? To je nedopustno!! Te dve stvari sta identični. V pričakovanju, da boste čimprej javnosti sporočili, da se s takšnimi kot je Tit Turnšek in vsi sopodpisani v zadevi intervju dr. Jožeta Možine

> z dr. Jožetom Dežmanom z njim ne strinjate in podpirate demokratični in

> argumentirani dialog različno mislečih Vas lepo pozdravljam, DM

Sproti bom odgovoril tudi na morebitne nove odzive, predvsem pritožbe. Kot omenjeno, bom glede napadov predsednika ZB in političnih pritiskov SD ter odzivov nanje, za zaščito svoje novinarske in osebne integritete napisal posebno sporočilo, ki bo namenjeno tudi širši javnosti.

Lep pozdrav,

Dr. Jože Možina

avtor Pričevalcev, voditelj oddaje Intervju

 RTV SLO | **Televizija Slovenija**

Kolodvorska 2, 1550 Ljubljana, Slovenija

tel: + 386 (0)1 475 2177

<https://www.rtvlo.si/pricevalci/>

<http://4d.rtvlo.si/arhiv/intervju-tv/174495161>

STATISTIKA

	JULIJ 2018	JUNIJ 2018	JULIJ 2017
TELEVIZIJA SLOVENIJA			
Skupaj	88	60	46
Informativni program	62	30	29
Kulturni in umetniški program	4	6	6
Razvedrilni program	1	0	2
Športni program	9	15	3
Program plus	1	5	2
Ostalo	11	4	4
RADIO SLOVENIJA			
Skupaj	4	10	12
Radio Prvi	2	5	9
Val 202	2	5	3
Program Ars	0	0	0
Ostalo	0	0	0
REGIONALNI CENTRI			
Maribor	1	0	0
REGIONALNI CENTRI			
Koper	1	0	0
MMC			
Skupaj	14	8	18
Vsebine	9	5	15
Storitve	5	3	3
RTV SLOVENIJA			
Skupaj	47	82	26
Jezikovna kultura	6	3	3
Oglaševanje	2	4	1
Dostopnost in prilagojeni programi	2	1	1
RTV prispevek	2	2	1
Tehnične zadeve	1	12	6
RTV SLO - splošno	5	25	3
Programski svet	0	0	1
Varuhinja	2	7	3
Ostalo	4	7	7
Zavrnjena obravnava	24	21	0
VSI ODZIVI	156	160	102